

RAKENTAJA

Numero **2**
Perjantai 12.2.2016

MP2 Itella Oyj

2 **Taloustieteilijä** ihmettelee, miksi Suomessa ei uskalleta enää elvyttää.

8 **Tuntipalkat** nousevat maaliskuun alussa kymmenellä sentillä.

19 **Lakinaiset** alkavat vastata lehdessä rakentajien kysymyksiin.

POSKETONTA TOUHUA

Muurarin pojan mielestä asunnot ja työpaikat ovat väärissä paikoissa ja velkaa ottamalla emme kaiva kuoppaa tuleville sukupolville. Päinvastoin.

Teksti Maija Ulmanen
Kuva Terhi Hytönen

Suomen pitäisi panostaa rakentamiseen. Näin taloudelliset hyödyt eivät valuisi ulkomaille, ripittää Tampereen yliopiston taloustieteen professori **Matti Tuomala**, joka on napit vastakkain valtiovarainministeriön kanssa. Hän ei pelkää sanoa, mikä Suomen taloudessa mättää.

Olisiko siis aika vihdoinkin sanoa se ääneen: Meneekö meillä oikeasti muka niin helvetin huonosti?

Ensiksi on Tuomalan mielestä pureuduttava johtaviin tahoihin, olivat he sitten politikkoja tai johtavia virkamiehiä. Taloustieteilijän mielestä he ovat harjoittaneet vuosien varrella pessimismisiä ja luoneet siitä vallitsevan ilmapiirin.

– Osa yrittää selittää sitä sillä, että tehdään ihmiset kriisitietoisiksi. Minun mielestäni on enemmän kysymys siitä, onko heidän diagnoosinsa oikea tästä tilanteesta? Monet taloustieteilijät, minä mukaan lukien, ihmettelevät, mihin tämä diagnoosi perustuu? Siksi olen ollut valtiovarainministeriön virkamiesten kanssa eri mieltä tilanteesta.

Niin tasavallan presidentti kuin pääministerikin puhuivat uudenvuodenpuheessaan pessimistiseen sävyyn siitä, kuinka näin ei voida jatkaa, eikä oikeastaan mistään muusta kuin marjanpoiminnasta saa antaa kansalle kiitosta.

Kirosana – elvytys

Oikaistaan heti alkuun, että toisin kuin yleisesti kuvitellaan, elvyttäminen ei vie julkista sektoria kaatumisen partaalle. Elvytys ohjelmana tarkoittaa, että julkinen sektori joko lisää julkisia menoja esimerkiksi investoinneilla tai leikkaa veroja tietyksi määrääjäksi. Vaikutukset ovat siis kerrannaisvaikutuksia, jotka takaavat talouden elpymisen.

Professori ihmettelee sitä, mihin perustuu finanssipoliittisen elvytyksen ankara vastustaminen Suomessa. Vastustusrumpukaartiin on valjastettu sekä valtiovarainministeriö että Suomen Pankki. Tästä erityistä tekee se, että **Erkki Liikasen** johtama Suomen keskuspankki on osana EKB-järjestelmää hyväksynyt määrällisen elvytyksen, jolla rahapolitiikan keinoin yritetään selvittää taloutta.

Tästä huolimatta Suomen Pankki kiistää finanssipoliittisen elvytyksen mahdollisuudet.

– **Ben Bernanke**, joka oli Yhdysvaltain keskuspankin, Federal Reserve Systemin, puheenjohtaja vuosina 2006–2014, antaa blogissaan viime kesänä ymmärtää, että niiden Euroopan maiden, joilla on mahdollisuus, pitäisi harrastaa fiskaalista elvytystä. Suomessa elvytys on usein liitetty vastuutto- muuteen. Muistamme viime eduskuntavaaleista vasemmistoliiton kohtalon. Puolue oli ainut puhtaan finanssipoliittisen elvytyksen puolestapuhuja.

Ennen kaikkea juuri media piti yllä kuvaa, että finanssipoliittinen elvytys olisi vastuutonta. Hämmäntävintä asiassa professorin mukaan on se, että on olemassa historiallista näyttöä, että tällaisessa tilanteessa elvytys on paras keino, kun rahapolitiikan keinot on käytetty.

– Pienemmissä talouden kuopissa rahapolitiikan keinot ovat tehokkaimmat tasaamaan taloudellista ahdinkoa, mutta kun olemme tilanteessa, jossa olemme juuttuneet nollakorkoon, on finanssipoliitiikka ja sen piirissä tapahtuva elvytys tehokkain keino. Herää vain kysymys; miksi se on niin vaikeaa ymmärtää?

Velkapelottelu

Olemme saaneet kuulla viime vuosina paljon pelottelua siitä, kuinka tulemme maksattamaan velat tulevilla sukupolvilla. Tuomalan mielestä tämä on omituinen väite.

– Sehän on todella hatara perustelu, koska nyt velkaa ottava porukka on elossa ja maksaa velkaa pois tulevaisuudessa. Emme ota siis suoraan velkaa toisten piikkiin. Tämä on juuri sitä harhaanjohtavaa puhetta, jota on paljon liikkeellä valtamediassa. Voidaan päinvastoin sanoa, että tulevat sukupolvet tulevat kärsimään tämän hetkisestä talouden hoidosta.

Euroopan suurimpia ongelmia on koko ajan kasvussa oleva nuorisotyöttömyys, joka on suhteettoman korkea myös Suomessa. Tuomalan on vaikea ymmärtää, miten ei nähdä, ettei tämän hetkinen politiikka edesauta ongelman hoidossa.

Ihmiset ja asunnot eri paikoissa

1990-luvun Suomessa unohdettiin kokonaan asuntopolitiikka. Tuomalan omien sanojen mu-

kaan lähdettiin liikkeelle siitä, että pankeista sai lainaa ilman luotonsäännöstelyä, eikä erilliseen sosiaaliseen asunontuotantoon kiinnitetty huomiota. Tuolloin unohdettiin täysin julkisen sektorin asuntopolitiikka, jolla vaikutettaisiin siihen, minne rakennetaan ja millä ehdoin.

– Kyllä se on tullut näytettyä, ettei sokea usko siihen, että ”markkinat hoitaa”, pidä paikkansa. Olemme tilanteessa, jossa asuntoja ei ole riittävästi tai ne eivät sijoitu paikkoihin, jossa ihmisillä olisi työpaikkoja.

– Jos mietimme suosikkinaapurimaatamme Ruotsia: Asuntorakentaminen on ollut tärkein tekijä siinä, että talouden kasvua on voitu pitää yllä. Se on täysin suomalaisen talouspolitiikan heikkouksia, että rakentamiseen ei ole satsattu.

Taloustieteen professori näkee menneisyydessä selkeitä virstanpylväitä, joissa olisi voitu tehdä toisin. Hänen mielestään **Vanhasen** kakkoshalli-

**”En ole koskaan innostunut Vennamon
’Kyllä kansa tietää’ -hokemasta. Soini käytti
sitä vielä oppositiossa. Itse ole sitä mieltä,
että kyllä kansa tietäisi, jos sillä olisi tietoa.”**

Matti Tuomala

Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun taloustieteen professori ja tutkimusyksikön johtaja.

Tuomala on erikoistunut julkiseen talouteen, verotukseen sekä tuloeroihin.

Hän on kirjoittanut muun muassa kirjan *Julkistalous*. Helsinki, Gaudeamus, 2009

Helsingin Sanomat on luonnehtinut häntä "vasemman laidan verotuntijaksi"

tuksella oli rakentamisesta hyviä ajatuksia ja silloinen kokoonpano halusi tehdä jonkin asteisia elvytystoimenpiteitäkin. **Kataisen** hallitus taas laiminlöi rakentamisen täysin monella eri sektorilla.

– Nyt kun vertaa Suomea ja Ruotsia, merkittävä ero tulee siitä, että Ruotsin asuntorakentamisen käyrä lähti vuonna 2012 ylämäkeen ja Suomen vastaavasti alamäkeen. Joku voisi kysyä, että onhan Suomessakin ollut tällöin lainakorot alhaalla yhtä lailla kuin Ruotsissa. Minkä takia se ei ole toiminut meillä vastaavasti?

Pessimisti

Tuomala luonnehtii itseään pessimistiksi. Hän on ollut sitä jo pitkään.

– Eikä pessimistin ole tarvinnut ennusteissaan pettyä. Harjoitettu finanssipolitiikka muuttui kirstäväksi juuri verojen korotuksen ja menojen leikkauksien myötä, Kataisen ja **Stubb**in hallituk-

sien aikana. Nykyhallitus ei pane paljoa paremmaksi, vaan jatkaa samalla linjalla. Tämä ei lupaa auvoisia aikoja lähitulevaisuudessa.

Jokaisen mielessä on varmasti kysymys siitä, mitä ihmettä me voimme sitten tilanteelle tehdä? Pitääkö elvyttää? Heittäytyä lattialle makaamaan ja huutamaan paniikissa, kuinka olemme päätyneet kriisiin? Taloustieteilijä Tuomala, kerro meille.

– Edelleenkin politiikan puolella ainoa keino on finanssipoliittinen elvytys. Erityisen hyvä kohde on rakentaminen. Asuntojen rakentaminen sinne missä on työpaikkoja ja missä jatkossakin niitä uskotaan olevan, toisi työtä rakentajille ja rakennusaineteollisuudelle. Eikä ketju pääty tähän. Tarvitaan myös kunnallistekniikkaa, kulkuyhteyksiä, koulurakennuksia. Kaikkea tätä olisi järkevä tehdä nyt, kun valtio saa käytännössä velkaa ilmaiseksi. ■

Fyrkkaa, gillaa, paaluu, massii

RAHA. Kansanperinteen mukaan se pyörittää maailmaa ja päättää lopulta kaikesta. Viime aikojen kotimaista politiikka seurattuaan muuhun johtopäätökseen on vaikea tulla. Valtio kuin yritys, joka ei opetusministerinkään sanojen mukaan ole ”vastuussa ihmisten hyvinvoinnista”. Se on kyllä päinvänselvää nykypolitiikan valossa.

Meille on myyty vaihtoehdoton myytti, jossa Suomen on tuhon tieltä päästäkseen leikattava kaikesta, myös ihmisoikeuksista. Viis siitä, että moni talousoppinut pitää leikkauspolitiikkaa tämän hetkessä tilanteessa huonona keinona saada Suomen talous nousuun.

Hienoin esimerkki tästä älyttömyydestä on

pääministeri **Juha Sipilän** pakkomielleisesti ajama työvoiman hintakilpailukyky, jonka nimissä työvoimakustannuksista halutaan nipistää mitä tahansa 5- ja 15 prosentin väliltä. Tärkeä verokkimaamme Saksa näyttäisi kuitenkin hoitelevan oma-aloitteisesti osan Suomen tulevasta hintakilpailukyvästä, mikäli Saksan suurimman ammattiliiton ilmoittama vaade seuraavista, yli viiden prosentin palkankorotuksista menee läpi.

Ja mitä väliä kotimaisella kysynnällä on? Jos vientiä ei saada vetämään, on mahdollinen vaatimaton talouskasvu kotimaisen kysynnän varassa, joka kyllä oikein kivasti alenee, kun työväliltä nipistetään tienestejä pois.

Rakentajan kuukauden henkilö, taloustieteen professori **Matti Tuomala** antaa huutia hallituksen pessimismille, velanpelolle ja elvytyksen jättämiselle pois talouspolitiikan työkalupakista.

Nyt jos koska olisi aika rakentaa tulevaa. Ei heitellä tuhkaa päälleen ja viedä Suomi uudelleen 1990-luvun laman synkkiin maisemiin. Leikkaamalla ja säästämällä muutenkin tiukassa paikassa valtio heittää ison osan ihmisistä syvään kuiluun, josta on mahdollinen kavuta ylös.

Topless-baaritkin ovat kuulemma jo tulleet takaisin. ■

Fyrk, fyffe, kovan, money

PENGAR. Enligt folktraditionen är det de som får världen att snurra och som till sist beslutar om allting. När man har följt med politiken i hemlandet den senaste tiden har man svårt att komma till någon annan slutsats. Staten som ett företag, som inte ens enligt undervisningsministerns ord har ”ansvar för folks välfärd”. Det är helt klart i skenet av den nuvarande politiken.

En alternativlös myt har sålts till oss. En myt om att Finland för att komma bort från undergångens väg ska skära ner på allt, också på de mänskliga rättigheterna. Strunt i att många ekonomiska lärda anser att nedskärningspolitiken är ett dåligt sätt att i dagens läge få Finlands ekonomi uppåt.

Det bästa exemplet på denna vettlöshet är statsminister Juha Sipiläs tvångsartade jakt på arbetskraftens priskonkurrenskraft, i vars namn man vill kapa allt mellan 5 och 15 procent av arbetskraftskostnaderna. Vårt viktiga jämförelseland Tyskland tycks på eget initiativ sköta om en del av Finlands kommande priskonkurrenskraft, om Tysklands största fackförbunds krav på de följande löneförhöjningarna på över fem procent går igenom.

Och vem bryr nu sig om inhemsk efterfrågan? Om exporten inte drar, är en eventuell anspråkslös ekonomisk tillväxt beroende av den inhemska efterfrågan, som nog går ner riktigt ordentligt, om man kniper av arbetarnas inkomster.

Rakentajas månadens person, professorn i ekonomi **Matti Tuomala**, fördömer rakt ut regeringens pessimism, skuldskräck och utelämnande av stimulering ur den ekonomiskpolitiska verktygslådan.

Nu om någonsin borde vi bygga framtiden. Vi ska inte strö aska över oss och föra Finland tillbaka till 1990-talets dystra depressionslandskap. Genom att skära och spara i ett också annars skärpt läge slänger staten en stor del av människorna i en djup klyfta, som det är omöjligt att klättra upp ifrån.

Toplessbarerna har visst redan kommit tillbaka. ■

Kannen kuva: Lehtikuva

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Tupolänget historiaan

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK teki päätöksen, että se ei enää solmi tulopoliittisia kokonaisratkaisuja (tupoja). Tämä päätös on ay-liikkeen puolelta laajalti tyrmätty. Itse en näe asiaa näin mustavalkoisena. Tupot ovat oman aikansa tuote, palanen historiallista suunnitelmataloutta. Niillä on ollut ansionsa, mutta myös negatiiviset puolensa.

Rakennusalalla suhdanteet vaihtelevat. Laskusuhdanteen aikana suuri osa alan työntekijöistä joutuu työttömäksi ja vuosiansiot putoavat. Noususuhdanteen aikana työllisyys paranee ja entisiin aikoihin nousivat myös palkat. Eivät nouse enää.

Palkkojen nousun taittaa ulkomailta rahdattava työvoima. Ulkomaiset reppumiehet tekevät töitä kirja-palkoilla ja useimmiten niiden alle. Suomessa asuvien on vaikea työllistyä edes työehtosopimuksen vähimmäisehdoilla. Palkkaliikumukset ovat monella alueella historiaa. Nykypäivänä ansiotasoa voi nostaa vain palkkojen yleiskorotuksella. Asialliset yleiskorotustavoitteet törmäävät kuitenkin kerta toisensa jälkeen tupolänkiin.

Tupot ovat kelpo sopimuksia julkisen alan työntekijöille ja yksityisen sektorin ns. ydintyöntekijöille, joiden ei tarvitse pelätä irtisanomisia. Tupojen aikana työehdot eivät heikkene ja vuosiansiot nousevat, joskin vaatimattomasti.

Suhdanneherkillä työttömyysaloilla ja pätkä- ja silpputyöntekijöillä tupojen saldo on viime aikoina ollut miinusmerkkinen. EK on ostettu mukaan tupoon

työnantajien kustannuksia vähentämällä ja maksumiehiksi joutuvat automaattisesti kaikki palkansaajat. Nekin, joiden leipä on niukkaa ja työt pieninä palasina maailmalla.

Tupoja mainostetaan oikeudenmukaisiksi ja solidaarisiksi. Usein myös sanotaan, että vain tupojen yhteydessä voidaan parantaa työlainsäädäntöä. Kolme vuosikymmentä palkkoja neuvotelleena käsitykseni on toinen. Tupojen keskeinen sisältö on säilyttää vahvassa työmarkkina-asemassa olevien työntekijöiden edut.

Silppu- ja pätkätyöntekijöiden aseman parantamiseksi ei ole saavutettu tällä vuosituhanella käytännössä mitään. Puheita ja julistuksia on riittänyt. Emme kuitenkaan pääse karkuun sitä, että työn tekeminen saa jatkuvasti uusia muotoja. Jossain vaiheessa on pakko neuvotella sopimuksia muuttuvaan maailmaan.

Ammattiyhdistysliikettä suurempi syyllinen nykyiseen pattitilanteeseen on EK. Lyhytnäköisellä häikäilemättömällä ahneudellaan se estää aidon uusien ratkaisujen hakemisen ja pakottaa ammattiyhdistysliikkeen juoksuautoihin, haikailemaan pelastavia tupoja.

Rakennusalalla yritämme nyt kehittää paikallista sopimista töihin, joissa vanhat systemit eivät enää toimi. Työnantajapuolella on tutkittu, että mm. talotekniikan saneerauskohteissa tehokasta työaikaa on vain 2,5 tuntia päivässä. Muu aika menee odotteluun ja källäilyyn. Aidolla ja rehellisellä yhteistoiminnalla on mahdollisuus saavuttaa kaikkia hyödyttävä tuottavuusloikka. Eikä kenenkään kukkarossa käy viima. ■

Kuukauden kuva

Kuvaaja: Johanna Hellsten
Paikka: Keskuskatu, Helsinki
Aika: Helmikuu 2016

Mitä? Helsinki valmistautuu kiinalaiseen uuteen vuoteen, jota juhlittiin 7.2.2016. Helsingin ja Pekingin kaupunkien isännöimää hässäkkää vietettiin jo kymmenettä kertaa Suomessa.

HÖLMÖLÄISET KANTOIVAT SÄKILÄ VALOA PIMEÄÄN PIRTTIIN, KUNNES...

EI TÄMÄ NÄIN ONNISTU.

ONHAN MEILLÄ MATTI, JOLTA KYSYÄ.

SUOMAISET RAKENSIVAT SÄHKÖVERKON, MYIVÄT SEN ULKOMAALAISILLE JA ALKOIVAT MAKSAA VERKON KÄYTÖSTÄ, KUNNES...

NIILÄ ON MONOPOLI!

JÄ MEILLÄ MATTI. KUKKA-ROSSA.

CARUNA

TAPE 2016

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhint
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Savon Paino Oy, Varkaus

Helsinki 2016 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 11.3.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 26.2.2016**.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
3	26.2.	11.3.
4	1.4.	15.4.
5	to 28.4.	13.5.
6	27.5.	10.6.
7	1.7.	15.7.
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä. Poikkeus: numero 5, viimeinen aineistopäivä on torstai.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Kangasala-talo. Kuva: Tuomas Uusiheimo

Suunnittelusta ja toteutuksesta palkittiin:

Rakennuttaja: Kangasalan kunta, Torikeskus Oy
Arkkitehtisuunnittelu: Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy
Rakennesuunnittelu: A-insinöörit Suunnittelu Oy
Betonielementtitoimittaja: Betsel Oy Kyyjärven tehdas
Patinointikäsittelyt: Betonipallas Oy

Vuoden betonirakenne 2015 on Kangasala-talo

Kangasala-talo palkittiin vuoden 2015 betonirakenteena taitavasta ja vaativasta arkkitehti- ja rakennesuunnittelusta sekä laadukkaasta toteutuksesta. Kaikkien osapuolten toimivalla yhteistyöllä ja osaavalla betonin käytöllä on aikaansaatu rakennusteknillisesti onnistunut, ilmeikäs ja veistoksellinen arkkitehtoninen kokonaisuus osaksi suomalaisen kirkonkylän kulttuurimaisemaa.

Talon rakenteissa, julkisivuissa ja sisätilojen pinnoissa betonia on käytetty kokonaisvaltaisesti. Betonirakenteilla ja betonipinnoilla on merkittävä rooli rakennuksen ulko- ja sisätilojen arkkitehtuurissa ja tunnelman luojana.

Herkkyttä ja valoa

Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy:n on luonut herkkyyttä ja rytmikkyyttä niukka- ja monoliittiseen rakennusmassoitteeseen mittakaavallisesti hallitulla julkisivupinnan yli ulottuvalla reliefimäisellä ruudukolla. Ruosteensävyyn patinoidut julkisivut ja innovatiivinen arkkitehtuuri liittyvät rakennuksen niin vanhan kirkon ja harjumaiseman sävyihin kuin **Kimmo Pyykön** taideteosten materiaaleihin.

Arkkitehtien oivallus värjätä harmaa arkinen betonipinta lämpimään, auringonvalossa välkehtivään ruskean sävyyn, korostaa rakennuk-

sen julkista arvokkuutta, mutta on samalla kustannustehokas tapa toteuttaa ilmeikäs kokonaisuus tiukoissa kustannusraameissa.

Betonipinnat jatkuvat sisätiloissa. Rakennuksen sisätilojen valoisuus luo kontrastin monoliittimäiselle ja jyrkälle julkisivulle. Panoraamanomaiset näkymät avautuvat sisätiloissa. Kangasala-talon hiotut betonilattiat yhdistävät tiloja toisiinsa. Ensimmäisen kerroksen aulan kuultokäsitelty katto on jätetty betonipinnoille. Paikallavaltujen betoniportaiden plastinen muotoilu tuo tiloihin veistoksellista ilmettä.

Paaluille perustetun rakennuk-

sen sekarungossa on käytetty sekä betonielementtejä, paikallavaltua että teräsrakenteita. Eri lohkoissa olevat tilat ovat vaatineet erityisjärjestelyjä rakennustöiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Ensimmäisen kerroksen aulan katto on valettu paikallaan ja siihen tukeutuvat myös kookkaat paikallavaltuportaat, joiden kaiteet toimivat kantavana rakenteena. Museon veistokselliset kierreportaat on toteutettu osittain paikallavaltu- ja osittain elementtirakenteisina.

Kangasala-talo sijaitsee Kangasalan keskustassa. Rakennus on osa keskustakorttelia, joka koostuu eriaikaisista rakennuksista. ■

Tammikuun kihlaus keräsi rakentajia Tampereelle

Johanna Hellsten

Tammikuun kihlaus oli Suomen työnantajain keskusliiton antama julistus, jossa se tunnusti ammattiliitot ja keskusjärjestö SAK:n neuvotteluosapuoliksi työmarkkinoita koskevissa kysymyksissä. Osapuolet sopivat, että vastedes pyritään löytämään yhteisymmärrys neuvotteluteitse. Julkilausuma luettiin Yleisradion iltauutisissa 23. tammikuuta 1940.

Tampereella vietettiin tänä vuonna kihlajaispäivää hiukan eri tunnelmissa. Työnantajaleirin EK on tehnyt sääntömuutoksen, jonka mukaan järjestö ei vastedes tee keskitettyjä työmarkkinasopimuksia. Kihlaus päättyi siis eroon.

Tampereelle oli kokoontunut lähes 400 SAK:n liittojen luottamusmiestä ja aktiivia. Tärkeimpänä puheiden aiheena olivat tietysti pakkolait ja niiden merkitys tavalliselle työntekijälle. Liittojohdajien puheenvuoroissa korostettiin sopimisen halua ja merkitystä.

– Ay-liike on julkisuudessa yritetty leimata saalistavaksi häiriköksi. Se ei ole sitä, vaan tärkeä osa demokraattista yhteiskuntaa. Ihmisillä on oikeus kuulua liittoon ja sopia tai olla sopimatta. Ne yhteiskunnat, jotka kieltävät ammattiliittojen oikeuden sopia, ovat yleensä huonoja demokratioita ja huonoja yhteiskuntia ihan kaikille, Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** totesi puheessaan. ■

Rakennusliiton porukka koolla.

Kehäradan taide on vuoden 2015 ympäristötaidekohde

Ympäristötaiteen säätiö valitsee vuosittain yhden teoksen tai teoskokonaisuuden vuoden ympäristötaidekohteeksi. Kunniakirjan tavoitteena on nostaa esiin ympäristötaiteen erilaisia muotoja ja mahdollisuuksia sekä kiittää ja kannustaa ympäristötaideteosten tekijöitä ja tilaajia.

Vuoden ympäristötaidekohde -kunniakirjan 2015 saaja on Kehäradan taide. Kunniakirjat ojennettiin tammikuussa tilaajille Vantaan kaupungille, Liikennevirastolle ja Finavia Oy:lle.

Taidetta arkeen

1.7.2015 käyttöön otettu Kehärata on yksi pääkaupunkiseudun viime vuosien merkittävistä joukkoliikennehankkeista. Radan- ja asemienkäyttäjien arkea ilahduttavat asema-kohtaisesti suunnitellut taideteokset, kuten **Aarne Jämsän Helman heilahdus** Lentoaseman rautatieasemalla ja **Tuula Närhisen Animaatio** Leinelän asemalla.

Kehäradan taide on oiva esimerkki taiteen nivomisesta osaksi julkista ympäristöä suunnitteluvaiheesta lähtien. Vantaan kaupunki on asema-kaavaa tehdessään edellyttänyt, että Kehäradan vartta elävoitetaan taiteen keinoin. Käytännön toteutusta ohjaa projektille vuonna 2010 laadittu Kehäradan ympäristötaiteen

Aarne Jämsän Helman heilahdus, 2015 lentoaseman pysäkillä.

kaava. Sen toimeenpanossa kukin asema on saanut taiteen avulla omaleimaisen identiteetin.

Kehäradan ja sen asemien rakentamista leimaa monen toimijan monimutkainen ja pitkäaikainen yhteis-

pele. Myöntämällä kunniakirjan Kehärataprojektin keskeisille osapuolille säätiö haluaa erityisesti kiittää ja korostaa tilaajien merkittävää roolia ympäristötaiteen toteuttamisessa. Kehäradan taide kertoo tilaajien ym-

märtävän omaleimaisen ja vetovoimaisen ympäristön merkityksen käyttäjille.

Maaliskuussa ilmestyvässä Rakentaja-lehdessä on reportaasi Kehäradan taideteoksista. ■

VTT:n Asuntotuotantarve 2040 -tutkimus: Asuntojen tarve keskittyy yhä enemmän suurille paikkakunnille

Neljälletoista suurimmalle kaupunkiseudulle tarvitaan yli 760 000 uutta asuntoa vuoteen 2040 mennessä. Se on lähes saman verran kuin koko maahan on rakennettu 25 viime vuoden aikana. Muualla Suomessa uusien asuntojen rakentamistarve jää vähäiseksi heikon väestökehityksen vuoksi. Tämä käy ilmi Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tuoreesta Asuntotuotantarve 2040 -tutkimuksesta.

VTT on selvittänyt, kuinka paljon Suomessa tulee jatkossa rakentaa asuntoja ja minne. Vuotuinen kokonaistarve on keskimäärin 30 000 uutta asuntoa, mikä on hieman enemmän kuin viime vuosien arvioitu tarve ja toteutunut tuotanto. VTT:n erikoistutkija **Terttu Vainion** mukaan merkittävin ero aiempaan nähden on asuntotarpeen yhä voimakkaampi keskittyminen suurimmille kaupunkiseuduille.

Neljätoista suurimman kaupunkiseudun osuus asuntotuotannosta on noussut jo lähes 90 prosenttiin kaikista valmistuneista uusista asunnoista. Se kasvaa entisestään, mikäli kaupungistuminen jatkuu samalla kehitysuralla kuin nyt on toteutunut.

Tutkimuksen lähtökohtana on Tilastokeskuksen syksyllä 2015 julkaisema väestöennuste.

– Kaupungistumismallissa asuntojen kokonaistarve on selvästi suurempi, koska kasvavien kaupunkiseutujen mittava väestönlisäys edellyttää niiden kasvattavan voimallisesti myös asuntotarjontaansa. Tällöin entistä isompi osa nykyisistä asunnoista sijaitsee ikään kuin väärissä paikoissa, Vainio selventää.

Maahanmuutto voi vauhdittaa kehitystä

Väestöennusteessa on arvioitu nettomahanmuuton pysyttelevän viime vuosien tasolla. Siinä ei ole otettu huomioon viime syksynä alkanutta turvapaikanhakijoiden määrän kasvua. Maahanmuuton kiihtyminen voi nostaa uusien asuntojen kokonaistarpeen yli 800 000 asuntoon.

Osan maahanmuuton synnyttämästä asuntotarpeesta voi täyttää ottamalla käyttöön tyhjinä olevia asuntoja. Paine kohdistuu kuitenkin etupäässä kasvukeskuksiin, jonne valtaosa maahanmuuttajista ennen pitkää hakeutuu. ■

Valtakunnallinen Turvallisuus alkaa minusta -työturvallisuuskilpailu vuonna 2016

Rakennusteollisuus RT ry:n talonrakennustoimiala ja RAKLI ry järjestävät yhdessä yhteistyökumppaniensa kanssa vuonna 2016 valtakunnallisen ”Turvallisuus alkaa minusta” -työturvallisuuskilpailun.

Kilpailulla haetaan talonrakennustyömaata, jolla työturvallisuusasiat on hoidettu esimerkillisellä tavalla.

Kilpailuun osallistuvan rakennustyömaan voi ilmoittaa viimeis-

tään 29.2.2016 mennessä Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyritys yhdessä kohteen rakennuttajan kanssa. Voittajatyömaa palkitaan alkuvuodesta 2017.

Kilpailun säännöt ja ilmoittautumislomake ovat ladattavissa myös Rakennusteollisuus RT:n verkkosivuilta osoitteesta:

<http://www.rakennusteollisuus.fi/turvallisuusalkaaminusta> ■

Työttömyyskassa palvelee puhelimitse klo 08.30–12.00

Rakennusalan työttömyyskassan päiväraha hakemusten määrä on kasvanut huomattavasti ja hakemusten käsittelytilanne on ruuhkautunut. Tämä aiheuttaa pidentyviä odotusaikoja päivärahan maksuihin. Päivärahaa hakevien edun mukaista on, että työttömyyskassa supistaa toistaiseksi puhelimitse tapahtuvaa jäsenpalveluaan ja keskittää voimansa hakemusten käsittelyyn.

Keskiviikosta 27.1.2016 alkaen työttömyyskassan palvelunumerot 020 690 230 ja 020 690 250 palvelevat aamupäivisin maanantaista perjantaihin klo 8.30–12.00. Työttömyyskassassa toivotaan kaikilta kärsivällisyyttä tämänhetkiseen tilanteeseen.

Ennen meillä meni paremmin – vai menikö ?

Työmailla ja koulutuksissa tulee usein vastaan vanhempia rakentajia, jotka kertovat miten hyvin asiat olivat ennen. Silloin timpurin ja putkimiehen rahalla oli vielä arvoa, toisin kuin nyt.

Heikki Korhonen

Katsotaanpa siis miten paljon pontta noilla puheilla on ja verrataan tätä päivää 30 vuoden takaisin aikoihin (vuosi 1986). Tässä tosin mitataan vain rahaa ja taloutta, ei sitä, tunsiko kirvesmies itsensä onnellisemmaksi 30 vuotta sitten.

Vuonna 1986 moneen perheeseen ostettiin mikroaaltouuni ja Trivial Pursuit -peli. Poliitikassa käytiin kiistaa arkipyhien paikasta ja tästä presidentti **Mauno Koivisto** otti yhteen jopa eduskunnan kanssa. Sen lisäksi virkamiehet olivat lakossa lähes 7 viikkoa. Joten aika lailla samanlaista vääntöä kuin nyt.

Vuonna 1986 kirvesmies ansait si keskimäärin 46 markkaa (14,50 €) eli noin 7 360 markkaa (2 316 €) kuukaudessa. Tänään työmiehen keskipalkka samoista töistä on noin 16,47 euroa tunnilta eli 2 600 euroa kuukaudessa. Sen perusteella työmies saisi siis hieman paremmin ra-

haa. Mutta tämänhän ei vielä kerro totuutta.

Vuonna 1986 tavallinen työmies palautti rahasta valtiolle ja kunnalle veroina 40,3 prosenttia. Tänään hän palauttaa 44,5 prosenttia eli selkeästi enemmän.

Asuminen on aina kallista

Tavallisen työmies ja -naisperheen kulutus sen sijaan ei ole juurikaan muuttunut 30 vuoden aikana. Vuonna 1986 perhe käytti tuloistaan 37 prosenttia asumiseen ja energiaan. Tänään asumiseen ja energiaan menee reilut 40 prosenttia tuloista.

Tosin vuonna 1986 elettiin asuntolainojen osalta vielä tilanteessa, jossa tavalliset suomalaiset ostivat kämppän huone kerrallaan. Pankista sai lainaa vain hyvillä suhteilla ja yleensä oli pakko lähteä liikkeelle liian pienestä asunnosta, yksiöstä. Siitä hivuttauduttiin hiljalleen kaksioon ja sitten äärimmäisenä ratkaisuna kolmioon.

Suomen pankki vapautti luoton hakemisen juuri vuonna 1986. Se merkitsi sitä, että yritykset ja jotkut yksityiset ihmisetkin ryntäsivät välittömästi hakemaan ”halpoja valuuttalainoja” ulkomailta. Silloisen puolustusministerin **Elisabeth Rehnin** mielestä rahamarkkinat vapautettiin huonoon aikaan, noususuhdanteessa, jossa elettiin kuin ”juopuneet merimiehet maissa”. Huonostihan siinä sitten kävikin, kuten tiedämme.

Pankkien surkea tila tuli työmiehen silmille syksyllä 1991. Etenkin Säästöpankkien keskusosakepankki joutui tapetille. Pankkien kurja tila ja talouden ylikuumeneminen näkyivät tavalliselle kuluttajalle lähes 20 prosentin lainakorkoina.

Vuonna 1986 rakentaja saattoi hankkia perheelleen kaksion tai peräti kolmion, jonka hintahaarukka oli noin 150 000–180 000 markkaa. Sen hankkimiseksi hänen täytyi työskennellä 3 750–4 500 tuntia. Pyöreästi voi siis sanoa, että hänen oli laitettava kahden vuoden kaikki tienestit asuntoon.

Tänään vastaava osakehuoneiston keskimääräinen neliöhinta on noin 2 100 euroa neliö, pääkaupunkiseudulla tietysti reilusti enemmän,

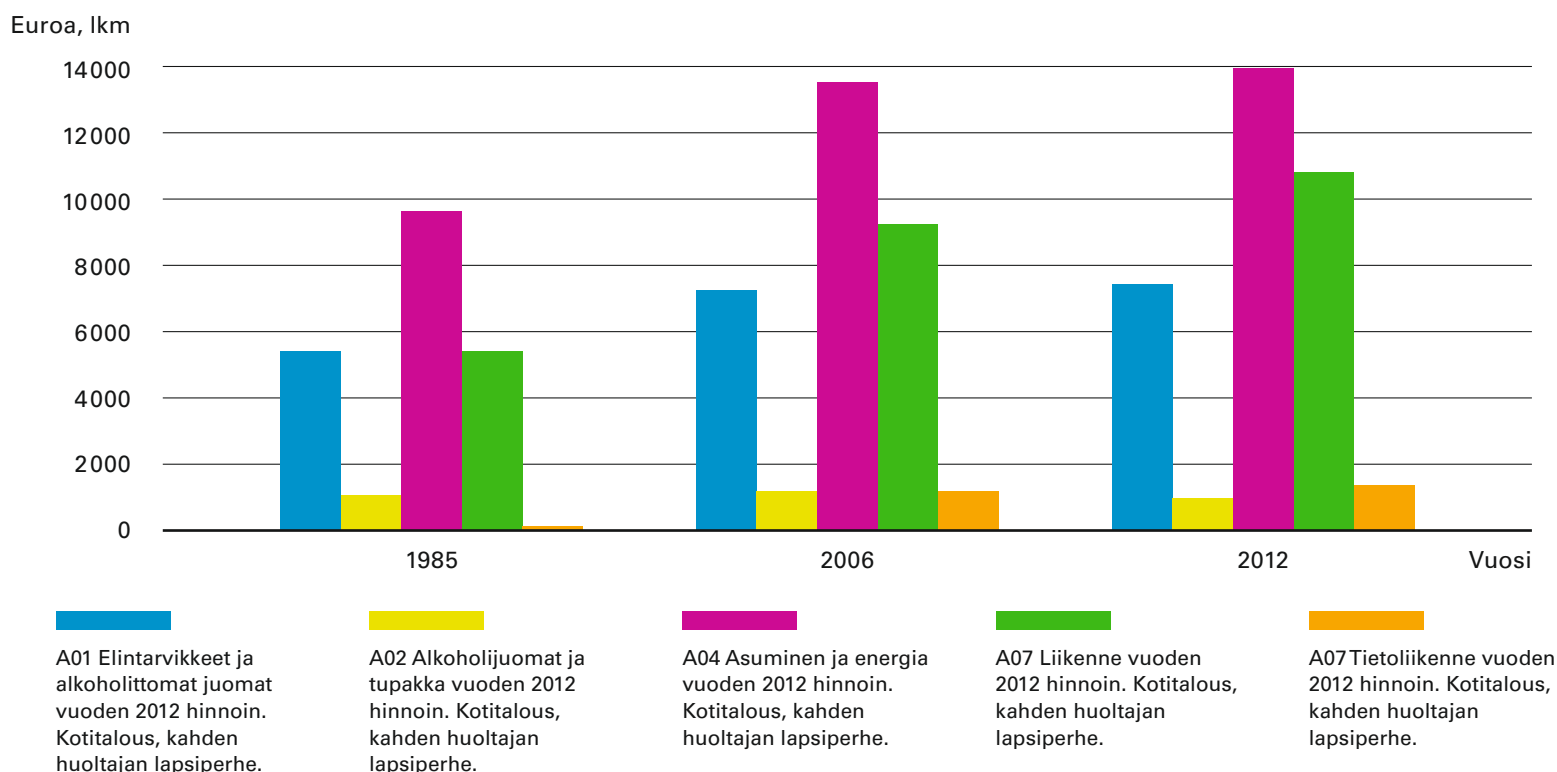
Palkat nousevat maaliskuun alussa

Rakennusalan palkat nousevat 1.3.2016 alkaen 10 senttiä tunnilta, kuitenkin vähintään 0,43 prosenttia. Työehtosopimusten sopimuskausi on 1.3.2016–28.2.2017. Palkkoja lukuun ottamatta muut työehtosopimusten tekstit säilyvät nykyisellään.

Korotus on sama kaikilla kahdeksalla sopimusallalla.

muualla Suomessa vähän vähemmän. Näin reilun 60 neliön kämpä maksaa noin 130 000–150 000 euroa. Sen hankkimiseksi rakentajan täytyy tehdä töitä noin 6 500–7 500 tuntia. Pyöreästi voi sanoa, että asunnon maksamiseen menee siis 3–4 vuoden kaikki tienestit. Näin asumisen hinta on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 1986. Tosin ovat lainatkin pidentyneet 5–10 vuodesta 20 vuoteen.

Kotitalouksien kulutusmenot kotitaloustyyppin mukaan muuttujina Kulutusmenot, hinta, kulutustyyppi, kotitaloustyyppi ja vuosi

Tautukko 1. Asuminen ja liikkuminen haukkaavat suuren osan palkansaajaperheiden tuloista.

Auto se oli Ladakin

Rakentajan yleisin auto Lada maksoi vuonna 1986 uutena noin 28 000 markkaa eli rakentajan täytyi työkennellä noin 600 tuntia saadakseen sen. Tänäkin rakentajan yleinen auto Toyota maksaa uutena noin 25 000 euroa eli rakentajan täytyy työkennellä 1 250 tuntia saadakseen sen. Tällä tavalla mitattuna tavallisen rakentajan elintaso on kyllä heikentynyt. Toisaalta nykyiset huonotkin autot ovat paljon parempia kuin vuoden 1986 kotturat.

Kyllä niillä autoilla sitten ajetaankin. Nykyisin kaksilapsisen perheen liikkumiseen uppoaa rahaa tuplasti se, mitä meni vuonna 1986. Tänä vuonna liikkumiseen käytetään jo noin 10 000 euroa.

Entäpä sitten tämä älypuhelin-ten ainainen räpläily? Ei ollut vuonna 1986 älykkäitä puhelimia, hyvä jos oli edes lankapuhelin. Niinpä lankapuhelimeen saatiin menemään vain reilut 100 euroa koko vuoden aikana. Tänäkin älypuhelin-ten aikaan tiedonsiirtoon saadaankin uppoamaan jo 1400 euroa vuodessa. Sitä voi pitää jo merkittävänä summana.

Ruokaa kuluu enemmän

Puolen kilon voipaketista joutui pulittamaan 30 vuotta sitten 19 markkaa eli noin kuusi euroa. Nykyisin puolikas voita maksaa puolet vähemmän eli noin kolme euroa. Perunakilo lähti mukaan 3,70 markalla eli noin 62 sentillä. Tänäkin peruna

on hiukan kalliimpaa eli noin 80–90 senttiä.

Suomen suosikkijuoma kahvi maksoi tuolloin työmiehen puolen tunnin palkan verran eli 25 markkaa (4,27 €) puolen kilon pakkauksessa. Tässäkin on menty hieman parempaan eli hinta on nyt noin 3,50 euroa puolesta kilosta.

Perjantaipullon sai silloin Alkosta mukaansa 57,50 markalla (9,67 €), kun tänään samassa Pöytäviinapulosta joutuu maksamaan 13,34 euroa. Viinaan ja tupakkaan suomalaisilta kuluu tänään suunnilleen saman verran kuin 30 vuotta sittenkin.

Elintarvikkeet ovat suhteessa nykyisin halvempia, mutta toisaalta niitä kulutetaan monin verroin enemmän kuin vuonna 1986. Perusruuan ohien ovat tulleet viihdesyömiseen tarkoitettut einokset, sipsit, naksut ja makeiset.

Suomalainen työmies elää tänään jollain tavalla paremmin kuin 30 vuotta sitten. Auto on parempi, asuntokin ehkä isompi ja paremmin varusteltu. Ruokakaupassa on enemmän valikoimaa ja mäyräkoiran saa samalla reissulla mukaansa. Televisiosta näkyy sata kanavaa ja hätätilanteessa voi soittaa taskupuhelimella.

Toisaalta kaiken tämän maksamiseen joutuu tekemään töitä yhtä rankasti kuin ennenkin. Epävarmuus on lisääntynyt ja vakituisia työsuhteita on entistä harvemmin.

Vielä 1986 elämä oli jotenkin yksinkertaisempaa, mutta oliko se parempaa, jää jokaisen oman arvion varaan. ■

Putkiasentaja Veikko Liikanen muistelee, että 30 vuotta sitten palkat olivat varsin pienet.

”Kaikki meni, mikä tuli”

PUTKIASENTAJA Veikko Liikanen Raisiosta oli työelämässä jo 30 vuotta sitten, joten hän on pystyy vastaamaan siihen, olivatko asiat silloin paremmin.

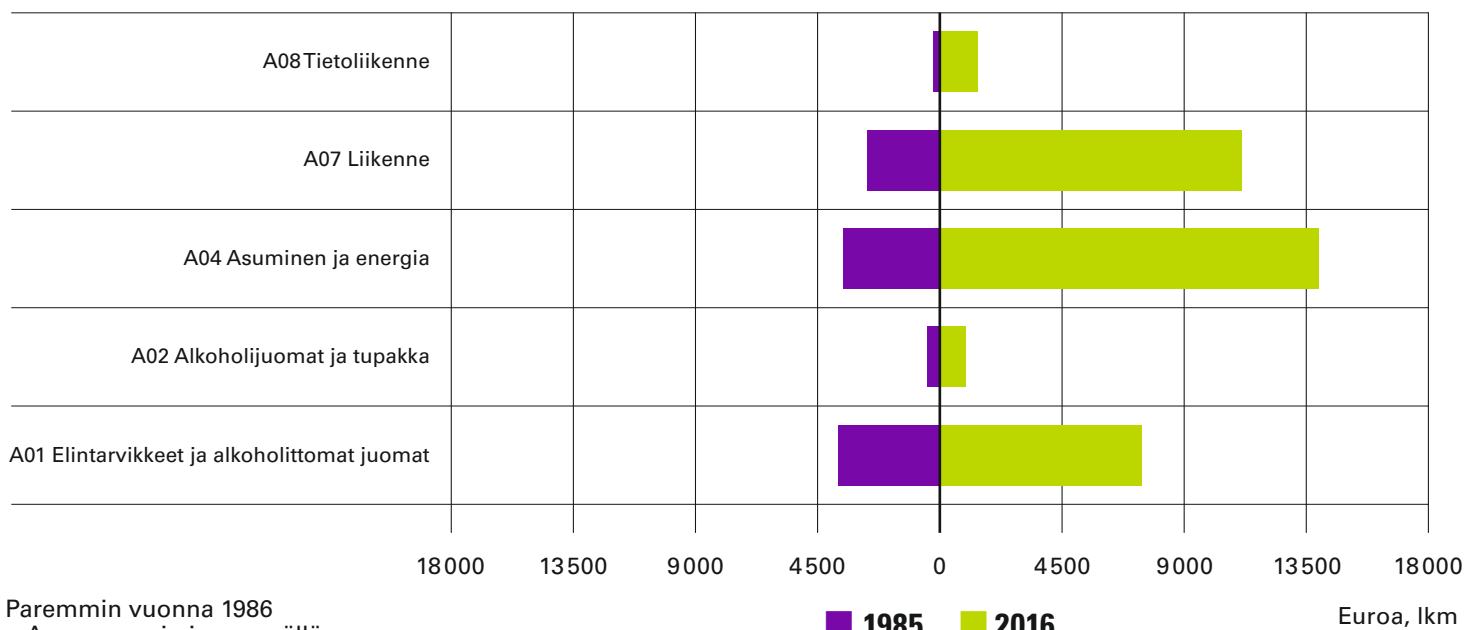
– Meillä oli silloin pieniä lapsia, jotka kuluttivat paljon, joten kyllä se laskemista vaati. Palkka oli minusta silloin aika pieni ja kaikki meni, mitä tuli.

Veikko muistelee, että asumiseen meni jo silloin aika iso osa tuloista.

Ensi vuonna eläkkeelle jäävä Veikko ei lähde vertailemaan sitä, olivatko asiat 30 vuotta sen paremmin kuin nykyään.

–Tietysti nyt ovat ansiot paremmat ja lastenvaatteisiin ei mene enää rahaa. Mutta onhan noita löytynyt rahanreikiä tilalle.

Kotitalouksien kulutusmenot 1985 ja nyt

Paremmen vuonna 1986

- Asunnon sai pienemmällä työmäärällä
- Auto halvempi
- Verot pienemmät

Paremmen tänään

- Paremmat liksat
- Ruoka halvempaa
- Pitemmät laina-ajat

RAKENNUSLIITON KESÄPÄIVÄT

TAMPERE 11.–12.6.2016

”Täsä me ollaan – Raksan kesäpäiväpamaus”

Finlaysonin alueella Väinö Linnan aukiolla lauantaina 11.6. klo 12.

Tammerkoski-suunnistuspisteet

Finlaysonin ja Tampellan alueella odottavat tutustumista.

Kissa K. Issakaisen nappijahti

lapsille ja lapsenmielisille myös työpaja ja leikkitila Werstaalla.

Pubivisa, karaokemestaruus, Rakentajien taidenäyttely

löytyvät myös ohjelmasta.

Särkänniemi

Elämyspuisto laitteineen kesäpäivävieraiden käytössä klo 17 alkaen ilmaiseksi.
Agents & Vesa Haaja sekä Me And My Monkeys viihdyttävät.

Lauri Viidan runoja

tulkitsee näyttelijä Ahti Jokinen.

Raksanuorille, rakentajaveteraaneille ja naisrakentajille omia tapahtumia, tapaamisia.

Rakentajamotoristit ja -karavaanarit

kokoontuvat jo perjantaina 10.6. Camping Härmälään omiin tapaamisiinsa ja liittyvät lauantaina muiden kesäpäivävieraiden joukkoon.

Jatkot satamaravintoloissa Kaisla ja Ankkuri - viihdyttäjänä huippuesiintyjä

Punainen Tampere – kiertoajelut

sunnuntaina 11.6.

ERIKOISHINTAISET MAJOITUKSET kesäpäivien aikana (tunnus: Rakennusliiton kesäpäivät 2016)

SOKOS-hotellit

Original Sokos Hotel Villa, Sumeliuksenkatu 14
Solo Sokos Hotel Torni Tampere, Ratapihankatu 43
Solo Sokos Hotel Tammer, Satakunnankatu 13
Original Sokos Hotel Ilves, Hatanpäänvaltatie 1

VARAUKSET

Ryhmät - yli 11 henkilöä
Tampereen Sokos Hotellien Myyntipalvelu, puh 020 1234 630
Pienemmät varaukset: Sokos Hotels Myyntipalvelu, puh 020 1234 600
tai suoraan hotelliin vastaanottoon

RETEL-hotellit:

Cumulus Koskikatu, Koskikatu 5, puh. 03 242 4111
Holiday Inn Tampere - Central Station, Rautatiekatu 21, puh. 03 23922100
Cumulus Hämeenpuisto, Hämeenpuisto 47, puh. 03 3862000

VARAUKSET

hotellien myyntipalveluun

SCANDIC-hotellit:

Scandic Tampere City, Hämeenkatu 1, puh. 03 2446111
Scandic Tampere Station, Ratapihankatu 37, puh. 03 339 8000

VARAUKSET

suoraan hotelleihin

Tampere Camping Härmälä

VARAUKSET
Mökkivaraukset www.suomicamping.fi/harmala

Taideharrastaja - rakentaja: Tule **NÄYTEILLEASETTAJAKSI!**
Osallistu **RAKENTAJIEN TAIDENÄYTTELYYN Galleria Bertelissä Werstaalla** 11.6. - 12.6.2016.
Kysy lisää 020 774 3076 tai sissi.kahkonen@rakennusliitto.fi

Ota yhteys ammattiosastoosi ja kysy mahdollisia yhteistilauksia, kuljetuksia yms.

Lisätietoja kesäpäivistä tapahtumasivuilta: rakennusliitonkesapaivat.fi
ja sähköpostilla kesapaivat@rakennusliitto.fi, puhelimitse 0400 338 003

Mihin rahamme valuvat?

Tilastokeskus selvittää, paljonko suomalaiset kuluttavat rahaa; ruokaan, asumiseen, liikenteeseen, vapaa-aikaan ja terveyteen vuonna 2016. Kulutustutkimusta varten haastatellaan vuoden aikana yli 8 000 kotitaloutta.

Teksti: Maija Ulmanen

Tilastokeskus tekee haastatteluja koko tämän vuoden, jotta saadaan tietoa kulutuksen vaihtelusta vuodenaikojen mukaan. Haastattelun lisäksi kotitaloudet keräävät kaksi viikkoa ostokuitteja arkikulutuksestaan.

– Kulutustutkimuksessa selvitetään esimerkiksi, mitä eläminen maksaa eri puolilla Suomea tai miten kulutus eroaa yksinasuvilla ja lapsiperheillä, Tilastokeskuksen yliaktuaari **Tarja Hatakka** kertoo.

Hatakka korostaa, että tutkimuksen kannalta jokainen kotitalous on yhtä merkityksellinen. Kulutuksen määrällä ja laadulla ei ole väliä. Tiedon luotettavuuden kannalta kotita-

louksien osallistuminen tutkimukseen on erittäin tärkeää.

Varhaisimpia kulutustutkimuksia on Suomessa tehty jo noin sata vuotta sitten. Aluksi ne koskivat työläisperheiden toimeentuloedellytyksiä. Vuonna 1966 tehtiin ensimmäinen koko väestöä koskeva kulutustilasto. Ensimmäiset perustelut ovat liittyneet huoleen työväestön elintavoista ja vuodesta 1966 lähtien perusteluna on ollut etenkin yhteiskuntapoliittisen päätöksenteon palveleminen.

– On haluttu tietoa, josta voidaan tarkastella erikseen vanhuksien, lapsiperheiden ja pienituloisten väestöryhmien taloudellista pärjäämistä.

Kulutustutkimuksia tehdään laajasti ympäri maailmaa, täsmentää yliaktuaari kulutustutkimuksen historialta Suomessa.

Edellisen kerran Tilastokeskus teki vastaavanlaisen kulutustutkimuksen vuonna 2012. Hatakka ei kuitenkaan osaa vielä sanoa, kuinka suomalaisten kulutustottumukset ovat muuttuneet tästä.

– Ajankohta tutkimukselle on kuitenkin erittäin mielenkiintoinen. Onhan Suomen taloustilanne hankala ja bruttokansantuote on supistunut monena vuotena peräkkäin.

Tutkimuksen tulokset apuna sosiaalipoliitikassa

Tutkimuksesta saatavaa tietoa kulutustottumusten ja päivittäisten menojen eroista eri väestöryhmien välillä tarvitaan silloin, kun arvioidaan arvonlisäveron muutosten vaikutuksia erilaisten kotitalouksien toimeentuloon.

– Lisäksi tutkimusta ja sen aineistoja käytetään yhteiskunnallisen päätöksenteon apuna, esimerkiksi sosiaalipoliittisten toimenpiteiden

suunnittelussa. Aineistoa hyödynnetään tutkimus- ja tilastointitarkoitukseen sekä kansallisella että EU-tasolla, Hatakka sanoo.

Tutkimuksen tuloksilla on muitakin tärkeitä tehtäviä. Niillä saadaan muun muassa tietoa eri väestöryhmien kulutuksesta ja voidaan seurata Suomen ilmastotavoitteiden toteutumista kotitalouksien osalta. Lisäksi selvitetään kotitalouden tulojen vaikutusta kulutustapoihin. Tärkeää tietoa on myös se, mikä on kulutusverojen, ALV:n, osuus lapsiperheiden, eläkeläisten ja yksinasuvien ruoka- ja muista menoista.

Kulutustutkimuksen tulokset vaikuttavat myös siihen, mitkä tuotteet kuuluvat kuluttajahintaindeksin tuotekoriin ja vaikuttavat inflaatioon.

– Tulokset parantavat bruttokansantuotteen yksityisen kulutuksen tietojen luotettavuutta. On muistettava, että kotitalouksien kulutus on yli puolet bruttokansantuotteesta, Hatakka kertoo.

Vuoden 2016 tutkimuksen tulokset julkaistaan tilastoina ja artikkeleina vuosina 2017 ja 2018. ■

 LAHDEN MESSUT

RAKSA

RAKENTAMINEN • REMONTOINTI • SISUSTUS • SANEERAUS

**Rakentamisen ja remontoinnin suur tapahtuma
Lahden Messukeskuksessa 11.-13.3.2016**

Aukioloajat: pe - la 10 - 17, su 10 - 16

Lahden Messukeskus, Salpausselänkatu 7, 15141 LAHTI

www.raksamessut.fi

OSTA LIPUT
ENNAKKOON
10 €
liput.lahdenmessut.fi

Paljon ajankohtaista asiaa rakentamisesta ja remontoinnista

mm. ilmainen "Riskitön rakentaminen ja turvallinen asuminen" –seminaari pe 11.3.2016

katso koko ohjelma www.lahdenmessut.fi

Matinkylässä sovittellaan työmaita yhteen

Kauppakeskuslaajennus, asuinkerrostalotyömaat ja metro risteävät jättiprojektissa.

Johanna Hellsten

Matinkylän Iso Omena -kauppakeskuksessa on kova hyörinä päällä. Hyörijät eivät kaikki ole alennusmyyntien perässä, vaan joukossa pyörii valtava määrä rakentajia. Kauppakeskuksen iso laajennus, metroaseman teko ja asuinkerrostalojen rakentaminen on täydessä käynnissä.

Työmaita on meneillään yhtä aikaa useita; alueella projektinjohtourakoivat Skanska, NCC ja Lemminkäinen.

Skanskan vastuulle kuuluvat kauppakeskuksen laajennusosat B ja D sekä olemassa olevassa kauppakeskuksen osassa tehtävä korjausrakentamisprojekti, osa C. NCC rakentaa kauppakeskuksen A-osaa sekä kauppakeskuksen yläpuolelle koHoavaa 16-kerroksista asuinkerrostaloa. Lemminkäinen rakentaa metroa.

Ison Omenan omistaa Citycon, joka on halunnut kaikkien osaprojektien kohdalla, että ne tehdään kattohintaisena projektinjohtourakkana

muutamia pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta. Tämä on tarkoittanut sitä, että isoilla rakennusliikkeillä ei ole kuin kourallinen omia miehiä työmailla. Ainoastaan kohteen talotekniikka on alisteisena sivurakkana kokonaistoimituksena Sähkö-Peko Oy:llä, eli nykyisellä Bravida Oy:llä.

Rakennusliikkeet käyttävät jonkin verran yhteisiä aliurakoitsijoita, kuten esimerkiksi teräsrakennekoitsija JPV-Engineering Oy:tä, paikallavaluun ja runkorakentamiseen erikoistunutta Sierak Oy:tä sekä kiivi- ja saneerausyritys Hämeen Rakennusentisointi Oy:tä. Lisäksi toimijat ovat käyttäneet yhteisiä nostureita, joiden kustannukset on jaettu käyttötuntikohtaisesti.

Pakkoavioliitto maistuu NCC:lle

– Tässä ollaan ihan kiinni Skanskan ja Lemminkäisen työmaiden kanssa. On ollut paljon yhteensovittamista. Työmaiden vetäjät tapaavat kahden viikon välien yhteisen pöydän ym-

pärillä ja päivittäin työmaalla. Pala-vereissa käydään läpi muun muassa työturvallisuutta ja logistiikkaa, A-osan vastaava työnjohtaja **Ossi Narinen** NCC:ltä kertoo.

Narisen mukaan kyseessä on pakkoavioliitto, mutta tähän asti ainakin ovat hammasharjat pysyneet samassa mukissa.

– Yhteistyötä on aivan pakko tehdä, sillä jos yksi osapuoli ei saa hommiaan hoidettua, eivät saa muuta, Narinen sanoo.

NCC:n metrokeskuksen työmaassa oli runsaasti louhintaa ja valtavan iso betonivalu, sillä lattia-pinta-alaa on 84 600 brm². Esimerkiksi betonia tuotiin työmaalle kymmenen kuukauden ajan 20 minuutin välein.

– Se oli aika rankkaa alueen liikenteelle ja naapureille. Samaan aikaan tehtiin vielä avolouhintaa, jossa louhetta vietiin pois 128 000 m³ ja tuotiin elementtejä työmaalle. Betonirakenteita on 42 000 m³.

NCC:n työmaan vahvuus on nyt 250 miestä, joista omia työntekijöitä on viisi.

Työmaan työsuojeluvaltuutettu on **Raino Kouvalainen**.

– Kyllähän sen huomaa, että

täällä on useita toimijoita. Me emme niin paljon ole Skanskan työmaan kanssa tekemisissä, mutta Lemminkäisen väki kulkee omille alueilleen meidän työmaamme kautta ja me kuljemme Lemminkäisen alueen kautta omallemme.

Kouvalainen ja hänen poikansa **Joni Kouvalainen** hoitavat siksi pe-rehdytyksen myös Lemminkäisen työntekijöille ja tekevät heille kukortit NCC:n alueen läpi.

– Suurin piirtein hyvin ovat kaikki aikataulut ristikkäin pitäneet. Jotain pieniä viivästyksiä on voinut tulla, mutta suhteellisen hyvin on mennyt, Raino Kouvalainen kommentoi töiden sujuvuutta toisiaan leikkaavilla työmailla.

Skanskalla uutta ja vanhaa

Skanska uudisrakentaa kauppakeskuksen osioita B ja D ja korjaa C-osaa. B-osassa vanhoja perustuksia on vahvistettu uutta rakennusrunkoa varten, sinne rakennetaan uusi huoltopiha, uusia ravintola- ja kahvilatiloja, vapaa-ajanviettotiloja, toimistotiloja sekä IV-konehuone.

D-osassa on purettu vanhan pi-hakannen rakenteet ja tehty uudet

Matinkylän metroon tulee yhdet Suomen pisimmistä liukuportaista.

Ostoskeskuksen sisälle muodostuu kaunis ja valoisa atrium-piha. Juuri tässä kuvassa valoisuus ei niin näy, sillä lasikatteen päällä on melkoisesti lunta.

Metrotunneli etenee aikataulussa. Tähän tulee Matinkylän pysäkki.

perustukset. Runkoasennus on käynnissä. D-osaan rakennetaan uusi päivittäistavarakauppa, ravintola- ja kahvilatiloja, seitsemän elokuvasalia Finnkinolle sekä IV-konehuone.

C-osassa vanha parkkitalo purettiin osittain ja tehtiin uusia ajojärjestelyjä, perustuksia vahvistettiin, vanhoja liiketiloja purettiin ja uusia rakennetaan tilalle, hissit, liukuporaaat ja portaat järjestellään uudelleen, tehdään uusi kulkuyhteys A-osaan ja uudistetaan talotekniikka.

– Hanke on vaatinut osapuolilta paljon ymmärrystä, yhteistyötä ja yötyöskentelyä. Näin on saatu hallittua kokonaisuutta ja häiriöt minimoitua toimivalle kauppakeskukselle, työpäällikkö **Jani Lehtola** Skanska Talonrakennuksesta kertoo.

B- ja C-osien työmaan työsuojeluvaltuutettu **Jukka Pyykkönen**

kommento, että sovittelamista tosiaan riittää. Pyykkönen toimii itse nosturin alamiehenä. Työmaalla on paljon pimeitä nostoja ja Skanska on määritellyt, että kaikissa nostoissa on oltava mielellään suomea puhuva alamies.

– Täällä on toistenkin urakoitsijoiden nostureita läheisyydessä, joten tilanteita pitää katsoa yhdessä, ettei nostoissa tapahdu törmäyksiä, Pyykkönen kertoo.

Lisäksi työmaalla on tarkkailtava liikennettä, varmistettava, ettei läheisille asukkailla koidu kohtuutonta haittaa ja samoin että kauppiaiden toiminta pystyy jatkumaan pääosin häiriintymättä.

– Juuri kauppakeskuksen toiminnan takia täällä on tehty paljon töitä myös yöllä. Se on ihan ok, kun välle tulee ajoissa ilmoitukset niis-

tä. Toki välillä tulee yllättäviäkin tilanteita.

Pyykkösen mukaan Skanskan kymmenen omaa miestä osaavat kyllä sanoa työnjohdolle, jos yötöitä alkaa olla liiaksi asti, eikä enää jaksaa.

Työmaan TR-mittauksien keskiarvo on ollut 94 eli aika hyvä.

– Työmaan siisteys vaatii jatkuvaa seurantaa, ja siitä pitää myös muistuttaa. Muuten tulee nopeasti sotkua, Pyykkönen sanoo.

Hän on itse joutunut pitämään aliurakoitsijoille muistutuspalaveria muun muassa henkilönostimien turvallisesta käytöstä.

– Täällä on paljon aliurakoitsijoita, joiden työntekijät myös vaihtuvat. Siksi näistä asioista joutuu aina välillä muistuttamaan, Pyykkönen kommentoi.

Matinkylän projekti

- Kauppoja: yli 200
- Uusia ravintoloita: 25
- Parkkipaikkoja: yli 3 000

Kustannukset:

- Kauppakeskuksen laajennus: 250 miljoonaa euroa
- Bussiterminaali ja parkki: 30 miljoonaa euroa
- Asuintorni: 32 milj. €

Skanskan urakat:

- B-osa:
 - Bruttoala: 16670 m²,
 - Aikataulu: Vaihe 1, huolto-piha valmistuu touku-kuussa 2016, muut kerrokset maaliskuussa 2017.
- C-osa:
 - Bruttoala: 29875 m²
 - Aikataulu: Vaihe 1, parkki-halli avautuu maaliskuussa 2016, vaihe 2, liiketilat avautuvat heinäkuussa 2016
- D-osa:
 - Bruttoala: 17340 m²
 - Aikataulu: Vaihe 1, parkki-halli avautuu heinäkuussa 2017, muut osat maaliskuussa 2017.

NCC:n urakat:

- Omenatorni-asuinkerrostalo
 - Aikataulu: Valmistuu joulukuussa 2016.
 - 16 kerrosta
 - 79 asuntoa
 - Asuntojen koot 32–114,5 m²
- Matinkylän metrokeskus
 - Aikataulu:
 - Lattiapinta-ala 84 600 brm²
 - Autopaikkoja 1000
 - Liiketiloja noin 70
- A-osa:
 - Kauppakeskuksen kerrokset 1,2, ja 3
 - Aikataulu: Avautuu elokuussa 2016, 2-vaihe, avautuu 2017 huhtikuussa
- Bussiterminaali
 - Pysäköintikerrokset, liityntäpysäköinti

Lemminkäinen möyrii metrossa

Lemminkäinen Infra Oy vastaa Matinkylän aseman rakennusurakasta.

– Onnistuneen yhteistyön perusta on tällä työmaalla ”toisen etu on oma etu myös”. Jos tuijottaa vain omaan napaansa, karahtaa kiville, rakennuspäällikkö **Vesa Noutia** Lemminkäiseltä kertoo.

Noutian mukaan urakkarajat eivät mene aina edes lohkoittain. Joissakin kohdissa yksi urakoitsija tekee runkotyöt ja toinen pinnat.

– Lisäksi käytössä on monenlaisia urakka- ja sopimusmuotoja. On ollut välillä värikkäitäkin keskusteluja, eikä kaikki ole mennyt koko ajan noin vain. Asioita on pitänyt sovittelua yhteen, Noutia sanoo. ■

Tulevat koulutukset

LUOTTAMUSMIEHET

Peruskurssit

- 14.– 16.3. Lm-peruskurssi, osa 1, Oulu
11.– 12.4. Lm-peruskurssi, osa 2, Oulu

Jatkokurssit

- 21.– 23.3. Lm-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4. Lm-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

Peruskurssit

- 14.– 16.3. Tsv-peruskurssi, osa 1, Oulu
11.– 12.4. Tsv-peruskurssi, osa 2, Oulu

Jatkokurssit

- 21.– 23.3. Tsv-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4. Tsv-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi
25.– 27.4. Tsv-jatkokurssi, osa 3, Kirkkonummi

JÄRJESTÖKOULUTUS

- 7.- 9.3. Talouspolitiikan ABC, Kiljavan opisto
12.- 13.3. Toimiva ammattiosasto, Helsinki
14.- 15.5. Sosiaalinen media järjestötoiminnassa, Helsinki

YHTEYSMIEHET

Yhteysmieskoulutus

- 14.– 15.3. Oulu
11.– 12.5. Mikkeli

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävissä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus- sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Järjestökurseista, jotka eivät ole työnantajatuon piirissä, liitto maksaa koulutettavien opetuksen, majoituksen, ruokailut ja matkakulut. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla (alle 300 km 0,25 €/km).

Pyydä työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata.

Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ koulutus, PL 307, 00531 Helsinki.

Paketteja pukkaa Euroopasta

Rakennusala on Euroopan suurin työvoimamäärissä mitattuna. Tilastojen mukaan noin 15 miljoonaa ihmistä tekee alallamme työtä Euroopan maissa. Tosin on tutkittu, että harmaan talouden käytännöt ovat niin laajasti levinnyttä arkea, että työntekijöitä on varmasti reilusti enemmänkin.

Euroopassa kannetaan huolta siitä, että pienet ja keski-suuret yritykset eivät liiku riittävän sujuvasti rajojen yli. Yritykset pitävät maan rajojen yli toimimista kalliina ja vaikeana, ja vain pieni osa investoikin ulkomaille. EU:n taloutta halutaan vahvistaa ja ajatellaan, että pk-yritysten täyspäinoista kehittymistä sisämarkkinoilla rajoittavat monet esteet. Halutaan kehittää uusia bisnesmalleja joilla voidaan vähentää kustannuksia ja hallinnollista byrokratiaa, luoda uusia työpaikkoja ja innovaatioita, nopeita tuloksia ja lisää valinnanvaraa kuluttajille. Komission mukaan tarve on hätäinen. Ja eurooppalaiseen tyyliin ratkaisuehdotuksia leivotaan erilaisiin ”paketteihin”.

Yksi räikeimmistä uusista ehdotuksista on malli jonka mukaan tavallinen työntekijä voisi alle viikossa perustaa yhdenmiehen rajayhtiön yksinkertaisesti rekisteröitymällä sähköiseen järjestelmään. Vähimmäispääomaksi riittäisi vain yksi euro. Samalla pitäisi tietysti taata että verot tulee maksettua edes johonkin EU-maahan ja estää rahanpesu sekä muut mahdolliset lieveilmiöt. Ruotsin turvallisuuspoliisi on jo ilmoittanut pelkäävänsä, että kyseinen yhtiömuoto pahimmassa tapauksessa helpottaisi kansainvälisen terrorismin rahoittamista.

Miten tällaisten yhtiöiden toimintaa olisi mahdollista käytännössä kontrolloida? EU taistelee jatkuvasti vero-, sosiaaliturva- ja työoikeuden väärinkäytöksiä vastaan. Molemmat rakennusalan eurooppalaiset etujärjestöt, sekä työntekijöiden

EFBWW että työnantajien FIEC, ovat tehneet jo vuosia yhdessä työtä sen puolesta, että valeyriyten, ns. postilaatikkofirmojen, käyttöön puututtaisiin lainsäädännöllä. Siksi molemmat järjestöt yksiselitteisesti vastustavat tätä uutta ideaa, jota parhaillaan hahmotellaan. Onneksi vaikuttaa siltä, että järki voittaa, enemmistö Euroopan parlamentin jäsenistä ymmärtää tilanteen.

Toinen nimenomaan rakennusosalalle kehitteillä oleva ratkaisu on tilapäiseen rajatyöntekoon kaavailtu palvelupassi. Passi mainitaan uuden sisämarkkinapaketin yhteydessä. Taas on ainakin paperille kirjattu hyvä tarkoitusperä; kasvua halutaan lisätä ja työntekoa helpottaa. Mutta jos palvelupassilla tarkoitetaan lupaa tehdä hommia muissa EU-maissa oman lähtömaansa huonoilla työehdoilla ja palkoilla, tämä johtaa ilman muuta palkkadumppaukseen ja epäreiluun kilpailuun.

Rakennusliittoon tulee säännöllisesti postia ulkomaalaisilta yrityksiltä, jotka eivät tunne meidän systeemejä ja kysyvät, miten täällä kuuluu toimia työntekijöiden palkkojen ja työehtojen suhteen. On helppo vastata, että

meillä on täällä Suomessa selkeät ja yhdenvertaiset säännöt, yleissitovat työehtosopimukset, joita sovelletaan myös ulkomalaisiin firmoihin. Omilla nettisivuillamme on riittävästi perustietoa viidellä kielellä.

Täytyy vain muistaa pitää huolta siitä, että työmailla myös ulkomaalaiset työntekijät saavat tietää, että täällä soviin asioista yhdessä ja että tarpeen vaatiin meitä on iso porukka auttamassa. Ihan itsestään selvää meille, mutta ulkomailta tulleille työkavereille useimmiten täysin tuntematonta. ■

Nina Kreutzman,
kansainvälisten asioiden sihteeri

Rakentajan materiaalin syntysijoilla – Naulan matka on mutkia täynnä

Pääsimme tutustumaan Pintoksen naulatehtaan saloihin Eurassa. Yritys valmistaa muitakin tuotteita vakio- ja erikoisverkoista nostolenkkeihin ja hakoihin.

Eeva Vänskä

Tällä vierailulla tulee selväksi, että naula ei ole pelkkä naula, vaan se on jotain enemmän. Kuumasinkitty, sähkösinkitty tai ehkä kirkas. Kampanaula, pyssynaula, lankanaula, ankkurinaula, huopanaula. Ja niin edelleen.

Tuotantojohtaja **Arto Iivonen**, miten naulat syntyvät?

– Kaikki lähtee langanvedosta. Materiaali tulee meille valssilankana eurooppalaisilta terästehtailta.

Langan profiilia voidaan muuttaa esimerkiksi uranaulaksi tai nelikulmaiseksi.

– Meiltä lähtee nauvoja kuormalavateollisuuteen ja rakentamiseen. Lähinnä menee kuumasinkittyjä irtonauvoja ja jonkin verran nauhoitettuja nauvoja. Teollisuusasiakkaat ostavat kampanaulaa.

Pintoksella tehdään naulojen kuumasinkitys itse. Tehtaan yhdellä kulmalla kohoaa pino sinkkiharkkoja odottamassa pinnoitukseen menoa.

– Aiemmin teimme myös sähkösinkitystä, mutta sillä on pienempi menekki nykyään. Kuumasinkitys on ainoa pintakäsittely, joka kestää pohjoismaiset olosuhteet.

Vyyhdeltä vetoon

Valssilangan juoksemista valvovat **Mika-Matti Mattila** sekä **Jani Ihanakangas**. Valssilanka juoksee vinhaa vauhtia vyyhdeltä vetolinjalle.

Seuraavan vyyhdin alkupäää hitataan kiinni edellisen loppupäähän. Näin saadaan lanka juoksemaan yhtenäisenä. Ainakin teoriassa.

– Jos tulee sykkyröitä, niitä joudutaan selvittämään. Se on sitten isompi operaatio, jos lanka menee poikki jossain kohtaa prosessia, Mattila kertoo.

Lähdetään siitä, että sykkyröitä ei tule. Lanka juoksee voitelevan vetojauheen läpi, jonka jälkeen se kelataan rummulle.

– Rummussa on jäähdytysvesikierto. Langanvedon jälkeen se tulee halutussa halkaisijassa esiin. Nyt näyttää olevan menossa kolmenelosta, Iivonen selvittää.

Lanka juoksee vetokiven kautta, jolloin langan lujuusominaisuudet muuttuvat. Siis lanka suurempana sisään ja pienempänä ulos. Prosessin lopputuotteena on metallilankakäärö puolan ympärillä.

Puolat viedään suureen saliin, jossa ruksuttaa nelisenkymmentä naulakonetta. Ihan joka ikinen niistä ei sentään käy, mutta suurin osa kyllä. Korvatulppia tarvitaan.

Lanka syötetään puolalta naulakoneelle, josta ilmestyy naulan aihio, tai siis aihioita, satoja ja tuhansia sellaisia.

Kone muokkaa lankamateriaalin halutunlaiseksi: katkaisee määrämittaan, tekee kärjen ja kannan. Pari konetta tekee valmiiksi kammattua naulaa, mutta yleensä tehdään sileää.

Pintoksella on noin 500 eri naulanimikettä. Valmiit naulat viedään pakattaviksi, jonka jälkeen naula matkaa työmaille ympäri Suomen. Ja vähän muuallekin.

– Tuotteitamme lähtee Pohjoismaihin, erityisesti Ruotsiin, sekä

Pintoksen Euran tehtaalla naulan matka alkaa täältä. Valssilangan edessä tuotantojohtaja Arto Iivonen.

muualle Eurooppaan. Esimerkiksi Ranskaan menee nauvoja.

Jatkamme matkaa eteenpäin, ja törmäämme **Tuija Rintalaan**, joka ajaa trukkia. Hän on ollut 28 vuotta töissä Pintoksella.

– Onhan tässä sen verran kauan tehty töitä, että luulen tietäväni mitä teen, Tuija Rintala sanoo vaatimat-
tomasti.

Pääsen myös hetkeksi seuraamaan **Veli-Matti Grönroosin** työskentelyä nauhoituksessa. Nauhoituskoneen kautta putkahtelee kauriita konenaulanippuja. Kaikki näyttää kovin helpolta, mutta se taitaa olla harhakuva, joka syntyy aina kun ammattilaiset ovat asialla.

Vakioverkon tuotanto

Siirrymme Euran vakioverkkotehtaan puolelle. Pintos on investoinut täällä kahteen uuteen valssauslinjaan vuonna 2013.

– Lanka tulee vyyhdeillä tännekin. Se valssataan, harjakuvioidaan ja samalla halkaisija pienenee.

Siis hyvin samantapainen alkuprosessi kuin naulatehtaalla.

Uudella linjalla lanka kelataan avattavalle puolelle. Kääntöpöytä kääntyy automaattisesti, lanka sidotaan ja muunnetaan kiepiksi. Siitä kieppi menee kuljettimelle, josta automaattinen siltanosturi hakee valmiin tuotteen ja vie sen välivarastoon.

Kaikki toimii ennako-ohjelmoinnilla. Arto Iivonen, tarvitaanko enää ihmisiä, kun automatisaatio lisääntyy?

– Kyllä meillä edelleenkin tarvitaan ammattitaitoisia ihmisiä monessa asiassa, vaikka automatiikkaa lisäämmekin. Automaatiolla pyritään helpottamaan raskaita ja yksitoikkoisia työvaiheita sekä lisäämään työn tuottavuutta.

Konelinjan takana hitsataan itse raudoitusverkkoja. Käyttäjä – siis ihminen – tekee tilauksen pienehköitä konepääteeltä halutusta koosta. Sitten kieppi vie koneelle, nosturi tuo lisää. Täällä on käytössä radio-ohjattu nosturi; ei toimi ilman ihmistä.

Lähestulkoon selvää. Sitten matkaamme muutaman tovin Rauman puolella sijaitsevalle Lapin tehtaalle.

Pintos lyhyesti

- Pintoksella on tuotantolaitokset Eurassa, Lapissa sekä Jokioisilla. Lisäksi konserniin kuuluu höyläämö Pintopuu sekä tytäryhtiö Pintos Svenska.
- Pintos on perheyhtiö jo kolmannessa sukupolvessa.
- Yritys aloitti naulanvalmistajana 1956. Raudoitusverkkoja alettiin valmistaa 1980-luvulla.
- Työntekijöitä on kaikkiaan 130.
- Konsernin liikevaihto vuonna 2015 oli noin 42 miljoonaa euroa.

Juhani Kuljula on haka tekemään hakoja, vaikka hän osaa paljon muutakin. Takana on 33 vuotta Pintoksella.

Historiaa ja uutta

Juttelemme perinteistä. Näkyvätkö ne mielestäsi Pintoksella?

– Kaikki alkoi 1950-luvulla naulojen valmistuksesta Eurassa. Siitä olemme kasvaneet, ja nyt meillä on kolmella paikkakunnalla neljä tuotantolaitosta, joihin olemme investoineet paljon. Tämä on perheyrittäjä kolmannessa sukupolvessa. Toiminta on pitkäjänteisempää kuin pörssiyrityksessä ja päätöksenteko on lähellä.

Työsuhteet ovat usein pitkiä, niin kuin niilläkin työntekijöillä joiden kanssa pääsen juttelemaan.

Raumallakin syntyy verkkoja, mutta ei vakiotavarana, vaan tilaus-
tuotteena elementtiteollisuuteen. Sellaista verkkoja, joka sopii tismalleen muottiin.

– Siinä on asiakkaan kannalta monta etua: tulee säästöä materiaalissa ja työkustannuksissa, lisäksi työ nopeutuu ja vielä työturvallisuuskin paranee.

Pääsen ihastelemaan erikoisverkon hitsaamista ylhäältä sillalta. Kone oikaisee ja katkaisee verkon langat määrämittaen ja hitsaa niistä verkon valmistusohjelman mukaisesti.

Uusin linja on ollut käytössä vasta reilun vuoden, ja se oli yritykselle mittava investointi. Materiaalin (Eurassa valmistetut kiepit) käsittely on pyritty tekemään koneen käyttäjälle helpoksi.

Arto Iivonen tiivistää:
– On määritettävä nosturi-
ohjauksen järjestelmälle, mitä halutaan. Järjestelmä tietää, mitä noutaa ja samalla varastosaldo on tarkkaan selvillä. Nosturin ohjausjärjestelmä on tilattu meille räätälityönä.

Koneenkäyttäjät Tomi Lehtonen sanoo, että ihmistä tarvitaan tekemään valinnat.

– Yksi nappi tarvitaan sen kertomiseen, mitä otetaan ja mihin vie-
dään. Kone tekee sitten suunnitelman noudosta.

Käyttäjä siis seuraa, mutta nosturi hoitaa ohjauksen.

Hakoja ja vientiä

Jatkamme matkaa hakojen maailmaan, kirjaimellisesti. **Juhani Kul-**

Erikoisverkon hitsauskone oli vuonna 2014 monen miljoonan investointi. Elementtiteollisuuden tuoteryhmäpäällikkö Saku Ailanen uumoilee, että mittatilausverkko yleistyy vakioverkkoon verrattuna lähivuosina.

jula on tehnyt hakoja suurimman osan 33 vuoden työurastaan.

– Mutta olen tehnyt myös nostolenkkejä robotilla ja vähän muutakin.

Mikä on työssä parasta?

– Kyllä se on vapaus siinä, mitä kukin tekee.

Kuljulan takaa putkahtelee 3D-hakoja.

Arto Iivonen kertoo, että nau-
loista yli puolet menee vientiin.

– Koko liikevaihdosta noin viidesosa. Pohjoismaat on meille vahva markkina-alue.

Naulat ovat vientituotteita, käte-
vän pieniä. Raudoitteissa tulevat rahtikustannukset vastaan Euroopan kaupassa, mutta Ruotsiin niitä sentään vie-
dään.

Päädymme takaisin Euran konttorille, jossa pääsen jututtamaan tuoteryhmäpäällikkö **Saku Ailasta** sekä myyntipäällikkö **Jarno Jaakonsaarta**.

Saku Ailanen kertoo, että ehkä eniten kysymyksiä suunnittelijoiden suunnalta tulee nostolenkeistä. Min-
kä vuoksi?

– Ehkä se on vaikea alue. Siihen liittyy turvallisuuskysymyksiä. Saat-
taa myös olla, että suunnittelijoiden sukupolvi on vaihtunut, eikä oikein enää tunneta nostolenkkejä.

Millainen on hyvä tuote?

– Se on laadukas, sitä on helppo käyttää ja sen toimitusvarmuus on hyvä.

Arto Iivonen lisää, että tilauksesta tehtävä erikoisverkko parantaa asiakkaan kilpailukykyä ja sitä kautta koko betonirakentamisen kilpailukykyä.

Saku Ailanen miettii, että vakio-
verkkokin on omalla tavallaan hyvä tuote: sitä on aina varastossa, ja se sopii suuren alan verkotukseen. Toi-

saalta paikallavalukohteissakin mit-
tatilausverkko nopeuttaa työtä.

Tulevan ennustus?

Ei ole helppoa pyörittää tehdas-
komplekseja, saatikka pitää varasto-
kierto hyvänä, taata tuotteiden riittä-
vyys ja laatu ja samalla ennakoita
asiakkaiden tarpeita.

Ailanen kerää kollegoidensa
kanssa tietoa kentältä ja arvioi, mil-
tä tulevaisuus näyttää. Mitä kannat-
taa valmistaa ja kuinka paljon.

– Rakentaminen on lievässä kas-
vussa, siinä mielessä ollaan eri tilan-
teessa kuin vuosi sitten. Nyt on monia
suuria urakoita; on kuitenkin vaikea
arvioida yleistä alan pirstymistä
tässä vaiheessa.

– Ehkä neljän kuukauden päähän
osaamme sanoa oman tuotannon
suuntaa, mutta ei sen pidemmälle.

Tee siinä sitten vuodeksi budjet-
tia.

Jarno Jaakonsaari vastaa kiin-
nikkeiden myynnistä. Hän sanoo, et-
tä äkkiseltään luulisi naulan olevan
simpli tuote, mutta sitä se ei käy-
tännössä ole.

– Naulaa tehdään laatu edellä.
Kuormalavateollisuudessa on tär-
keää, että linja toimii eikä pysähdy
huonoon naulaan.

Pintoksella päästään 99,8 pro-
sentin laatuvarmuuteen. Eli 700 ki-
lossa nauvoja on kaksi tai kolme
epäkuranttia. Saku Ailasella on tä-
hänkin heitto: ”pyrimme sataan pro-
senttiin”. Se on se jatkuva kehitty-
minen. ■

**”Naula on
simpli tuote,
teoriassa.”**

Healthy Business

Dustcontrol®

NÄKYVÄTÖN

VAARALLISIN ON SE, JOTA ET NÄE

Tietyt riskit on helppo nähdä, mutta osa vaaroista ei ole näkyviä. Pienimmät, ne sinulle näkymättömät hiukkaset tunkeutuvat keuhkojen syvimpiin osiin ja jäävät sinne.

Paras tapa on imeä näkymätön ja näkyvä pöly jo kohteesta, jossa se syntyy. Puhdas työympäristö tarkoittaa samalla tervettä työpaikkaa, vähemmän käyttöhäiriöitä ja tuotteiden korkeampaa laatua. Meillä tämä on Healthy Business.

Katso sivuilta dustcontrol.fi, miten me hoidamme pois sen, mitä et näe.

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy huhtikuun lehdessä.

Olen ollut pitkään lomautettuna. Arvelisin, että ainakin 200 päivää. Mitä vaihtoehtoja minulla on?

Lomautuksen kestosta riippumatta sinulla on oikeus ottaa muuta työtä vastaan toiselta työnantajalta ja irtisanoutua tämän toisen työnantajan palveluksesta 5 päivän irtisanomisajalla, jos lomauttanut työnantaja kutsuu sinut takaisin töihin.

Yhdenjaksoisen, vähintään 200 päivää kestäneen lomautuksen jälkeen sinulla on oikeus irtisanoutua ja saada irtisanomisajan palkka sen irtisanomisajan mukaan, jota työnantajan olisi tullut noudattaa. Irtisanoutuminen 200 päivän jälkeen on nimenomaan oikeutesi, ei velvollisuutesi.

Työnantajan tulee maksaa irtisanomisajan palkkana ns. täysi palkka eli se palkka, jonka olisit työssä ollessasi ansainnut. Jos sovellettavaksi tulee jokin Rakennusliiton 9 työehtosopimuksesta, palkasta ei vähennetä lomautusilmoitusajan palkkaa, vaikka työnantaja olisi aikoinaan lomauttanut sinut yli 14 päivän lomautusilmoitusajalla.

Työsuhte päättyy heti irtisanoutumisesi jälkeen, eikä sinulla ole tuolloin enää työntekovelvoitetta palkan vastineeksi. Jos olet työttömänä, sinulla ei kuitenkaan ole oikeutta työttömyysetuuksiin työsuhteen päättymisestä laskettavalta tarkastelujaksolta, joka vastaa työnantajan noudatettavaksi tulevaa irtisanomisaikaa eli aikaa, jolta saat irtisanomisajan palkan.

Huomioithan, että palkkaturvahakemuksen 3 kuukauden määräaika lasketaan irtisanoutumishetkestä.

Tarkista vielä ennen irtisanoutumista, että 200 päivän yhdenjaksoisuus täyttyy. Jo muutamien päivien työskentely lomautuksen aikana keskeyttää yhdenjaksoisuuden, minkä jälkeen alkaa uusi 200 päivän jakso. Osa-aikalomautuksissa 200 päivän yhdenjaksoisuus ei tuoreen korkeimman oikeuden ratkaisun perusteella täyty kuin poikkeustapauksissa.

Jos työnantaja on kutsunut sinut lomautukselta töihin muuhun kuin sopimuksenvaraiseen tilapäiseen työhön, ja olet kieltäytynyt siitä, 200 päivän kertyminen päättyy, eikä sinulla ole oikeutta irtisanomisajan palkkaan.

Jos irtisanoudut, työnantajalla on sama takaisinottovelvollisuus kuin tuta-perusteella irtisanomiensa työntekijöiden kohdalla. Takaisinottoaika lasketaan työnteon lopettamisesta, ei työsuhteen päättymisestä.

Työnantaja ei ole lupauksistaan huolimatta maksanut viikko sitten erääntynyttä palkkaani ja nyt sain kuulla, ettei kassassa olisi rahaa seuraavaankaan palkkaan. Mitä teen?

Palkkaturvalaki turvaa työsuhtesaatavien maksamisen työnantajan maksukyvyttömyyden varalta. Valtion varoista suoritetaan työntekijän saatavia työnantajan puolesta, mikäli palkkaturvan maksamisen edellytykset täyttyvät. Valtio perii maksetut saatavat takaisin työnantajalta.

Palkkaturvaan on oikeus, jos työ on tehty Suomessa tai se on tehty suomalaisen työnantajan palveluksessa ulkomailla ja työntekijän kotipaikka on Suomessa. Saatavan peruste ja määrä tulee saada selvitettyä, jotta se voidaan maksaa. Saatavaa tulee hakea 3 kuukauden kuluessa erääntymisestä. Palkkaturvan enimmäismäärä työntekijää kohden samalle työnantajalle tehdyn työn perusteella on 15 200 euroa.

Palkkaturva voidaan maksaa vain, jos työnantaja on maksukyvytön. Perusteet, joilla työnantajan katsotaan olevan maksukyvytön, on kirjattu lakiin. Näitä ovat mm. työnantajan asettaminen konkurssiin tai kyvyttömyys maksaa ulosotossa olevia velkoja. Oikeus palkkaturvaan voidaan evätä kokonaan tai sitä voidaan rajoittaa perustellusta syystä. Lain tarkoittamina perusteltuina syinä pidetään mm. tilanteita, joissa työntekijä hakee toistuvasti palkkaturvana samaan työnantajaan kohdistuvia saatavia tai työntekijä on jatkanut työsuhteessa senkin jälkeen, kun hänen on täytynyt tietää, ettei työnantaja kykene maksamaan palkkoja.

Työnantajaa ja työntekijää kuullaan ennen hakemuksen ratkaisemisesta. Hakemukseen annetaan kirjallinen päätös valitusosoituksineen. Hylätyn hakemuksen valitusosoitus tulee lukea huolella ja päätökseen hakea muutosta sen mukaisesti. Palkkaturva on veronalaista tuloa ja se maksetaan viikon kuluessa päätöksestä.

Kaikkien palkkaturva-asioiden käsittely on keskitetty vuoden 2015 alusta lähtien Uudenmaan ELY-keskukseen. Tee erääntyneistä saatavistasi ensi tilassa palkkaturvahakemus. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

Silmät auki asbestipurkutyömailla!

– Mielestäni tässä luotetaan liikaa uuden asbestilain ohjaavuuteen ja yritysten pölynhallintaan asbestipurkutyöntekijöiden terveyden kustannuksella, toteaa työsuojelutarkastaja Mikko Mäkelä altistusmittauksista.

Riitta Malve-Tamminen

Olen huolestunut, että purkutyömaille pääsee edelleen tekijöitä, joiden osaamista ei ole varmistettu. Riski altistua asbestille saattaa olla nyt suurempi kuin ennen, toteaa kokenut työsuojelutarkastaja **Mikko Mäkelä** Etelä-Suomen aluehallintovirastosta viitaten uuteen asbestipurkulakiin, joka tuli voimaan vuoden alussa.

Uusi asbestipurkulaki ja siihen liittyvä uusi asbestityön turvallisuutta koskeva laki pyrkivät vähentämään asbestille altistumista ja sujuvoittamaan lupamenettelyä yrittäjälle.

– Uusi laki sisältää monia hyviä kohtia, jotka varmasti vähentävät altistumista. Mutta näen byrokratian keventämisen ristiriitaisena, etenkin kun sitä vähennetään lupien myöntämisvaiheessa pätevyyden osoittamisen osalta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto kritisoi lakiluonnoksesta pyydettyssä lausunnossaan, että laki ei mahdollista, että asbestipurkuluvan myöntäjä voisi varmistua luvan hakijan pätevyydestä luvan hakuvaiheessa.

Kartoitusvelvoitteen laajeneminen plussaa

– Hyvää uudessa laissa on asbestin kartoitusvelvoitteen laajeneminen koskemaan työpaikalla pääasiallista määräysvaltaa käyttävää työnantajaa.

Kartoittamisen tarkoitus on vähentää asbestipurkuna tehtävää työtä ja ongelmajätettä.

Uusi laki määrää aluehallintoviraston ylläpitämistä rekistereistä,

joista toisessa ovat asbestipurkutyöluvan saaneet yritykset ja toisessa asbestipurkututkimuksen suorittaneet ja päivittäneet asbestipurkutyöntekijät.

Lupa edellyttää yrityksiltä oikeustoimikelpoisuutta, asianmukaisia koneita ja laitteita sekä vankkarakenteisia huoltotiloja. Työturvallisuusrikkomusten takia lupa voidaan evätä.

– Rekisterit ovat tärkeitä parannuksia edelliseen lakiin. Asbestipurkutyöntekijän koulutus ei kuitenkaan varmista osaamista työn suorittamisella tavalla. Turvallisuutta varmentavia asioita tulisi käydä koulutuksessa enemmän läpi. Sama koskee työnjohtoa. On tärkeää, että

– Asbestipurkuryitykset yrittävät nyt laajentaa ja yhdistää osastoiteja, että säästäisivät niiden puhtaaksitoteamisessa. Mutta yhdellä mittauksella ja analyysillä ei selviä isosta osastosta. Työsuojelussa olemme linjaamassa yhteistä suhtautumista tähän, kertoo työsuojelutarkastaja Mikko Mäkelä.

< Enää asbestikartoitusta ei voi jättää tekemättä 1960-luvulla rakennetun talon purkutyömaalla.

> Vanhojen sähkökeskusten seinät ja kytkinlaitteiden taustat ovat tyypillisiä kohteita, jotka voivat sisältää asbestia.

kaikki asbestipurkutyöhön osallistuvat hallitsevat turvallisen asbestipurkutyön suorittamisen.

Koulutuksen parantaminen edellyttää Mäkelän mukaan lisäkoulutusta, joka koskisi lain minimivaatimuksia ja työnäyttöjä.

Työsuojeluviranomaisten kontrolli vähenee

Asbestipurkutyömaiden turvallisuus-suunnittelu paranee, mutta työsuojeluviranomaisten kontrolli vähenee työtä koskevassa lupaprosessissa.

Asbestipurkuvaltuutusta vastaa tänään työ lupa. Yrityksen tuli liittää valtuutuksen hakemukseen suunnitelmat, joilla yritys osoitti hallitsevansa asbestitöiden turvallisen suorittamisen, suunnittelun, valvonnan, työmenetelmien valinnan ja toteutuksen. Työlupa hakemisessa ei vastaavia suunnitelmia edellytetä.

Työsuojeluviranomainen saattoi silloin varmistaa Mäkelän mukaan suunnitelmista, että urakoitsija ymmärsi, mitä lainsäädäntö odotti häneltä työmaan turvallisuudessa.

– Turvallisuussuunnittelulta kui-

tenkin vaaditaan uudessa laissa enemmän kuin aikaisemmin. Asbestityöstä pitää nyt laatia erillinen turvallisuussuunnitelma, joka käsitellään työmaalla toimivien kanssa. Tämä parantaa kaikkien tietoa suoritettavasta asbestityöstä.

Tätä suunnitelmaa ei toimiteta asbestipurkutyösuunnitelman liitteenä viranomaisille, vaan suunnitelma tarkistetaan työsuojelutarkistuksessa.

Miten mittauksen asianmukaisuus osoitetaan?

Asbestipurkajan terveys riippuu paitsi henkilösuojaimista, myös omasta huolellisuudesta.

Altistuksen seuranta perustuu mittaukseen, joka tehdään työmaalla purkajan hengityssuojaimen sisällä. Pitoisuuteen vaikuttaa hengityssuojaimen tiiviys ja työilman asbestikuitujen pitoisuus.

Kuitupitoisuus suojaimen sisällä ei saa ylittää raja-arvoa 0,1 kuitua kuutiokeskimetrissä.

Mittaajan tulee olla pätevä, mutta voi suorittaa työnantajakin.

– Jos työnantaja itse suorittaa mittauksen, mittauslaitteen tulisi olla asianmukainen. Itse mittaus suoritetaan laitteen valmistajan ohjeen mukaan ja laitetoimittajan perehdyt-

tämänä. Mutta miten työnantajan mittauksen asianmukaisuus osoitetaan, siitä ei ole tietoa.

Vanhan asbestipurkulain aikana altistumista seurattiin kolmen kuukauden välein, nyt kerran vuodessa.

– Mittausten harventaminen perustuu siihen, että laki velvoittaa huolehtimaan pölyhallinnasta entistä paremmin.

Jos pölyhallinta on kunnossa, riittää mittaus kerran vuodessa ja aina altistumiseen vaikuttavien muutosten yhteydessä. Altistumisriski kasvaa, jos pölyhallinta on huonoa.

– Mielestäni tässä luotetaan liikaa lain ohjaavuuteen ja yritysten pölyhallintaan asbestipurkutyöntekijöiden terveyden kustannuksella.

Mäkelä vakuuttaa, että työsuojelutarkastuksissa seurataan mittauksia ja hengityssuojainten kuntoa.

Mittaustulos analysoidaan aina hyväksytyssä laboratoriossa ja siitä annetaan lausunto, joka on oltava tarkistettavissa.

Taloudellinen etu voi johtaa laiminlyönteihin

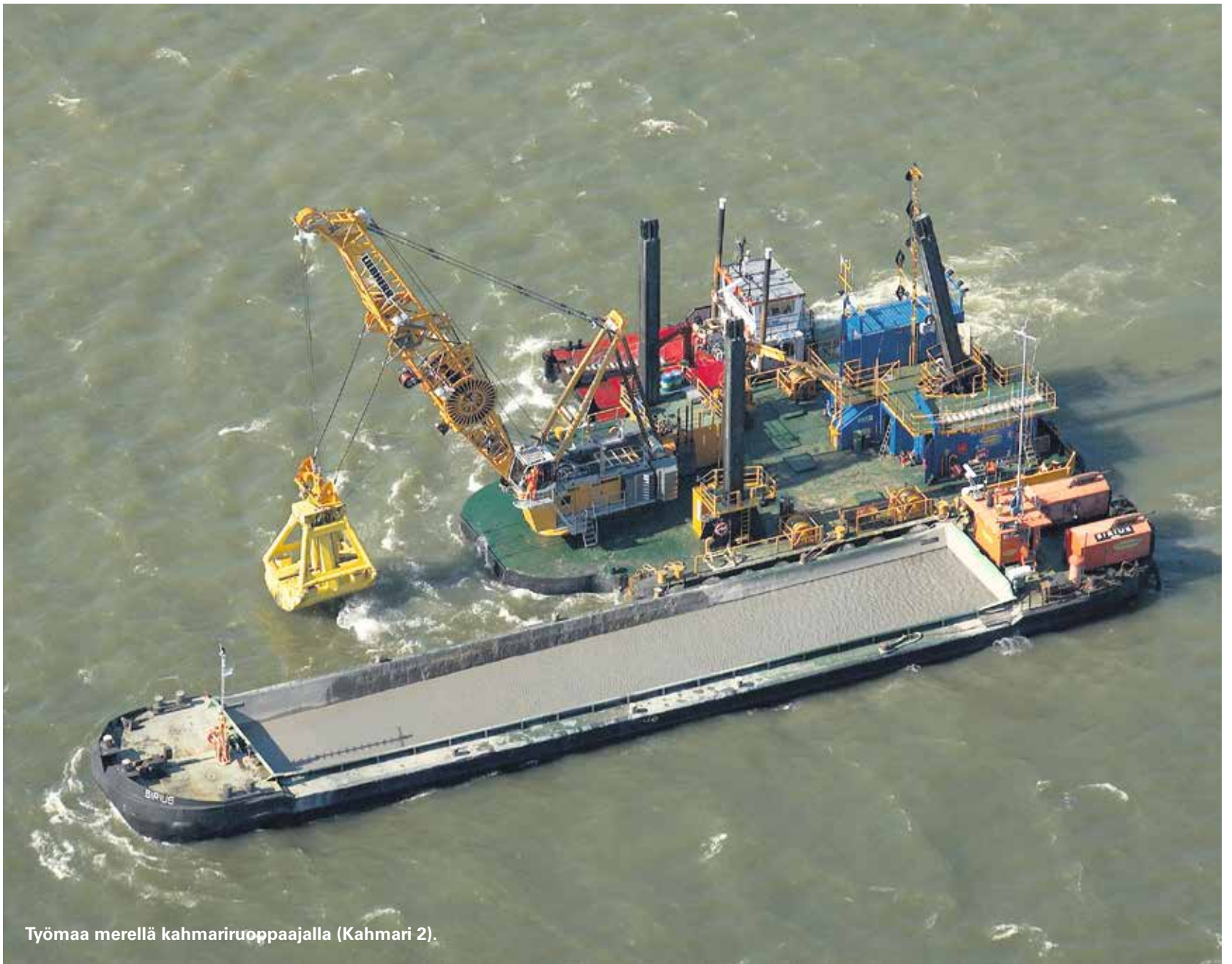
Uusi laki on lisännyt asbestipurkutyön kustannuksia merkittävästi vaatimuksilla, jotka liittyvät muun muassa osastoinnin purkutyön jälkeiseen puhtaaksi varmentamiseen.

Ennen osastointi voitiin purkaa neljän tunnin ilmahuuhtelun jälkeen. Uusi lainsäädäntö edellyttää, että asiantuntija ottaa jokaisesta osastoinnista ilmanäytteen, joka tutkitaan laboratoriossa. Vasta sitten, kun tilan kuitupitoisuus on enintään 0,01 kuitua kuutiokeskimetrissä, osastoinnin ja sulkutilan saa purkaa. Jos kuitumäärä ylittyy, on osasto siivottava asbestityönä ja tarkistettava uudelleen.

– Urakoitsija saa valtavan taloudellisen edun, jos osastointien puhautta ei varmisteta mittauksin ja mikäli koneiden ja laitteiden huoltoja laiminlyödään. Muita huomattavasti alhaisemmasta urakkatarjouksesta voi hyvällä syyllä olettaa, että juuri niistä on nipistetty. En lähtisi siihen kelkkaan mukaan.

Laiminlyönnit purkutilojen puhtaaksimitoituksissa ja asbestipurkutyössä käytettävien laitteiden huoltoon liittyvissä mittauksissa lisäävät työntekijöiden, asukkaiden ja rakennuksen muiden käyttäjien riskiä altistaa asbestille.

Mäkelä painottaa, että työmaalla kaikki perehtyisivät asbestipurkutyön suorittamiseen ja turvallisuussuunnitelmaan, pitäisivät silmät auki ja reagoisivat, jos havaitsevat virheitä. ■

Työmaa merellä kahmariruoppaajalla (Kahmari 2).

Ruoppaus ammattina

Ruoppaajalta vaaditaan kuntoa ja kärsivällisyyttä.

Merja Haukipuro

Urpo Eskelisen viimeisin työmaa on ollut äskettäin ruoppaajalla Hammerfestissa Norjassa Terramare Oy:llä. Siellä tehtiin laivaväylän oikaisu vedenalaisen kallioniemekkeeseen.

Eskelisen päätyminen töihin Terramarelle kävi konekauppojen mukana. Terramare Oy osti Rissasen koneet ja mies itse siirtyi 1990-luvun loppupuolella Terramarelle mielekkään työn ja kaivurin kanssa.

Eskelisen normityöpäivä koostuu näin.

– Aamulta lähdetään asunnolta 15 minuutin matka autolla, hinaajan kyydissä 20 minuutin matka ja sieltä ruoppaajalle. Teemme kahdessa vuorossa 12 tuntia yö- ja päivävuoroa, mies kertoo.

Ruoppaajille on tyypillistä olla kaksi viikkoa putkeen töissä ja toiset kaksi viikkoa vapaalla. Kaksitoistatuntisen päivävuoroviikon jälkeen siirrytään yövuoroon. Eskelisen vii-

meisin työmaa oli kuuden kuukauden työmaa, joka päättyi marraskuun loppupuolella.

Pudasjärvellä asuva Eskelinen työskenteli ennen Norjan työmaata Ruotsissa Kapellskärissä ja Turun telakalla korjaushommissa.

– Sitten tämä kone hinattiin Hammerfestiin, Eskelinen kertoo ja jatkaa ajaneensa viimeisen kymmenen reissua työkohteeseensa 800 kilometrin matkaa autolla itseksenne menen ja palatessa. Ajomatkaa kertyy kymmenisen tuntia per sivu.

Työhön kurssitetaan

Työhön koulutetaan kurssien kautta, osa tulee maarakennuspuolelta suoraan. Työturva-, ensiapu-, tulityö- ja pelastautumiskurssit vaaditaan. Ammattitutkintokurssin kautta pääsee työhön sisälle.

Eskelinen on itse ollut aikaisemmin maanrakennusalalla ja kulkeutunut siitä ruoppaajaksi.

– Useat työntekijät ovat tällä hetkellä suhteellisen iäkkäitä. Kai jos-

sakin vaiheessa tarvitsisi tilaa uusillekin, reilu kuusikymppinen Eskelinen aprikoi.

Eskelinen myöntää tekevänsä työtä mielellään ansioiden takia. Ulkomaille ja kotimaassa liikkuvaa työtä tehtäessä saa reissuhommista palkan lisäksi päivärahat.

– Viimeisin työkaveri oli ruotsalainen puolen vuoden ajan. Kyllä pitää jonkun verran osata englantia, että pärjää. Osaan jonkun verran ja firma on käyttänyt kurssituksessa ja lisäksi olen itseopiskellut jonkin verran. Aikanaan olin Libyassa töissä ja siellä oli filippiiniläisiä ja turkkilaisia kavereita, heidän kanssaan piti opetella puhumaan kieltä. Koulussa ei kyllä opiskeltu englantia siihen aikaan, Eskelinen kertoo.

Mies lähtee työn perässä

Reissumajoitukseen Eskelinen on tyytyväinen.

– Majoitukset on hyvät. Meillä on jokaisella oma huone, yleensä hyvin järjestetty. Nyt viimeksi asut-

tiin keskellä Hammerfestin kaupunkia.

Reissutyöt vaativat tekijöiltään kärsivällisyyttä ja hyvää kuntoa.

– Työ on fyysistä ja välillä raskasta. Liikkumaan joutuu ja nostelemaan. On yö- ja päivävuorot ja matkustamiseen menee aikaa, Eskelinen kertoo realistisesti tuleville työntekijöille.

Työkunto pysyy kuitenkin yllä kun vapaa-ajalla harrastaa mielekkäästi. Miehelle itselle metsä on lähellä sydäntä.

– Kyllä kunnossa pysyy kun kotona harrastelee metsähommia. Pari viikkoa kotona ja sitten töihin, mies sanoo.

Nuorempana Eskelinen oli töissä Libyassa 1970-luvun lopulla. He tekivät siellä kalasatamaa Zliteniin, Zaviaan aallonmurtajaa ja Tripoliin Ericsonille puhelinkaapelilinjoja maan alle ja öljynjalostomolle veden pumppuasemaa maan alle Raslaniin. Eskelinen oli tuolloin alle 30-vuotias.

Attila-niminen ruoppaaja-alus Hammerfestissä 2015.

Urpo Eskelinen matkalla töihin Hammerfestissä hinaaja Delfillä.

– Kaivinkone jota ajoin Suomessa, vuokrattiin Libyaan ja minä menin matkassa. Oma reissunsa sekin oli. Uskalsin lähteä kyllä. Siellä asuttiin Suomessa tuoduissa parakeissa, joissa oli ilmastointilaitteet. Lämmintä oli kesäisin lähemmäs +25 asteesta +40 asteeseen. Siellä oli aina hellettä, nurmikotkin paloi ruskeaksi kesällä, Eskelinen muistelee naurahtaen.

Ruotsissa on töissä lukuisia suomalaisia

42-vuotias **Heikki Mertaniemi** työskentelee parhaillaan Göteborgissa Marienholmsin tunnelityömaalla. Tunneli tulee Götäjoen ali. Mertaniemen tehtävä on poistaa siellä massoja kaivinkoneella.

Maamassat viedään lajittelupaikoille, joihin proomut käyvät tyhjentämässä erikseen merkittyihin paikkoihin vedessä, Mertaniemi selvittää.

Ruoppaushommat alkoivat viime vuoden lopulla ja työmaa kestää huhtikuulle ruoppausten osalta.

Terramaren kirjoilla Mertaniemi on ollut vuodesta 2005. Aikaisemmin hän oli Terramaren alirakentajalla töissä Ajoksen sataman laajennustöissä Kemissä.

– Kun kyseinen Ajoksen työmaa tuli valmiiksi, minulla ei ollut näköpiirissä muuta sille hetkelle. Kävin kysymässä hommia työmaapäälliköltä. Sitten alkoivat Røytän sataman laajennustyöt Torniossa ja pääsin sinne, Mertaniemi kertoo heillä olevan useampia ruoppauslauttatyömaita vuodessa.

Perehdytys tapahtuu työkohteessa

Mertaniemellä, kuten useimmilla ruoppaajista, perehdytys työhön tehdään työmaalla. Koneeseen ja työkohteeseen perehdyttää ammattilainen.

– Ikäni olen ollut koneiden kanssa tekemisissä. Jos samalla lautalla

on ollut aikaisemminkin, koneeseen ei tarvitse erikseen perehdyttää, Mertaniemi kertoilee.

Työskentely ruoppauksessa tapahtuu pareittain. Uusi työntekijä opetetaan työmaalla. Kaivinkoneiden kanssa ajokokemusta tulee olla entuudestaan, jonkunlainen pohja on oltava kun tulee töihin.

– Reissuhommiin tuli lähdettyä, en minä siinä kenenkään mielipiteitä kysellyt. Tietenkin perhe-elämään nämä reissuhommat tuovat omat haasteensa.

Mertaniemi sanoo reissuhommien vaativan tietynlaista luonnetta.

– Ollaan lautan päällä vesillä ja 12 tuntia keskenään työporukassa lautalla. Vähän sosiaalisuutta täytyy tietenkin olla, että pystyy katselemaan kaksi viikkoa samoja naamoja, Mertaniemi sanoo.

– Menehän siinä palautuessa vähän aikaa kahden viikon työrupeaman jälkeen ja ottaa aikaa, että saa kotipuolen hommista kiinni. Tavallaan kun rytmiin on tottunut ja osaa ajatella lähdön, järjestellee asioita sillä tavalla että on helppo lähteä, Mertaniemi jatkaa.

Matkustaminen työkohteisiin riippuu siitä, missä työmaa sijaitsee. Kotimaassa Mertaniemi kertoo matkustettavan pääsääntöisesti omilla kyydeillä, ulkomaankohteisiin mennään lennoilla, jotka työnantaja järjestää. Hän kertoo matkustavansa lentämällä Oulusta Helsinkiin ja sieltä sinne, missä työmaat sattuvat olemaan.

– Kaksi kesää olen ollut Venäjällä, Pietarin kupeessa sijaitsevalla Bronkan satama-alueella. Sinne tuli uusi satama ja uusi laivaväylä.

Bronkan satamalla oli yksi ruoppauslautta, joka oli suomalaisten työntekijöiden miehittämä. Venäjällä oli Mertaniemen mukaan hyvätaoinen hotellimajoitus. Samoin Ruotsissa omilla huoneilla.

– Eväät teemme ja ostamme itse. Joillakin muilla työmailla on ollut

oma kokki lautalla. Ei meillä, tässä hän sitä saa itse oppia kokiksi samalla, Mertaniemi kertoilee.

Päivävuorosta ruoppauksessa siirrytään yövuoroon. Työmaalla on yhteensä kolme työntekijää töissä. Osassa lautalla on enemmän väkeä. Proomuissa, joihin massoja kaivetaan, on erikseen miehistö. Kaksi operaattoria kaivaa vuorotellen, toinen pitää tauot silloin kun toinen ajaa. Heidän lisäksi lautalla työskentelee lauttapäällikkö.

– Tauot pidetään olosuhteiden mukaan. Kone kaivaa koko ajan. Taukoja on riittävästi, miten sovitaan kuljettajien kesken, Mertaniemi jatkaa.

Göteborgin lauttatyömaalla kaikki ovat suomalaisia. Englanninkielentaito on kuitenkin aika välttämätön ulkomaan komennuksilla. Ruoppaajan tehtäviin kuuluu muuta kuin pelkkää kaivamista, esimerkiksi sähkögeneraattorien huoltoa tai paikkojen järjestelyä.

– Ruotsissa olemme ruotsalaisten kanssa tekemisissä, kun on vuorovaihtovenettä ja luotausvenettä. Proomuissa on ulkomaalaisia, joiden kanssa keskustellaan, Mertaniemi tarkentaa.

Työnantaja järjestää vuosittain englanninkielenkursseja, jotka ovat vapaaehtoisia.

– Venäjällä kaikkien kanssa pystyi puhumaan englantia. Ensimmäisenä kesänä oli filippiiniläinen miehistö ja seuraavana hollantilainen, Mertaniemi kertoo.

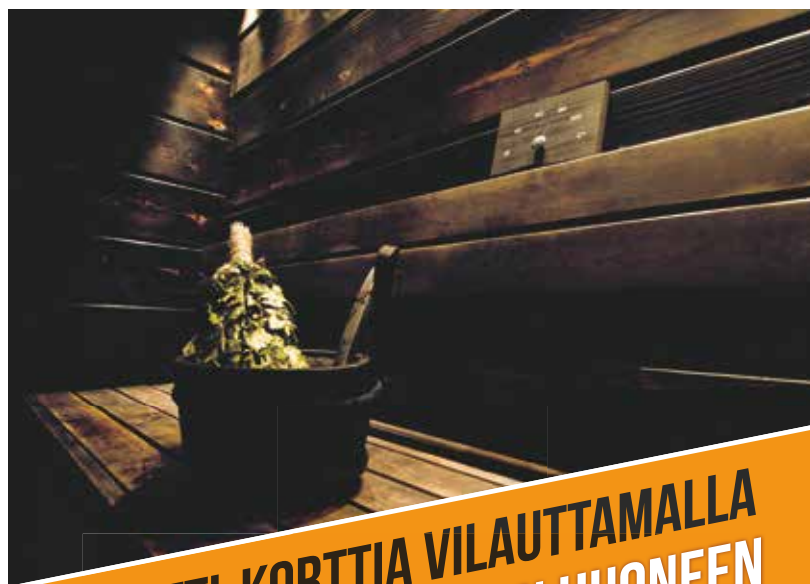
Kysymällä töitä pääkonttorista pystyy hakemaan ruoppaushommiin.

– Olen ollut näissä hommissa kymmenen vuotta ja tykkään tästä, niin isoa osaa näyttelee pitkä vapaa, se houkuttelee töihin. Eipä se työ muuten eroa onko Suomessa vai ulkomailla, homma on sama. Ulkomailla saa ulkomaanpäivärahan, Mertaniemi tuumaa.

Vapaa-aika Mertaniemellä menee lasten kanssa ja autoharrastusten sekä koneiden parissa kotona Muehoksella.

Ennen nykyistä Göteborgin työmaata Mertaniemellä on ollut reilu kymmenkunta ruoppaustyömaata ja kaikki eri paikoissa. Työmaiden kesto on vaihdellut muutamasta kuukaudesta kahteen vuoteen.

– Luotto työnantajaan on. Aina on tarjota jostakin päin työmaata, jos on valmis lähtemään. Aina olen lähtenyt kun on töitä ollut. Ketäänhän näihin ei voi pakottaa. Täällä pyritään työllistämään tasapuolisesti, Mertaniemi tuumii, ettei kyllä tiedäkään ketään, joka reissutöistä kieltäytyisi. ■

VALTTI-KORTTIA VILAUTTAMALLA SAAT MEILTÄ PAREMMAN HUONEEN JA ILMAISEN ILTASAUNAN!

Tarjoamme kaikille rakennusalan ammattilaisille Eurohostel-luokan huoneet edullisempien Reilaaja-huoneiden hinnalla – ja kaupan päälle vielä ilmaisen iltasaunan ja WiFin sekä ilmaisia leffoja! Kolmen hengen huoneessa yövytte meillä alk. 25,30 €/hlö/yö. **Etu on voimassa kaikille Valtti-henkilötunniste-kortin haltijoille.**

KYSY MYÖS EDULLISIA TYÖVIKKOPAKETTEJA!

Eurohostel Helsinki
Puh. 09 622 0470 www.eurohostel.fi

kukinto
2017
Suvio
Soini
-kaihdin

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

3		7	4		5
	7		6		3
	9		5	7	
1		6		3	
4	3		7		9
	8		3		5
	3	4		8	
9			1		3
	8		3	7	

		7	6		
				5	6
	8	9	7		5
	9			4	2
	4			3	
8	1				6
3			5	2	1
	2	8			
			3	5	

			1		3
				2	8
2	6			7	
	4	9			3
			7		
6				5	1
		8			2
		8	3		9
		2		1	

1	2	3	4	7	25	23	2	3	12	17	22	2	3	8	3	10
4	5		7		17		1	2	6	11	7		3	12	21	2
6	7		10	25	7	8	8	3		4	25	16	12	12	2	
8	9			6		3		5	3	17	1	19		15	22	
10	11		18	3	25	10	10	7		25	6	21	8	24	19	
12	13			1		10		9	2	4	13		24		15	
14	15		25	7	14	7	4	4	2		15	6	7	14	19	
16	17			3		7		17		12	15	16	1	21	3	
18	19		3	5	1	2	6	10	7		12	10	17	1	2	
20	21		5		3		4		24	21	21	4	16		1	
22	23		3	12	2	20	19	6	7		2	23	7	2	1	
24	25		17		12		19	9	2	6	6	2		6	19	
			24	8	17	25	4	4	2		19	10		11	19	
				16		25		3	6	6	3	20		12	2	
			10	25	19	6	13		2		3	17	12	3	4	
			21		6		7	24	22	3	25		2		4	
			12	3	24	19	25		7		4	15	8	8	2	
			19		24		2	11	12	17	4		24		6	
			1	2	3	4		3		2	22	2	6	11	17	

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Lasikenkä made in Taiwan

Mistä kenkä puristaa? No tämä kenkä on niin valtava, ettei se taida pystyä puristamaan kuin Ihmemaan Liisan jalkaa. Henkisesti se kyllä puristaa joidenkin hengellisyyttä, ja hiertää joidenkin esteettistä silmää.

Mikäs tämä jättikenkä sitten on? Jonkun isokenkäisen huvila kenties? Vai kenkätehdas? Vai olisiko sittenkin kyseessä avaruuteen asti näkyvä patsas, kenkäoodi Tuhkimolle? Ei, ei ja ei. Kuinkas et arvannut, että tämä sininen korkokenkä on kirkko, tietenkin!

Oletko aina haaveillut meneväsi naimisiin kengässä? Ai et vai? No suoraan sanottuna, en minäkään. Totta puhuen on hyvin vaikea kuvitella, että kenellekään olisi kuuna päivänä tullut mieleenkään haluta mennä naimisiin jättimäisen kengän uumenissa. Ennen tätä päivää. Mutta nyt kun kenkäkirkko on olemassa, saattaa monikin huomata, että "Juuri tämä rakennus on täältä maan päältä puuttunut! Kenkäkirkko on juuri sitä mitä kaipaan!" Joka tapauksessa, vaikkei korkokantakirkko miellyttäisikään, niin parempi on mennä kengässä naimisiin kuin saada alttarilla kenkää.

Kahden kuukauden suutarointityö

Korkkarikirkosta odotetaan tulevan kunnan turistiryssä. Se on kerännyt

ympärilleen paljon turisteja kameroineen jo rakennustyömaan aikana. Rakentajat, vai pitäisikö tässä tapauksessa sanoa suutarit, pystyttivät kengän sijoilleen kahdessa, kolmessa kuukaudessa Taiwanissa, Budain merenrantakaupungissa. Päätös rakentamisesta tehtiin viime kesänä, joten kengänvalmistusprosessi oli kaikkiaan ripeä.

Kuinka monet peruskokoiset korkokengät lie mahtuisikaan tuon Budain kengän uumeniin. Se on noin 17 metriä korkea, 25 metriä pitkä ja 11 metriä leveä. Tähän asiayhteyteen sopivat kyllä paremmin Brittien mittayksiköt, eli kenkä on 55 jalkaa korkea, 82 jalkaa pitkä ja leveyttä sillä on 36 jalkaa.

Jos maapallolle astuisi jätti-Tuhkimo, hän varmaankin ihastuisi tähän rakennukseen. Budain kenkä nimittäin on lasia kuten satukirjan Tuhkimonkin. Rakenteeltaan kirkkokenkä on metallirunkoinen ja seinämät ovat siis lasiruutuja, joita on kaikkiaan 320 kappaletta.

Juhlahumussa kannat kattoon

Kenkäkirkko on tarkoitus avata yleisölle kahdeksas helmikuuta, jolloin

myös Taiwanissa juhlietaan Kiinalaista uutta vuotta. Kirkon oletetaan houkuttelevan erityisesti turisteja, mutta eiköhän siitä tule suosittu kirkollismenopaikka myös paikallisten keskuudessa. Mitä tahansa kissanristiäisiä siellä on turha suunnitella pitävänsä, sillä kirkko on suunnattu häille ja hääkuvauksille.

Mikäs siinä on poseerata korkkareissaan kuvattavana ja astella alttarille juhlakengissään. Tilaa on monelle juhlavieraalle, vaikka joukossa olisi isokenkäisiäkin: keskellä kirkkokenkää, siinä kengän jalkaanvetoaukon kohdalla, on suuri, spottivaloin valaistu lava. Saakohan kenkäkirkon varata myös hääjuhliin? Olsihan se komeaa kisata jättikengässä vettä kengässä -leikkiä ja tanssia letkajenkkaa ihan kengät kattoon -tunnelmissa.

Hauskaa helmikuuta ja sydämelistä ystävänpäivää! ■

Terveisin Irma

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämästä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissuista. Tällä palstalla Irma kiertää ihailmassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Oletko tavannut suutarin?

Suutarilla on tanakka ruumis. Sillä on pieni suu ja lyhyet viikset. Suutarin iho on limainen ja väriltään pronssinruskea tai oliivinvihreä. Koiraalla on suurempi vatsa kuin naaraalla. Suutarin voi bongata esimerkiksi lomallaan Gardajärvellä. Suutareita tavataan myös Suomessa. Tieteelliseltä nimeltään suutari on *tinca tinca*. Muualla Euroopassa suutari voi painaa kahdeksan kiloa, suomalaiset yksilöt ovat kitukasvuisempia, parikiloisia.

Joko tunnistit?

– Suutari on Euraasiassa laajalle levinnyt särkikala. Se elää sisävesissä sekä Itämeren murtovedessä.

Kurssilla ei keskitytä pelkästään kirjoittamiseen, vaan hommaa löytyy sekä kuvaamisesta että valokuvamalleilusta.

Raksanuoret lehmenteon kimpussa

Teksti: Mette Nissinen

Kuvat: Sini Partinen

Raikuvia aplodeja, pulkkamäki ja tanssiaskeleita Village Peoplen tahtiin. Viidettätoista kertaa järjestetty lehdenkokkurssi kokosi tammikuussa parisenkymmentä aktiivista nuorta ideoimaan ja kirjoittamaan omaa Raksanuoret-julkaisuaan.

Aiemmin Siikarannassa paikansa ottanut, kaksi kertaa vuodessa järjestettävä kurssi pidettiin nyt ensimmäistä kertaa Espoon Hotelli Korpilammessa. Maisemanvaihdos sai kurssikonkareilta innostuneen vastaanoton – elämää kuhiseva kookshotelli yllätti positiivisesti moderneilla tiloillaan eikä aamiaispöydästäkään puuttunut pekonia. Hotelli sijaitsee nimensä mukaisesti Korpilammen äärellä ja lampeen tehtyä avantoa kävikin kokeilemassa pari urheaa kurssilaista, jotka eivät kylmää tuntuneet pelkäävän.

Työ voi olla hauskaa

Viikonlopun mittainen lehdenkokkurssi ei ole koskaan ollut pelkkää otsa rypyssä työskentelyä ja tälläkin kertaa lähdettiin heti perjantaina pulkkien ja eväiden kera illaksi varatulle laavulle grillailemaan. Yksi-

mielisyyteen ei tosin päästy siitä, että oliko kyseessä niinkään laavu. Tulet saatiin kuitenkin tehtyä ja lämpöä pidettiin yllä tanssimalla ja juttua iskemällä.

Parinkymmenen asteen topakka

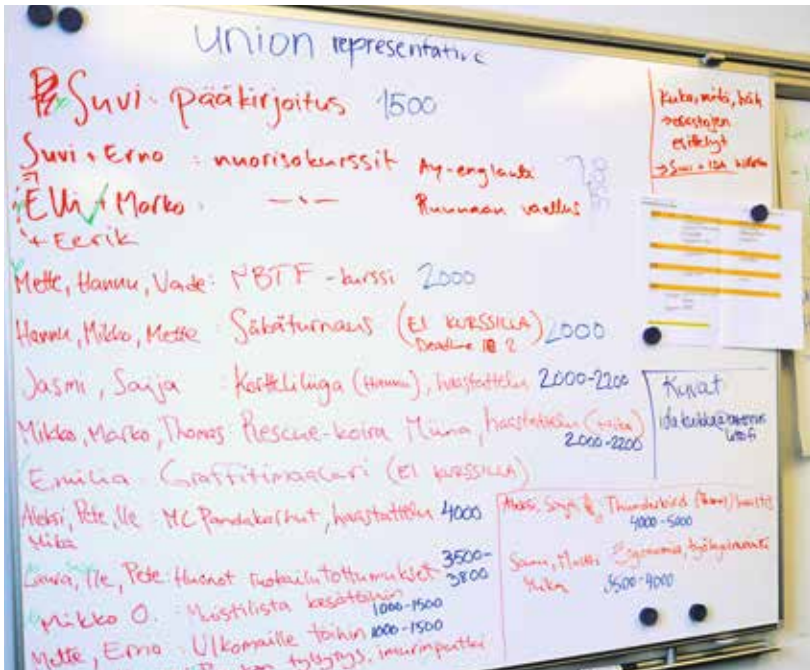
pakkanen ei nuoria haitannut ja varsinkaan Lapista tulleet osallistujat eivät olleet lämpötilasta moksiskaan – Rovaniemeltä illanviettoon osallistuttiin pelkässä kauluspaidassa.

Varsinainen urakka alkoi heti

lauantaiaamuna, jolloin kurssia vetävät nuorisotoimitsijat **Sini Partinen** ja **Ida Kuikka** tekivät työnjaon osallistujien kesken. Viikonlopun aikana tulisi konkretisoitumaan lehden sisältö, jonka Rakennusliiton

Pääkirjoitusta lukuun ottamatta jutut käydään läpi ryhmässä.

Niin kutsuttu nakkilista näyttää päivän alussa täydeltä. Kun oma duuni on hoidettu, saa vapaasti hypätä auttamaan muita kurssilaisia.

nuorisotyöryhmäläiset olivat ennakkoon hahmotelleet. Pääkirjoituksen lisäksi avuisissa on perinteisesti ollut monenlaista juttua aina kätevästä raksanikkeista aktiivien harrastuksiin ja ajankohtaisista tietopläjäyksistä reportaaseihin raksanuorten tapahtumista.

Kurssin osallistujat purkavat haastatteluja, kirjoittavat kootun tiedon pohjalta juttuja sekä lavastavat kuvituskuvia lehteä varten. Monet jutut saattavat olla olemassa raakaversioina jo etukäteen, mutta lopullisen muotonsa ne saavat vasta kursilla, kun uusia kirjoittajia tulee mukaan ja jutut käydään yhdessä läpi viikonlopun päätteeksi.

Apua ammatilaiselta

Täysin harrastelijavoimin ei lehteä sentään tarvitse rakentaa, vaan luomisprosessissa on mukana myös journalismin ammattilainen, toimittaja **Emilia Kukkala**. Aiemmin Rakentaja juttuja kirjoittanut Kukkala päätyi sattumien summan siivittämään tekemään Raksanuoret-lehteä vuonna 2009. Lehdenteossa Kukkalan tontille kuuluu muun muassa pääjutun kirjoittaminen ja kurssilaisten koulutus. Uusien osallistujien kanssa käydään läpi journalismin etiikkaa, erilaisia juttutyyppejä sekä mediakritiikkiä. Kukkala myös oikolukee ja editoi viikonlopun aikana syntyvät jutut, joten osallistujien ei tarvitse välttämättä hallita kaikkia suomen kielen pilkkusääntöjä tai muitakaan krumeluureja.

Alusta asti mukana ollut Kukkala kehuu raksanuorten mukaansatempaavaa porukkaa ja kuinka on ollut ilo työskennellä näin ainutlaatuisen projektin parissa. Vuosien varrella Kukkala on saanut olla mukana vaikuttamassa ja seuraamassa lehdenteon ja koko nuorisotoiminnan kehittymistä. Tampereen yliopistosta yhteiskuntatieteiden maisteriksi vuonna 2013 valmistunut toimittaja teki jopa gradunsa aiheesta Raksanuoret.

Asiaa osastotoiminnasta

Lehdenteon yhteydessä on tavattu pitää valtakunnallisen nuorisotyöryhmän kokous, joka on avoin myös muille kurssilaisille. Sunnuntai-aamun kokoukseen saapui tällä kertaa hieman varttuneempi vieras, Rakennusliiton hallituksessakin vaikuttava **Johanna Elonen**. Seuraavaksi painoon lähtevä lehti esittelee kourallisen ammattiosastojen puheenjohtajia, joista Elonen on yksi.

Kurssilaiset saivat Elosen johdolla aikaan aktiivista keskustelua osastotoiminnan nykytilasta. Pääpaino oli aiheessa, joka ei koskaan vanhene: kuinka saada nuoret integroitua toimintaan mukaan? Vaikka Raksanuorten konsepti on monelle alle 35-vuotiaalle liiton jäsenelle tuttu, on ammattiosastojen toimintaperiaate saattanut jäädä mysteeriksi. Monet osastot varmasti toivottaisivat tervetulleiksi uudet aktiivit, mutta jossain tilanne saattaakin olla aivan toisenlainen. On kokemuksia siitä, kuinka eläkeikää lähentelevä osastohallitus vain tiukentaa otetaan puheenjohtajan nuijasta, kun nuori haluaisi päästä mukaan vaikuttamaan.

”Kehäraakiksi” itseään nimittävä Elonen iloitsi saadessaan osallistua kokoukseen ja ihasteli kurssilaisten keskuudessa vallitsevaa hyvää, yhteisöllistä tunnelmaa. Vaikka Elosen oman raksanuoruuden parasta ennen -päiväys onkin jo mennyt, hän koki olevansa samalla aaltopituudella nuoremman polven kanssa. Kutsuvieras pääsi kotimatikalle riehakaiden aplodien saattelemana ja tyytyväisenä uusista ideoista, joita hahmottui osastotoiminnan kehittämiseksi aamupäivän aikana.

Kaikki hyvä loppuu aikanaan ja niin oli saava päätöksensä myös vuoden ensimmäinen lehdentekokurssi. Kotiinlähden koittaessa nuoret summasivat myös viikonlopun herättämiä ajatuksia.

– Avannon vesi olisi voinut olla lämpimämpää, lahtelainen **Hannu Huupponen** vihdoon tunnustaa. ■

TYK-VALMENNUKSESTA TUKEA TYÖSSÄ JATKAMISEEN!

Ovatko työkykyysi ja ansiomahdollisuutesi heikentyneet tai onko lähivuosina sellaista uhkaa? Hae TYK-valmennukseen!

Kuntoutuksessa käsitellään kaikkia työkykyyn vaikuttavia elementtejä: työhön ja terveyteen sekä fyysiseen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä.

TYK-kurssi nro 63943 Rakennusliiton jäsenille, jotka työskentelevät pientyönantajien palveluksessa rakennustyömailla
Kurssijaksot:

Selvitysjakso 1	11.04.2016 - 15.04.2016
Selvitysjakso 2	23.05.2016 - 28.05.2016
Valmennusjakso 1	19.09.2016 - 23.09.2016
Valmennusjakso 2	23.01.2017 - 27.01.2017
Valmennusjakso 3	18.04.2017 - 22.04.2017
Valmennusjakso 4	25.09.2017 - 30.09.2017

Valmennuspaikkana on Avire Oy:n tilat Siuntiossa (Rantasipi Siuntion Kylpylä).

Hakemiseen tarvitset:

1. Oma hakemus (Kela Ku101)
2. Selvitys terveydentilasta Ku108 ja B-lausunto työterveyshuollosta
3. Esimiehen selvitys (Ku109)

Lomakkeet löytyvät Kelan sivuilta.

Kysy lisää:

Rauni Halttunen
p. 050 430 0306
rauni.halttunen@avire.fi

Paula Kivekäs
p. 0400 373 024
paula.kivekas@avire.fi

Tiina Nurmi-Kokko
p. 020 774 003
tiina.nurmi-kokko@rakennusliitto.fi

Palokärki on musta ja päässä hieman punaista. Palokärki luo helposti vanhan metsän tuntua.

Pikkutikan nokan heiverys on selkeä. Se harvoin pysähtyy nakuttelemaan samaan paikkaan, vaan liikkuu koko ajan.

Nokka puuhun

Antti Koli

Tikkalajeja on meillä talvella havaittavissa puoli tusinaa. Ne liikkuvat laajemmalla alueella kuin kesäisin, syöden siemeniä ja talvehtivia hyönteisiä. Lintulaudan taleja syövät kaikki lajit.

Kesällä tikat koputtavat pesäkolonsa puuhun, tuoreeseen tai pehmenneeseen. Samalla periaatteella ne kaivavat hyönteisiä ja toukkia puista. Vahvanokkaiset, kuten palokärki tekevät ison kolon, pieninokkaiset, kuten pikkutikka lähinnä kuorivat kuolleita oksia ja runkoja. Isommat tikat, kuten käpytikka ovat toisinaan petoja ja saattavat nakuttaa itsensä linnunpöntön kyljestä munien tai poikasten äärelle. Tikat koputtelevat laudoituksiakin. Lautojen laittaminen vaakaan vähentää intoa rei'ittämiseen.

Talvella päivät kuluvat ruokaa etsiessä, yöllä nukutaan puun kolossa. Ruokaa on paljon kesää vähemmän, mutta silti riittävästi. Pieniä ja horteisia hyönteisiä on yllättävän runsaasti erilaisissa kaarnankoloissa, runkojen sisällä tai korsiin piiloutuneena. Tikoilla on pitkä, paljon nokkaa pitempi kieli, jolla ruoka poimitaan erilaisista koloista.

Tikat eivät käenpiikaa lukuun ottamatta varsinaisesti muuta, mutta joinakin syksyinä ne lähtevät vaellukselle. Vaelluksen syynä on ravinnon keho riittävyys pesimäalueilla.

Syksyllä 2015 vaelsivat pohjantikat ja valkoselkätikat Lapista ja Venäjän laajoista metsistä eteläiseen Suomeen. Näitä lintuja saattaa vieläkin nähdä, metsässä tai ruokinnalla.

Vuonna 2013 puolestaan näkyi käpytikkoja runsaasti liikkeellä. Niillä on vaelluksia noin kymmenen vuoden välein, riippuen poikasten määrästä ja käpysadosta. Tikat karttavat suurten vesien ylityksiä, eivätkä vaella kovin kauas Suomesta. Osa palasi keväällä kotiseudulleen, osa ei selvinnyt.

Kovaa työtä

Tikat tekevät paljon töitä, esimerkiksi käpytikka. Syksystä kevääseen se hakee kävyn, hakkaa siemenet esiin, hakee kävyn, hakkaa siemenet esiin ja niin edelleen. Tikan pajan juurella on toisinaan muurahaiskeon kokoinen kasa männyn ja kuusen käpyjä. Tikan työskentelyä sopii seurata hetken. Yksi hetki prosessissa on tyhjenneen kävyn poistaminen pajasta. Se hakee uuden kävyn, painaa sen rinnalla puuta vasten ja heittää vanhan maahan nokallaan. Ehkä syödyn kävyn tarkoitus on pitää paja varattuna hakumatkan ajan.

Keinoruokinnaksi soveliasta on katiskaverkolla puuhun kiinnitetty suolaton läski, sen voi myös naulata lautaan. Kaupan talipalloja tai pötköjä tikat syövät myös, toisinaan pähkinöitä ja siemeniä. Käpytikka on mahdollista vähitellen kesyttää

sormipähkinöille, mutta pitää muistaa, että sillä on vahvempi nokka kuin vaikka talitiaisella.

Pikkutikasta palokärkeen

Käpytikka on yleisin tikkamme. Sen tunnistaa selässä ja hartioilla olevasta kahdesta valkeasta juovasta, kes-

kiselkä on siis tumma. Punaista on päälakella ja alaperässä iästä ja sukupuolesta riippuen. Nuorilla koirailta koko päälaki on punainen, vanhoilla on vain pieni juova takaraivolla, naaraiden pää on vain mustavalkoinen. Suomessa arvioidaan pesivän 300 000–700 000 käpytikkaa ja ne

Käpytikka ja tintti puuhun kiinnitetyn läskin kimpussa.

Pohjantikka on selkeästi mustavalkoinen raidallisine päineen. Keltaisen määrä pääläella on vähäinen.

Harmaapäätikka kuuluu vihertikkoihin, värin lisäksi kehon muoto eroaa kirjotikoista.

laajentavat levinneisyytään pohjoisessa, mutta aivan pohjoisilla tuntu-reilla ne eivät vielä pesi.

Käpytikka lähestyy ruokintaa varovasti, se lennähtää puusta puuhun ja tarkkailee uhkia ankarasti. Se myös pakenee paljon tiaisia helpommin, ensin menee lähipuun taakse kurkkimaan ja sitten vasta kauemmas. Käpytikan ääni on kjuk.

Palokärki on laajojen havumetsien laji, suuri ja musta, kovaääninen puunhakkaaja. Niitä on nykyisin noin 30 000–50 000 paria. Lentoäännet klj ja krii krii... kuuluvat kauas. Lintulaudalla Palokärki käy harvoin, ovat vielä luonteeltaan melko arkoja erämaan lintuja. Naaralla on punaista päässä vähän, koiraalla koko päälaki loistaa. Palokärki etsii ruokaa syvältä puun sisästä, muut tikat saattavat tulla nakuttelemaan palokärjen tekemiä koloja. Kannoista ja pyyn tyvistä palokärki etsii muun muassa hevostuorahaisia. Suurtikan näkee maassa usein, myös talvella.

Pikkutikka on hentonokkainen, hieman talitiaista isompi kirjotikka. Sen selässä on runsaasti vaaleita poikkiraitoja, kuin valkoselkätikal-la. Koiraan päässä on punaista väriä, naaralla ei ollenkaan. Alaperä on vaalea, ei punainen.

Heiveröisellä nokallaan pikkutikka kaivelee ruokaa kuivettuneista oksista ja pienesti puista, eniten ne syövät kuoren alla olevia hyönteisiä

ja hämähäkkejä. Lintulaudalla pikkutikat käyvät usein ja ovat sangen kesyjä. Pikkutikan ääntä voidaan kuvata kirjaimin gyt.

Valkoselkätikka on käpytikkaa aavistuksen suurempi, komea kirjotikka. Koon lisäksi tuntomerkki on poikittaisjuovainen selkä, jossa on vaaleaa paljon myös keskellä. Kupeilla on tummia pitkittäisviiruja. Pään punainen väri on kuten käpytikalla. Ääni on kuin käpytikalla, mutta pehmeämpi ja hiljaisempi.

Valkoselkätikat ovat elinympäristöjen suojelun tuloksena runsastuneet, mutta yhä se on uhanalainen. 1980-luvulla pesiviä pareja oli vain 20–30, nyt niitä on jopa kymmenen kertaa enemmän. Venäjän metsissä valkoselkiä on onneksi runsaasti. Tänä syksynä niillä oli vaellus ja niitä on näkynyt runsaasti, etenkin lintulaidoilla.

Pohjantikatkin vaelsivat syksyllä etelään. Normaalisti ne elävät havumetsissä, eniten pohjoisessa. Kuolleet kuuset takaavat pohjantikan viihtymisen. Saattavat tulla myös lintulaudalle. Pohjantikkakoiraalla on keltaista pääläella, kooltaan se on käpytikkaa pienempi. Poskilla on kolme vahvaa mustaa juovaa ja keskisessä on kapea valkoinen alue.

Harmaapäätikka on vihreä, käpytikkaa isompi hiippailija, joka käy silloin tällöin ruokinnalla. Ne kuorivat pystyyn kuolleita havupuuta paljaksi ruokaa etsiessään. ■

Valkoselkätikan vatsan raidallisuus on hyvä tuntomerkki. Ne saattavat olla samoilla sijoilla syksystä talven loppuun.

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1

REKISTERÖIDY
ILMAISEKSI

2

LÄHETÄ LASKELMA
TYÖNANTAJALLE

3

OSAAJAPROFIILI:
TYÖNANTAJAT
LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY
ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

Rakennusliitto

palkkaus.fi

Hävinneen Saksan itsemurhaepidemia

Florian Huber: **Lupaathan tappaa itsesi. Kansan perikato kolmannessa valtakunnassa 1945.** Atena.

Johanna Hellsten

”VANHA leski Elisa Ramm hirttäytyi asunnossaan. lähes 80-vuotias entinen postivirkailija Albert Wollbrecht hukuttautui Tollenseen. Naimaton kirjanpitäjä Charlotte Höffler surmasi itsensä 1. toukokuuta pihämökissä Wiesenwegillä.”

Tuhannet saksalaiset tekivät itsemurhan, kun kolmas valtakunta romahti. Etenevien venäläisjoukkojen pelossa erityisesti Saksan itäpuolen kylissä ja kaupungeissa ihmiset ampuivat, myrkyttivät, hirttivät ja hukuttivat perheensä ja itsensä. Kuolemissen tavoista keskusteltiin tunteetomasti, kuin seuraavan päivän ruokalistaista.

Florian Huberin ansiokkaan kirjan lähteinä on käytetty päiväkirjamerkintöjä, kirjeitä ja muistelmia. Ne avaavat karmaisevalla tavalla

historiallisen itsemurha-aallon taustoja ja tapahtumia. Kirjan kirjoittaja pyrkii antamaan vastauksen siihen, minkälaisessa henkisessä ympäristössä itsemurhasta muodostuu täysin luonteva ratkaisu.

Kirjan ensimmäinen puolisko kertoo itsemurha-aaltojen etenemisestä eri kaupungeissa, erityisesti Saksan itäisissä osissa. Selkäpiitä karmivat kuvaukset joukkohukuttautumisista ja ihmisten toivottomuudesta nostavat sydämen kurkkuun.

Kirjan jälkipuolisko käsittelee sitä, miksi tällaiseen henkiseen ilmapiiriin tultiin. Se kertoo Hitler- ja natsikultin suosion noususta, siitä, miten aivan tavalliset ihmiset pystyivät sulkemaan silmänsä ja korvansa

hallinnon kauhuilta ja siitä minkälaista toivoa natsit pystyivät aluksi luomaan ihmisten mieliin. Tappio oli mahdoton lopputulos. Natsien propagandakoneisto maalasi erityisesti venäläissotilaista kuvan täysin epäinhimillisinä murhaajina ja kostajina. Minkäänlaista tulevaisuutta ei olisi, jos Saksa kaatuisi. Kaikki olisi lopussa, minkä kansan johtaja, Adolf Hitlerkin alleviivasi omalla itsemurhallaan. ■

Kiitämme: Huberin kirjaa lukee kuin hirvittävää romaania. Jännite säilyy koko kirjan läpi.

Moitimme. Ei voi suositella iltalukemiseksi, sillä kirjan kauhut seuraavat mukaan uniin.

Lehtimies Tintti seikkailee alkuperäisasussaan

Hergé: **Lohjennut korva** (Kääntänyt: Heikki Kaukoranta). Otava.

Jyri Vasamaa

SILLOIN joskus kun olin vielä nuori, oli kauhean tärkeää, että sarjakuvat olivat värillisiä ja äänilevyt stereofonisia. Ajat muuttuvat ja nyt saa taas vanhaa rokkia siinä ainoassa oikeassa muodossa, eli monovinyylinä ja lehtimies Tintin seikkailuja mustavalkoisena. Nämä nyt julkaistut mustavalkoiset *Lohjennut korva* ja *Musta saari*, ilmestyivät 30-luvun puolella välissä, ja ovat myöhempiin uudestaan piirrettyihin väri-versioihin verrattuna tilavampia ja mukavampia lukea. Sivumäärissä on huima ero. Myöhempi väri-versio *Särkynyt korva*, on 62-sivuinen ja tämä originaali mustavalkoinen, vuoden 1938 malliin painettu kirja 138-sivuinen!

Paperi, painojälki ja kovat kannet on tehty 30-luvun tyyliin ja Heikki Kaukorannan suomennoskin on onnistunut tyyliin sopivaksi.

Lohjennun korvan seikkailu alkaa radioutisesta, jossa kerrotaan Etnologisesta museosta varastetusta äärimmäisen harvinaisesta fetissistä. Lehtimies Tintti haistaa jymyju-tun olevan kiikarissa ja lähtee haastattelemaan museon johtajaa. Tästä alkaa tapahtumarikas seikkailu, joka vie lehtimiehen aina Etelä-Amerikkaan saakka, Hergén mielikuvituksen tuottamaan San Theodorosin valtioon.

Tarinan sivujuoni on poliittisesti mielenkiintoinen. Mikään ei oikeastaan ole muuttunut tässä maailmassa 30-luvusta tähän päivään. Poh-

jois-Amerikan öljy-yhtiöt sekä asekauppiat tekevät rahaa köyhien ihmisten elämän kustannuksella. Aseita myydään rintamalinjojen molemmille puolille. Näistä asioista taidettiin yleisemmin kirjoittaa ja puhua vasta kymmeniä vuosia myöhemmin. Hergé tuntui todella olevan edellä aikaansa.

Ja sitten mennäänkin moitteisiin. Ihmettelin sitä, kun tämä kirja on painettu Kiinassa asti. Kaverini, joka on kirjapainoalalla, tiesi tähän kuitenkin syyn. Sarjakuvia painetaan Kiinassa samalla kertaa hirveitä määriä moneen maahan ja vain tekstit vaihdetaan sen mukaan, mihin maahan ne ovat menossa. Eli eräänlaista voittojen maksimointia tämäkin on. ■

Kiitämme: Tarina on kestänyt hyvin aikaa ja kuvat ovat väri-versiota avarampia.

Moitimme: Kirja on painettu Kiinassa.

Menovinkki: Raksaveteraanin valokuvanäyttely Käpylän kirjastossa

VIELÄ ehtii katsastamaan Rakennusliiton veteraanijäsenen, Toivo Koiviston valokuvanäyttelyn Käpylän kirjastossa osoitteessa Väinölänkatu 5. Valokuvanäyttelyn nimi on POHJOLANKATU – Käpylän bulevardi.

– Kun muutin 30 vuotta sitten Tampereelta Helsinkiin, muutin Käpylään Pohjolankadun kulmille. Sitä katua on tullut kuvattua paljon, ja joku ehdotti, että mitä jos keräisit näyttelyn niistä kuvista, Koivisto kertoo.

Se, miksi Koivisto halusi näyttelyn nimenomaan Käpylän kirjastoon, johtuu siitä, että kirjasto on toiminut tärkeän käpyläläistäistelun näyttämönä; kun vuonna 2002 oltiin lakkauttamassa useita sivukirjastoja, panivat käpyläläiset täyden rähi-

nän päälle. Protestointiin liittyi kadun- ja kirjaston valtausta ja mukana kampanjoivat kaikki kirkkoheraa ja ja partiolaisia myöten.

– Kirjasto saatiin pelastettua, Koivisto kertoo.

Valokuvissa Pohjolankatu näytetään 15 viime vuoden aikana eri vuorokauden ja vuodenaikoina. Välillä korjataan kiskoja, maalataan suojateitä, välillä vedetään Tiernapoikakulkuetta. Joskus tie näyttyy kauniina ja rauhallisena, kuten oheisessa ruskakuvassa. ■

Näyttely on auki 1.2.–29.2.2016 kirjaston aukioloaikoihin maanantaita torstaihin klo 9–20, perjantaisin klo 9–16 ja lauantaisin klo 10–16.

Werstaalla tavataan

Rakennusliiton kesäpäiviä vietetään Tampereella kunnon työläistunnelmissa.

Johanna Hellsten

TAMPEREEN Finlaysonin alue on upeasti toteutettu vanhan tehdasmiljöön uudistus. Museot, kaupat, pubit, leffateatterit ja ravintolat on istutettu punatiiliseen tehdasmiljööseen vanhaa kunnioittaen, mutta eloa tuoden. Alueen kätköissä sijaitsee työväenkulttuuriin ja -historiaan erikoistunut Työväen museo Werstas, joka toimii yhtenä päänäyttämönä Rakennusliiton tämänvuotisilla kesäpäivillä.

Museon kokoelmissa on tällä hetkellä noin 80 000 esinettä ja 360 000 valokuvaa. Werstas on Tampereen toiseksi suurin museokeskus; siellä on näyttelytilaa noin 2 000 neliömetriä. Museo vastaa myös Lenin-museon ja Kuuorojen museon toiminnasta ja nyt kun Lenin-museo on remontissa, on pieni osa Lenin-kokoelmasta esillä Werstaan tiloissa.

Työläisiä ja boheemeja

Tampereella järjestävien kesäpäivien teema lähtee työväenkulttuurista ja -historiasta. Oman osansa saa myös Tampereen suuri poika, runoilija, kirjailija, kirvesmies **Lauri Viita**, jonka syntymästä tulee tänä vuonna kuluneeksi 100 vuotta. Näyttelijä **Ahti Jokinen** viihdyttää kesäpäivävieraita lausumalla Viidan rakentamista käsitteleviä runoja.

– Rakentajien käytössä ovat mu-

seon näyttelytilat, lapsille on järjestetty leikkipaikka ja lisäksi museon tiloissa on esillä rakennusliiton jäsenten tekemää kuvataidetta, Werstaan markkinointipäällikkö **Minna Karhusaari** kertoo.

Museon henkilökunta myös järjestää Tammerkosken alueella ”Punainen Tampere”-kaupunkisuunnituksen sekä kiertoaajelun samalla teemalla.

– Kiertoaajeluista toinen lähtee keskustasta ja päättyy Kalevankankaan hautausmaalle, jossa on mahdollista vierailla kansalaissodassa kuolleiden punaisten haudoilla. Toinen kiertoaajelu keskittyy Pispalaan, joka on kauan ollut Tampereen boheemielämän keskus. Siellä on muun muassa Taidetalon, Vastavirtaklubi ja Suomen suurin graffiti-keskittymä, museolehtori **Annika Nieminen** kertoo.

Finlaysonin alueella sijaitsevassa Ravintola Plevnassa järjestetään työväenhistoriasta kiinnostuneille myös jämäkka publi-visa.

Mutta ei kesäpäivillä pelkkää historiaa pohdita. Vieraat pääsevät kohtuuhinnalla Särkänniemeen ja lisäksi iltaelämästä kiinnostuneille on järjestetty vapaa pääsy kolmeen yökerhoon lauantai-illalle; Fat Ladyyn, Unioniin ja Ilonaan. Lisäksi Mustalahden sataman baarit Kaisla ja Ankkuri osaavat odottaa paikalle janoisia rakentajia. ■

RATKAISUT

3	6	1	7	4	8	9	5	2	5	2	7	6	3	8	1	9	4	7	8	5	1	4	6	3	9	2
5	7	2	9	6	1	4	8	3	9	1	3	2	4	5	6	7	8	1	9	4	5	3	2	8	6	7
8	4	9	3	2	5	7	6	1	4	8	6	9	7	1	2	3	5	2	6	3	9	8	7	1	4	5
1	9	5	6	8	4	3	2	7	7	9	5	3	1	6	4	8	2	8	4	9	6	1	5	2	7	3
4	3	6	5	7	2	1	9	8	2	6	4	7	8	9	3	5	1	5	2	1	4	7	3	9	8	6
7	2	8	1	9	3	6	4	5	8	3	1	5	2	4	7	6	9	6	3	7	2	9	8	5	1	4
2	1	3	4	5	9	8	7	6	3	7	9	4	5	2	8	1	6	3	1	6	8	5	4	7	2	9
9	5	7	8	1	6	2	3	4	1	5	2	8	6	7	9	4	3	4	7	8	3	2	9	6	5	1
6	8	4	2	3	7	5	1	9	6	4	8	1	9	3	5	2	7	9	5	2	7	6	1	4	3	8

URPU	AULIS	TUHOT	TOVE	
PIEKSU	IKINÄ	ETIKETIT		
ENSI	RAKKI	HIRSI	LORO	
ANUT	I	AUVOT	KOMEETTA	
A	ONNI	NOKI	K I V A	
STEN	KISAUS	SÄÄT	IDUT	
UR	KOTA	KALA	Y	SISU
LIIKE	TAUS	D	RADIO	K
ASKELMAT	ENKELIT	ORSI		
O	TOALETTI	Ä	E	R A
TIMO	KASA	KYYT	RUUSUT	
ASENNE	ASUA	LIKI	UUNI	
SÄLE	ANNA	MAIN	ASTMAT	
ETANAT	ANSA	NÄYT	UOTI	

DIA	TORVI	A	LUCIA	P	A	K										
TH	O	U	DINGO	A	LÄIKKYÄ											
NO	KROPPA	T	RÖLLI	E	S	T										
PF	N	A	HAUDE	Y	COLLEGE											
KG	JARKKO	R	NÄPSE	U	L	V										
LZ	D	K	FITZ	S	YSKIJÄ											
BY	ROBOTTI	Y	NOBEL	U	A											
ÖU	A	O	U	LYÖDÄ	A	ÄIJÄLÄ										
JE	AHDINKO	L	KUDIN	A	A											
MÄ	H	A	T	SÄÄTÖ	D	TONAVA										
CV	A	L	I	MENO	I	VOIDE	N	A								
SR	U	L	E	FINNI	N	E	EHTO									
	S	P	U	R	T	T	I	E	K	GETZ	I	P				
				Ö	R	A	N	N	A	M	L	I	R	E	N	E
				K	R	E	N	Z	I	A	U	L	A	T	N	R
				Ä	N	O	S	C	A	R	I	T	Ä	H	D	E
				L	A	S	E	R	O	T	Y	P	P	I	A	T
				E	S	I	G	L	U	T	S	N	O	J	A	T
				D	I	A	T	A	I	C	I	N	G	U	I	

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämässä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköposti on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit Helmikuun kokous ke 17.2. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Kevään piristykseksi menemme su 20.3. klo 17 Eräs Teatteriin, Aulangontie 1, Makasiini-näyttämölle katsomaan esitystä Akkaralli. Lippuja on 20 kpl ja niitä voi varata helmikuun kokouksessa. Sen jälkeen niitä voi tiedustella p. 045 773 02820. Omavastuu 10 €/kpl sisältäen väliaikatarjoilun. Tervetuloa! Maaliskuussa ei ole kokousta. Hallitus

Keski-Suomen rakentajaveteraanit Kokoontumiset joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 14, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Tervetuloa keskustelemaan ja kahvittelemaan! **Vapaa-ajan kylpylä- ja kuntosalisopimus.** Olemme tehneet Rantasipi Laajavuoren (Jyväskylä) kanssa tälle vuodelle sopimuksen. Hinnat: ma-pe klo 7-14 jäsenille 5.50 €/hlö, ei jäsenille seniorihinta 6.70 €/hlö. Muina aikoina 8 €/hlö. Jäsenkortti näytettävä kassalla. Tervetuloa kuntoilemaan! Tiedustelut Kaarlo Julkunen p. 050 542 7290.

Uudenmaan rakentajaveteraanit Kylpyläloma 21.-28.4. Pärnuun, kylpylähotelli Tervise Paradiis. Lähtö Länsisatamasta (Eckerö Line) to 21.4. klo 8.30. Paluu Tallinnasta to 28.4. klo 12. Yhteiskuljetus Tallinnan satamasta Pärnuun ja takaisin. Matkan hinta 445 €/hlö, johon sisältyy: majoitus kahden hengen huoneissa, lisämaksusta yhden hengen huone, uinti, sauna ja kuntosali päivittäin, aamuvoimistelut, vesipuiston rajoittamaton käyttö päivittäin, puolihoido (tulopäivänä päivällinen). Voit valita varauksen yhteydessä muille päiville joko lounaan tai päivällisen. Lääkärin tulo-konsultaatio, seurantakäynti, 18 erilaista hoitoa (liikuntaa, erilaisia hierontaa ja kylpyjä, suihkuja ja suolaohitoja). Ryhmän nimi: Nuuskakerho. Ilmoittautumiset matkanjohtaja Raimo Palviäiselle p. 044

515 2867 tai raimo.palviainen@gmail.com. Voimassa oleva passi mukaan!

Päijät-Hämeen osastot: 066, 177, 405, 604 Yhteinen kevätkokous ke 16.3. klo 17.30, ravintola Wanha-Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osastosi yhteisissä asioista! Hallitukset

Os. 002, Helsingin maalarit Kevätkokous ke 16.3. klo 17, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 006, Uudenmaan torninosturinkuljettajat ja -asentajat Kevätkokous la 20.2. klo 16.30, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 007, Rakennusalojen ulkomaalaiset ammattilaiset Nuorisotapahtuma 18.-20.3. Himoksella. Mukaan pääsee 12 nopeinta. Omavastuu 25 €/hlö, joka maksetaan viimeistään to 10.3. osaston tilille FI65 8000 1871 0130 00. Lisätietoja iltaisin klo 18-21, Kristo p. +358 405 433 407. **Kevätkokous** to 31.3. klo 17.30, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! **Urheilutapahtuma naisille.** Naisten Kymppi 2016 sunnuntaina 29.5. Lisätiedot Igor p. +358 415 437 733. Hallitus

Os. 010, Tampere Kevätkokous ke 24.2. klo 18, osaston kokoustilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

Os. 011, Tampereen maalarit ja mattomiehet Kevätkokous ma 7.3. klo 17.30, Sorinkatu 4 A, 1. krs, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 016, Turku Liiton kesäpäivät 11.-12.6., Tampere. Jäsenille perheineen, yö ja kuljetus. Omavastuu 40 €/hlö, 1hh lisä 10 €. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Ossi Pasanen p. 040 702 7340 tai pasanen.ossi79@gmail.com. Hallitus

Os. 025, Kemi-Tornion maa- ja vesirakentajat Kevätkokous la 27.2. klo 18, hotelli Cumulus, saunatilat, Hahtisaarenkatu 3, Kemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Soitosta vastaavat Ilpo Hiltula ja Kimmo Pätäri. Hallitus

Os. 027, Joensuu Kevätkokous to 3.3. klo 19, kerhohuone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus kokoontuu klo 18. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki Kevätkokous pe 11.3. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32-34, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää Hallituksen kokous to 18.2. klo 18, Järjestöotalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 043, Pori Kevätkokous pe 26.2. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 047, Lohja Kevätkokous to 3.3. klo 18, osaston toimitilat, Kauppakatu 8,

Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 050, Länsi-Uudenmaan rakentajat Kevätkokous ti 16.2. klo 18.30, Karjaan Työväentalo, Kauppiaankatu 22, Karjaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Avd. 050, Västra Nylands byggare Värmöte tis 16.2. kl 18.30 i Karis Folkets Hus, Köpmansgatan 22, Karis. Behandlas stadgeenliga ärenden samt övriga framkommande ärenden. Matsservering. Välkommen! Styrelsen

Os. 051, Jyväskylä Pilkkikilpailut la 12.3. klo 10 Savion lavalla, Saviontie 1312, Lievestuore. Ajo-ohje: Jyväskylästä 9-tietä Kuopion suuntaan noin 20 km, josta vasemmalle Saviontietä noin 3 km. Tarjolla mukavaa seuraa, pientä purtavaa, parhaille palloja ja iloista mieltä. Tervetuloa! Hallitus

Os. 052, Jyväskylän maalarit ja mattomiehet Kevätkokous ke 2.3. klo 17.30, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat, osaston nimenmuutosehdotus sekä muut esille tulvat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 053, Oulu Kevätkokous la 12.3. klo 13, ravintola Oskarin Kellari, Uusikatu 26, 2. krs, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. **Pilkkikisat** la 19.3. klo 9.30-13, aloitus Oritkarin sataman puoleiselta parkkipaikalta. Sarjat: miehet ja naiset. Lisätietoja: Pentti Moilanen p. 040 577 3377. Jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitus

Os. 061, Veteli Viisi ilmaista uintikertaa. Osasto tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden

viiteen ilmaiseen uintikertaan Vete-
lin uimahallilla 31.5. asti. Todistaak-
sesi jäsenyytesi, varaudu esittämään
jäsenkorttisi uimahallin kassalla.
Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Kevätkokous la 19.3. klo 13, Toi-
mitalolla, Ahlströminkatu 10, Pie-
tarsaari. Esillä sääntöjen määrää-
mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Pilkkikisat la 12.3. klo 10–13
Visulahden rantasaunalla. Ilmoit-
tautumiset klo 9.30 alkaen. Tarjolla
pientä evästä.

Kevätkokous la 19.3. klo 11, ho-
telli Cumulus, Mikonkatu 9, Mik-
keli. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Kokouksen jälkeen ruokailu.
Hallitus

Os. 079, Porvoo

Kevätkokous la 20.2. klo 12, osas-
ton toimisto, Sibeliusbulvardi 36,
Porvoo. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 083, Keuruu

Kevätkokous la 19.3. klo 13, Pap-
pilan Taverna, Kangasmannilantie 4,
Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Lounastarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 091, Kuopio

Kevätkokous la 27.2. klo 10,
hotelli Puijonsarvi, Minna Canthin-
katu 16, Kuopio. Esillä sääntöjen
määräämät asiat sekä muut esille
tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija
Matti Leinonen. Kokouksen jäl-
keen lounas. Tervetuloa!

Kevätretki 16.–17.4. Tallinnaan.
Matkaan lähdetään 16.4. klo 2.30
Siilinjärveltä, klo 3 Kirkkokatu 1,
ja klo 3.10 ABC Pitkälahti. Tallink
m/s Superstar lähtee klo 10.30 Tal-
linna. Paluu su 17.4. Tallink M/S
Superstarilla Helsinkiin kello 13.30
ja Kuopioon saavumme noin kello
22. Matkan hinta on 70 €/hlö. Jä-
senet voivat varata 2 paikkaa. Mu-
kaan mahtuu 65 nopeinta. Matkan
hinta sisältää: bussikuljetuksen, lai-
vamatkat Helsinki–Tallinna–Hel-
sinki, hotelliyöpymisen Tallinnan
Sokos Hotel Estoriassa kahden
hengen Superior-huoneessa. Mat-
kalle vaaditaan voimassa oleva pas-
si tai kuvallinen EU-standardien
mukainen henkilökortti. Ilmoittau-
tumiset viimeistään pe 4.3. synty-
mäaikoiheen Jaakko Miettiselle,
ensisijaisesti p 044 585 2651 (mie-
llessään tekstiviestinä) tai jaakko.
miettinen@luja.fi.
Hallitus

Os. 095, Vaasa

Kevätkokous pe 26.2. klo 18, Koti-
rannan Työväentalo, Kustaalantie
82, Vaasa. Esillä sääntöjen määrää-

mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat. Iltapala ja sauna. Tervetuloa!
Hallitus

**Os. 104, Helsingin
asfalttimiehet ja
bitumieristäjät**

Kevätkokous pe 11.3. klo 17,
Liiton saunatilat, Siltasaarekatu 4,
Helsinki. Esillä sääntöjen määrää-
mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat. Ajankohtaisista asioista ker-
tomassa työehtotoimitsija Lauri
Haikola. Patonki- ja kahvitarjoilu.
Kokouksen jälkeen mahdollisuus
jatkaa keskustelua saunomisen
merkeissä. Omät pyyhkeet ja
virvokkeet mukaan. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 124, Toijala

Kevätkokous pe 26.2. klo 18,
Metsola Sali, Valtatie 5, Toijala.
Esillä sääntöjen määräämät asiat
sekä muut esille tulevat asiat.
Tervetuloa!

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tam-
pere. Kesäpäiville halukkaat, lisä-
tietoja ja ilmoittautumiset viimeis-
tään su 17.4., Petri Kosonen p. 040
516 1331.
Hallitus

Os. 150, Forssa

Pilkkikilpailut la 20.2. klo 9
Pyhäjärvellä Patasaassa.
Kevätkokous to 17.3. klo 18.30,
osaston toimisto, Hämeentie 18,
Forssa. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Pilkkikilpailut la 12.3. klo 9
Pääkannassa. Tervetuloa!
Hallitus

Avd. 168, Vasa

Värmöte tis 16.2. kl 18 vid Bygg-
nadsförbundet, Storalånggatan 43,
Vasa. Behandlas stadgeenliga ären-
den samt övriga framkommande
ärenden. Matservering.
Styrelsen

Os. 185, Toholampi

Kevätkokous ti 23.1. klo 18, Mint-
tutalo, Lampintie 3 D, Toholampi.
Esillä sääntöjen määräämät asiat
sekä muut esille tulevat asiat. Ter-
vetuloa!
Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Pilkkikisat la 12.3. klo 9–12 osas-
ton mökillä Naarajärvellä. Jos et
narraa kaloja, tule kahville ja mak-
karan paistoon. Osaston jäsenet
perheineen tervetuloa!
Hallitus

Os. 200, Tunturi-Lappi

Kevätkokous la 5.3. klo 13, ravin-
tola Rouhe, Lompolontie 3, Äkä-
s-lompolo. Esillä sääntöjen määrää-
mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat. Ruokatarjoilu.
Hallitus

Os. 236, Kangasala

Kevätkokous to 25.2. klo 17,
Tredun Kangasalan toimipiste, ra-
vintola Eveliina. Esillä sääntöjen
määräämät asiat sekä muut esille
tulevat asiat. Kokous aloitetaan ruo-
kailulla. Itse kokous alkaa klo 18.
Tilannekatsauksen pitää aluepääl-
likkö Jukka Lindgren. Tervetuloa!
Perinteinen meripilkkireissu
la 27.2. Paikka selviää myöhem-
min. Tarvitaan vähintään 20 lähti-
jää. Hinta jäsenet 10 €/hlö ja ulko-
puoliset 25 €/hlö. Ilmoittautumiset
viimeistään su 20.2., Jari Laurila
p. 040 017 0076.
Hallitus

Os. 240, Juankoski

Kevätkokous to 18.2. klo 18.30,
Pohjois-Savon Osuuspankin kerho-
huone, Juankoskentie 18, Juankos-
ki. Esillä sääntöjen määräämät asiat
sekä muut esille tulevat asiat.
Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 241, Paimio

Kevätkokous to 18.2. klo 18, ra-
vintola Femme, Vistantie 45, Pai-
mio. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Tervetuloa!
Hallitus

Os. 265, Vantaa

Kevätkokous ti 1.3. klo 18, Puisto-
kulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä
sääntöjen määräämät asiat, Vantaan
osastojen yhdistyminen sekä muut
esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 302, Yläne

Kevätkokous pe 26.2. klo 18.30,
ravintola Kestihovi, Haverintie 12,
Yläne. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 311, Siilinjärvi

Kevätkokous la 27.2. klo 13, ra-
vintola Old Fox, Sorakuja 2, Siilin-
järvi. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Osasto tarjoaa kokoukseen osallis-
tujille lounaan. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 318, Kiuruvesi

Kevätkokous ti 16.2. klo 18, Puis-
tonkulma, kokoustilat, Asematie
16, Kiuruvesi. Esillä sääntöjen
määräämät asiat sekä muut esille
tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 339, Ikaalinen

Kevätkokous su 21.2. klo 13, St1
Sammi, Kolmostie 670, Ikaalinen.
Esillä sääntöjen määräämät asiat
sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

**Os. 342, Jyväskylän
kirvesmiehet**

Kevätkokous ti 8.3. klo 18, hotelli
Laajavuori, Laajavuorentie 30, Jy-
väskylä. Esillä sääntöjen määrää-

mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kevätkokous ma 14.3. klo 18, Ma-
tinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4,
Espoo. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Kevätkokous su 13.3. klo 18, Kiti-
senranna koulu, Vasantie 11, So-
dankylä. Esillä sääntöjen määrää-
mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat.
Hallitus

Os. 365, Rautavaara

Kevätkokous su 14.2. klo 18, ho-
telli-ravintola Tiilikka, Kuusitie 2,
Rautavaara. Esillä sääntöjen mää-
räämät asiat sekä muut esille tule-
vat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

**Os. 390, Helsingin
putkimiehet ja -eristäjät**

Kevätkokous ti 15.3. klo 16, osas-
tojen Tiimitupa, Viides linja 3, Hel-
sinki. Esillä sääntöjen määräämät
asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Toimitsija Niko Räsänen kertomas-
sa ajankohtaisista asioista. Pulla-
kahvitarjoilu.
Hallitus

**Os. 392, Tampereen
putkimiehet ja -eristäjät**

Kevätkokous ti 1.3. klo 16.30,
os.10:n kokoustilat, Sorinkatu 4 A,
Tampere. Esillä sääntöjen määrää-
mät asiat sekä muut esille tulevat
asiat. Tilannekatsauksen pitää neu-
vottelupäällikkö Kimmo Palonen.
Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

**Os. 397, Hämeenlinnan
putkimiehet ja -eristäjät**

Kevätkokous ti 16.2. klo 18, hotelli
Cumulus Hämeenlinna, 2. ker-
roksen kokoustilat, Raatihuoneen-
katu 4, Hämeenlinna. Esillä sääntö-
jen määräämät asiat sekä muut esil-
le tulevat asiat. Kokouksen jälkeen
ruokailu.
Hallitus

**Os. 402, Vaasan
putkimiehet**

Kuukausikokous ke 24.2. klo 18,
Pohjanmaan aluetoimiston tilat,
Pitkäkatu 43, Vaasa. Käsitellään
esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 416, Virrat

Kevätkokous to 18.2. klo 18, kah-
vila-konditoria Marjaana, Keskus-
tie 6, Virrat. Esillä sääntöjen mää-
räämät asiat sekä muut esille tule-
vat asiat.
Perinteinen kevätristeily 5.–6.5.,
Viking Grace, jäsenille puolisoi-
neen matkan omavastuu 60€/hlö,
joka sisältää: kuljetuksen, A2-hytin,
aamiaisen ja buffeträpäivällisen. Lisä-

tietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 25.3., Tero p. 0500 649 275. Hallitus

Os. 441, Mäntyharju

Kevätkokous to 3.3. klo 18, Freston kabinetti, Pentinpolku 2, Mäntyharju. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä osaston toiminnan purkaminen. Paikalla toimitsija Matti Leinonen. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 456, Petäjävesi

Kevätkokous su 13.3. klo 18, Kyläseppä St1, Karikontie 1, Petäjävesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat, esim. tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen, sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 459, Vantaa

Kevätkokous pe 11.3. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen alussa ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 475, Nilsinä

Kevätkokous la 27.2. klo 13, Mantuntalo, Mantunsuora, Nilsinä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 489, Oulun maa- ja vesirakentajat

Kevätkokous la 27.2. klo 11, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Kokouksen osallistujat saavat kaksi elokuvalippua. Tervetuloa! Hallitus

Os. 494, Joensuun putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous la 27.2. klo 16, ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen päivällinen ja sauna. Tervetuloa!
Pilkkikilpailut la 2.4. klo 9–13, Seitaranta. Sarjoja koko perheelle. Tarjolla makkaraa, mehua, kahvia ja pullaa. Hyvät palkinnot. Tervetuloa! Hallitus

Os. 495, Uurainen

Kevätkokous su 21.2. klo 12, Parman ruokala, Uuraistentie 529, Kangashäkki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 533, Turun maansiirtotyöntekijät

Kevätkokous la 19.3. klo 18, Turun aluetoimisto, alakerran kokoustilat, Uudenmaankatu 6 A, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat, käsitellään kesän tulevia tapahtu-

mia sekä muut esille tulevat asiat. Lisätietoja pj Jouni Vuori p. 040 729 6651. Hallitus

Os. 540, Uudenmaan maarakentajat

Pilkkikisat la 20.2. klo 10, Suinonsalmi, Espoo. Lisätietoja Jouko Kolehmainen p. 040 523 5935. Jäävaraus. Tervetuloa!
22h-risteily 18.–19.3., Baltic Queen. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 19.2., Jouko Kolehmainen p. 040 523 5935. Seuralaisen voi ottaa mukaan. Paikkoja rajoitetusta. Tervetuloa! Hallitus

Os. 541, Tampereen maarakentajat

Kevätkokous ti 16.2. klo 17, os.10:n kokoustilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 546, Mikkelin maarakentajat

Kevätkokous to 18.2. klo 18, Kappalaisenkatu 2 as 29, Mikkelä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 557, Luumäki

Kevätkokous ti 23.2. klo 18, Lujabetonin ruokala, Teollisuustie 18, Taavetti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät

Kevätristeily 16.–17.4. Tallinnaan, Baltic Queen. Linja-auto lähtee la 16.4. klo 14.30 Kouvola ja klo 14.45 Kuusankoskelta. Paluu lähtee su 17.4. klo 12.30 Tallinnasta. Hinta jäsenille ja aveceille 25 €/hlö, joka sisältää majoituksen kahden hengen hytissä sekä Buffet päivällisen. Paikkoja varattu 40 kpl. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ti 1.3., Kai Korhonen p. 040 541 2960. Maksut viimeistään ti 15.3. osaston tilille FI35 8000 1001 4304 62. Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Muurarien talvipäivät 12.–13.3., kylpylä-hotelli Rauhanlahti, Katis-kaniementie 8, Kuopio. Osallistumme tapahtumaan. Kuljetus järjestetty. Ilmoittautumiset viimeistään pe 26.2., Jan Hänninen p.040 823 9809. Tervetuloa! Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Kevätkokous ke 2.3. klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää työehtotoimitsija Jarmo Järvinen. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 608, Tampereen muurarit

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, os. 10:n tilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Muurarien talvipäivät 12.–13.3., kylpylä-hotelli Rauhanlahti, Katis-kaniementie 8, Kuopio. Ilmoittautumiset viimeistään ma 15.2., Veli-Matti Vimpeli p. 040 062 5661 tai Pertti Salo p. 040 729 7989. Tervetuloa!
Väinämöisen pilkkikisat la 27.2. klo 9–14 Teiskon Kämenniemen Tervalahdella. Osasto maksaa osanoton. Ilmoittautumiset: Ari Nieminen p. 0400 961 711 tai Pertti Salo p. 040 729 7989. Tervetuloa! Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Kevätkokous ti 1.3. klo 18, Oulun aluetoimiston kokoustilat, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

KUOLLEITA

Antila Antti Johannes

Osastomme pitkäaikainen jäsen Antti Johannes Antila kuoli 1.1.2016. Hän oli syntynyt 2.3.1927 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.7.1950. Muistoa kunnioittaen Os. 002, Helsingin maalarit

Hiltunen Pentti Mikael

Osastomme pitkäaikainen jäsen Pentti Mikael Hiltunen kuoli 27.1.2016. Hän oli syntynyt 3.8.1936 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.3.1962. Muistoa kunnioittaen Os. 003, Helsinki

Lindén Seppo Juhani

Osastomme jäsen Seppo Juhani Lindén kuoli 13.1.2016. Hän oli syntynyt 16.11.1950 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 22.10.1990. Muistoa kunnioittaen Os. 069, Riihimäki

Lamppu Aarno

Osastomme pitkäaikainen jäsen Aarno Lamppu kuoli 29.12.2015. Hän oli syntynyt 13.2.1939 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1967. Muistoa kunnioittaen Os. 118, Nummela

Poutiainen Raimo

Osastomme jäsen Raimo Poutiainen kuoli 4.1.2016. Hän oli syntynyt 18.3.1943 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.6.1974. Muistoa kunnioittaen Os. 066, Lahti

Siili Erkki Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Erkki Olavi Siili kuoli 29.11.2015. Hän oli syntynyt 9.11.1918 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.3.1945. Muistoa kunnioittaen Os. 066, Lahti

Varpalahti Seppo Johannes

Osastomme pitkäaikainen jäsen Seppo Johannes Varpalahti kuoli 25.12.2015. Hän oli syntynyt 19.7.1942 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1965. Muistoa kunnioittaen Os. 494, Joensuun putkimiehet

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- voimassaolevat:
- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Mälning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü

- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talex & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL

- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Ou
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovac s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

TAPAHTUMIA

VALTAKUNNALLINEN MAANRAKENTAJIEN TAPAAMINEN JYVÄSKYLÄSSÄ

Aika: 23.–24.4., tilaisuus alkaa la 23.4. klo 10
Paikka: Hotelli Cumulus, Väinönkatu 3, Jyväskylä
Ohjelma: Rakennusliiton puheenjohtaja Matti Harjuniemi pitää tilannekatsauksen. Mahdollisesti paikalla on myös eduskunnan ensimmäinen varapuhemies. Työehtotoimitsija Matti Korhonen kertoo maa- ja vesirakennusalan ajan-kohtaisista asioista.
 Tilaisuus on tarkoitettu maanrakennusalalla työskenteleville Rakennusliiton jäsenille.
Hinta: Majoituspaketin hinta on 68 € yhden ja 80 € kahden hengen huoneessa. Siihen sisältyy lounas ja kahvi molempina päivinä. Majoitukset maksetaan suoraan hotelliin.
Ilmoittautumiset viimeistään pe 8.3., Keski-Suomen aluetoimisto/Raimo Pohjola raimo.pohjola@rakennusliitto.fi tai p. 050 330 7461.

PERINTEISET PILKKIMESTARUUSKILPAILUT Kymi

Aika: su 6.3. klo 9–13, ilmoittautumiset kilpailuihin klo 8–9
Paikka: os. 60 Kouvolan kesäpaikka, Raminpolku 24, Valkealan Haukkajärvi. Opastus Valkealan ABC:n asemalta
Sarjat: veteraanit, naiset, nuoret, yleinen ja osastojen välinen joukkue (3 hlö)
 Kilpailijoille tarjotaan aamukahvit ilmoittautumisen yhteydessä ja keittolounas kilpailujen jälkeen.
 Tarkemmat ohjeet kilpailujen alussa.
 Tervetuloa kalastamaan ja kilpailemaan!
Lisätietoja: os. 60 Kouvola p. 050 594 1520 tai Kymen aluejärjestö p. 050347 7999.

EDUNVALVONTAPÄIVÄ KIRVESMIEHILLE, RAUDOITTAJILLE JA TELINEASENTAJILLE Pohjoisen toiminta-alue (Lappi, Kainuu, Oulu)

Aika: la 27.2. klo 10–16
Paikka: Oulun Eden, Holstinsalmentie 29, Oulu
Alustajina: Lamberg Kari, Rakennusliitto ja Minttu Hietämäki, Fennovoima Tarkempi ohjelma <http://vesivaaka.yhdistysavain.fi/>
Ilmoittautumiset viimeistään pe 19.2. p. 020 690 249.
Pohjoisen toiminta-alue

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

MUURAREIDEN, RAPPAREIDEN JA LAATOITTAJIEN URAKANMITTAUS- JA TYÖEHTOKURSSI VIROKSI JA SUOMEKSI Uusimaa

Aika: la 5.3. klo 10–15
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki
Ohjelma: Urakanmittaus ja hinnoittelu. Työehtosopimuksen muutokset 1.3.2016.
 Ota mukaan oma kannettava/läppäri jos mahdollista.
 Kurssilaisille tarjotaan lisäksi pientä purtavaa.
Ilmoittautumiset viimeistään to 3.3., Urmet Aru p. 044 208 7287 tai umet.aru@rakennusliitto.fi

MÜRSEPAT, KROHVIJAT JA PLAATIJAT TÜKITÖÖ MÖÖTMISE JA TÖÖTINGIMUSTE KOOLITUS EESTI JA SOOME KEELES Uusimaa

Aeg: la 5.3. klo 10–15
Koht: Uusimaa piirkonna kontor, Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Teema: Tükitöö möötmise ja hinnad. Kollektiivlepinguseaduse muutused 1.3.2016.
 Võimalusel võta kaasa oma arvuti.
 Koolitusel pakume ka väikest näksimist.
Teavitamine hiljemalt 3.3., Urmet Aru p. 044 208 7287 või umet.aru@rakennusliitto.fi.

TALOTEKNIikka-ALAN KOULUTUSTA Uusimaa

Ilmastointi-asetajien urakan ATK-laskentaohjelman koulutus
Aika: la 12.3. klo 11
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki
Putkiasentajien urakan ATK-laskentaohjelman koulutus
Aika: su 13.3. klo 11
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki
 Kurssien kesto noin kolme tuntia.
 Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.
Ilmoittautumiset Niko Räsänen p. 020 774 3470.

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

MAA- JA VESIRAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUKSEN KOULUTUS Uusimaa

Aika: la 5.3. klo 10–15
Paikka: Rakennusliiton keskustoimisto, Siltasaarekatu 4, 2. krs, Helsinki
Ohjelma: Maa- ja vesirakennusalan työehtosopimuksen keskeinen sisältö
 Työehtosopimuksen muutokset 1.3.2016

Kurssilaisille tarjotaan lisäksi pientä purtavaa.

Ilmoittautumiset viimeistään to 3.3.: Jarmo Martikainen p. 050 387 7427 tai
 jarmo.martikainen@rakennusliitto.fi.

RAKENNUSTUOTETEOLLISUUDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN KOULUTUS Uusimaa

Aika: la 19.3. klo 10–15
Paikka: Rakennusliiton Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarekatu 4, katutaso.
Ohjelma: Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimuksen keskeinen sisältö
 Työehtosopimuksen muutokset 1.3.2016.

Kurssilaisille tarjotaan lisäksi pientä purtavaa.

Ilmoittautumiset viimeistään to 17.3.: Kai Tuomi p. 040 688 5516 tai
 kai.tuomi@rakennusliitto.fi.

TULE HIIHTOLOMALLA JA PÄÄSIÄISENÄ LUONTOON LOMALEMAAN JA NAUTTIMAAN HILJAISUUDESTA

Mäenlaskua

Tupakeittiön maukas lähiruoka
 SPA-osasto, kuntosali, rantasaunat
 Hyvinvointipalvelut: mm. hieronta,
 akupunktio, kosmetologi, kampaaja
 Aktiviteetit: mm. frisbeegolf,
 opastetut kävelyreitit,
 eräopaspalvelut

Lapsille ulkoilu- ja sisäpelejä

Muuntuvat tilat:

- perhelomailulle ja -juhlille
- yritysten kokouksille, henkilöstön motivointi-, TYKY- ja asiakastilaisuuksille.

Tarkemmin tapahtumista:
www.hotellinuuksio.fi

Soita varauksesi!
 Olet tervetullut!

HOTELLI NUUKSIO
 NARUPOORTINTIE 68, 02860 ESPOO | puh.09 867 971
 MYYNTI@HOTELLINUUKSIO.FI | WWW.HOTELLINUUKSIO.FI

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohte lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Urheiluopisto Kisakeskus

Kullaanniemi 220, 10420 Pohjankuru
www.kisakeskus.fi

Kisakeskus on luonnonläheistä liikuntaa monipuolisesti tarjoava urheiluopisto Länsi-Uudellamaalla, Raaseporin kaupungissa Pohjan alueella. Kisakeskus sijaitsee kauniin luonnon keskellä, Kullaanjärven rannalla. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 24.–29.7.2016 Hakuaika 25.2.–25.4.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16160>

Salosaaren lomakylä

Halkoniementie 88, 17200 Vääksy
www.salonsaari.com

Salosaaren Lomakylä sijaitsee Asikkalan kunnassa Päijänteen rannalla. Aikuisen omavastuu on 90 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 27.6.–2.7.2016 Hakuaika 29.1.–29.3.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16253>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi ,soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LIITON VETERAANILOMAT 2016

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat on kiintiöity alueittain ja ne järjestetään Härmän Kylpylässä ja Hotelli Nuuksiossa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Hakukaavakkeen saat aluetoimistosta tai lomavastaavalta p. 020 774 3012.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Palautus osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava
 PL 307
 00531 Helsinki

Härmän Kylpylä 4.–10.4.2016

Lomalle voivat hakea Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Oulun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 320 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 26.2.2016.**

Hotelli Nuuksio 28.5.–3.6.2016

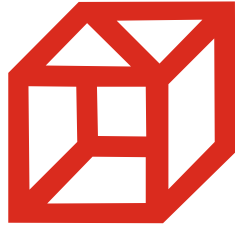
Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 15.4.2016**

Hotelli Nuuksio 27.8.–2.9.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 1.7.2016.**

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 8.30–15.30

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna
TES-asiat 020 690 324

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere
TES-asiat 020 690 324

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto

Torikatu 30,
80100 Joensuu
TES-asiat 020 690 246

Mikkelin toimisto

Porrassalmenkatu 13,
50100 Mikkeli
TES-asiat 020 690 246

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio
TES-asiat 020 690 246

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani
TES-asiat 020 690 325

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä
TES-asiat 020 690 246

Kymi/06

Kouvolan toimisto

Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola
TES-asiat 020 690 246

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi
TES-asiat 020 690 325

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi
TES-asiat 020 690 325

Oulu/14

Rautatiekatu 40
90120 Oulu
TES-asiat 020 690 325

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa
TES-asiat 020 690 325

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori
TES-asiat 020 690 324

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku
TES-asiat 020 690 324

Uusimaa/01

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki
TES-asiat 020 690 245

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti
TES-asiat 020 690 324

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraha-hakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnyt Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads-estjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa:

Pakkaspäivistä johtuvat lomautuspäivät

Pakkaspäivät maksetaan täytenä ansiopäivärahana, jos muut edellytykset täyttyvät.

Osittainenkin palkanmaksu tai muu vastike estää päivärahan saamisen pakkaspäiviltä. Palkan osalta on huomattava, että jo kahden tunnin ajalta maksettu odotusajan palkka vie oikeuden työttömyyspäivärahaan kyseiseltä päivältä. Olisi hyvä, että pakkaspäivien toteaminen voitaisiin sopia siten, että turhat työpaikalle tulemiset pakkaspäivinä voitaisiin välttää.

Jos taas työn suorittaminen rakennusalalla estyy vaikkapa sateen tai myrskyn vuoksi, henkilön oikeus työttömyysturvaan määräytyy työttömyyspäivärahan saamisen edellytysten mukaan ilman sääesteistä johtuvia poikkeuksia. Näissä tilanteissa henkilö saattaa tulla oikeutetuksi työttömyyspäivärahaan lomautusta koskevien säännösten perusteella edellyttäen, että kyseessä on työttömyysturvain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu lomautus tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä.

Työvoimapolitiittinen lausunto

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittautuminen: Kaikkien tulee ilmoittautua henkilökohtaisesti ensimmäisenä pakkaspäivänä paikalliseen TE-toimistoon. Ensisijaisesti ilmoittautuminen voi hoitaa sähköisesti TE-toimistojen verkkosivujen kautta (www.te-palvelut.fi). Ilmoituksen voi teh-

dä myös soittamalla valtakunnalliseen Työlinjan palvelunumeroon. Tämän lisäksi ilmoittautuminen on mahdollista paikallisessa TE-toimistossa. Aina kannattaa kuitenkin soittaa ja sopia TE-toimiston kanssa menettelystä, koska ilmoittautumisessa on toimittava paikallisen TE-toimiston määrämällä tavalla. TE-toimisto antaa jokaiselle pakkaspäiväläiselle oman työvoimapolitiittisen lausuntonsa, jossa ilmoitetaan pakkaspäivät työttömyyskassalle.

Päivärahan hakeminen kassalta pakkaspäiviltä

Pakkaspäivähakemus tehdään samalle ajanjaksolle, jolle on annettu työvoimapolitiittinen lausunto, noudattaen kuitenkin kalenteriviikoittaista hakurytmiä.

On täytettävä kassan eAsioinnin kautta sähköinen hakemus tai postitse iso valkoinen päiväraha hakemus normaalisti kaikilta osin. Pieni jatkohakemuskaavake ei käy. Hakemus tulee täyttää myös muilta päiviltä kuin pakkaspäiviltä sekä viikonloppujen osalta. Viikonloppuista on huomioitava, että työ-, omavastuu- ja työttömyysetupäivien lukumäärä kalenteriviikossa ei saa mennä yli viiden.

Palkkatodistus on toimitettava aina pakkaspäiviä edeltävältä ajalta, koska työttömyyskassan on seurattava, milloin uusi työssäoloehto, (26 viikkoa 28 kalenterikuukauden aikana, täyttyy). Lisäksi on toimitettava palkkalaskelma hakujakson ajalta olevilta työpäiviltä.

Omavastuu aika

Mikäli työssäoloehto on täyttynyt ennen pakkaspäiviä, tehdään palkanmääritys ja silloin päivien nollauksen lisäksi otetaan omavastuu aika, joka on viiden päivän mittainen. Omavastuu aika voidaan ottaa kuitenkin enintään kerran vuodessa.

Jos omavastuu aikaa kerätään pakkaspäivistä, viisi päivää on mahdollista kahdeksaan kalenteriviikkoon.

Päiväraha hakemusten toimittaminen

Päiväraha hakemukset toimitetaan joko kassan eAsioinnin (www.rakennuskassa.fi) kautta tai osoitteella: Rakennusalan työttömyyskassa, PL 135, 70101 KUOPIO tai toimitetaan entiseen tapaan lähimpään aluetoimistoon. Luottamusmies voi myös toimittaa yhteisesti kaikkien työmaan pakkaspäiväraha hakemukset. ■

Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa informerar:

Kölldagar som leder till permittering

Kölldagarna betalas som full inkomstdagpenning, om övriga villkor är uppfyllda.

Också en delvis lönebetalning eller annat vederlag förhindrar utbetalning av dagpenning för kölldagar. När det gäller lönen bör du beakta att redan lön för två timmars väntetid gör att du förlorar rätten till arbetslöshetsdagpenning för dagen i fråga. Det vore bra om parterna kan komma överens om att man konstaterar att det är kölldag så att man kan undvika att arbetarna i onödan kommer till arbetsplatsen.

Om det igen inte går att utföra arbetet på ett bygge på grund av regn eller storm, bestäms din rätt till arbetslöshetskydd enligt förutsättningarna för arbetslöshetsdagpenning utan de undantag som väderförhinder utgör. I dessa fall kan du få rätt till arbetslöshetsdagpenning enligt bestämmelserna om permittering om det är fråga om en permittering av produktionsmässiga och ekonomiska orsaker enligt 1 kapitlet 5 § 1 momentet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Anmälan på arbets- och näringsbyrå:

Var och en ska den första kölldagen personligen anmäla sig på den lokala TE-byrån. Anmälan kan i första hand ske elektroniskt via TE-byråernas hemsidor (www.te-palvelut.fi). Man kan också

göra anmälan genom att ringa den riksomfattande Jobblinjens telefonnummer. Dessutom är det möjligt att anmäla sig på den lokala TE-byrån. Det lönar sig alltid att ringa och komma överens med den lokala TE-byrån om hur man ska göra, för man ska göra anmälan på det sätt som den lokala TE-byrån bestämmer. TE-byrån ger var och en som permitteras på grund av kölldag ett eget arbetskraftspolitiskt utlåtande, där man meddelar arbetslöshetskassan om kölldagar.

Så här ansöker du om dagpenning för kölldagar från kassan

Kölldagpenningens ansökan görs för samma tidsperiod som det arbetskraftspolitiska utlåtandet gäller, dock så att du följer ansökningsrytmen om kalenderveckor.

Du ska på normalt sätt till alla delar fylla i den den stora vita dagpenningens ansökan elektroniska ansökan via kassans eTjänsten eller per post. Du ska inte använda den lilla blanketten för fortsatt ansökan. Du ska också fylla i ansökan för de andra dagarna, inte bara för kölldagarna, också för veckoslutet. När det gäller veckoslutarbete ska du beakta att antalet arbets-, självrisk- och arbetslöshetsförmånsdagar inte får vara fler än fem.

Du ska alltid skicka in löneintyg för tiden före kölldagarna, eftersom arbetslöshetskassan måste följa med när ett nytt arbetsvillkor (26 veckor under 28 kalendermånader) uppfylls. Dessutom ska du skicka med löneuträkningen för arbetsdagarna under ansökningsperioden.

Självrisktid

Om arbetsvillkoret har uppfyllts före kölldagarna, fastställer kassan lönen och utöver nollställning av dagarna tas en självrisktid, som är fem dagar lång. Självrisktid kan dock tas bara en gång per år.

Om du samlar in självrisktid med kölldagarna, ska de fem dagarna rymmas inom åtta kalenderveckor.

Så här skickar du dagpenningens ansökningarna

Du ska skicka in dagpenningens ansökningarna till kassan antingen via eTjänsten (www.rakennuskassa.fi) eller på adress: Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa, PB 135, 70101 KUOPIO eller på gammalt sätt till närmaste kretskontor. Förtroendemannen kan också gemensamt skicka in alla arbetsplatsens kölldagsansökningar. ■

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssälöhdön. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssälöhdö on täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyyssä aikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssälöhdön kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssälöhdön voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssälöhdön uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyyssä aikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssälöhdön voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päivärahahakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssälöhdön että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssälöhdö osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pi-

detyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

– Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.

– Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssälöhdöön eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päivärahahakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäivärahaan hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetuimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai et ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikortusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työkaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetsökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetsökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetsökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och

slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

– Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.

– Du ska separat uppges antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppges barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppges eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifoga en utredning över den senaste fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Työttömyysturvaa koskevat muutokset vuodenvaihteessa

Vuodenvaihteessa on astunut voimaan lakimuutoksia sekä työttömyysturvaan että vuorotteluvapaaseen. Lisäksi ansiopäivärahan suuruuteen ja työttömyysturvan verotukseen on tullut muutoksia.

Merkittävä muutos työttömyysturvalaissa on tullut yrittäjämääritelmään, jolla aiemmin omaa työtä tekeviksi työttömyysturvassa tulkitut, kuten laskutusyhteisöjen kautta työllistyneet, siirtyisivät yrittäjämääritelmän piiriin joko päätoimisina tai sivutoimisina yrittäjinä. TE-toimisto ratkaisee, onko hakijaa pidettävä yrittäjänä.

Työttömyyspäiväraha pienenee vuoden vaihteessa peruspäivärahan muutosta vastaavasti. Myös lapsikorotusten suuruus pienenee. Verotus kiristyy koskien sekä maksettavia ansiopäivärahoja että vuorottelukorvauksia.

Lakiin kohdistuvat muutokset:

Työttömyysturvalain osalta laki muuttuu yrittäjämääritelmän osalta siten, että se muutetaan vastaamaan yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain määritelmiä. Nykyisestä lainsäädännöstä poiketen ei enää edellytetäisi, että henkilö on velvollinen ottamaan yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän mukaisen vakuutuksen. Lakimuutos vaikuttaisi muun muassa niiden henkilöiden tilanteeseen, joita on aiemmin pidetty yritystulon pienuuden vuoksi omaa työtä tekevinä. Omana työnä pidettäisiin jatkossa lähinnä sellaista työtä, jota ei tehdä ansiotaroituksessa. Yrittäjän työssäoloehto kertyisi lakimuutoksen jälkeenkin vasta, kun YEL-/MYEL-vakuutus-tulo on vähintään 1035 €/kk (2016).

Yksityisen elinkeinonharjoittajan katsottaisiin lopettaneen yritystoiminnan, kun hän on luopunut mahdollisesta eläkevakuutuksesta. Lisäksi edellytetäisiin, että tuotannonollinen ja taloudellinen toiminta on päättynyt.

Julkisen luottamustoimen hoitaminen katsottaisiin hyväksyttäväksi syyksi olla poissa työllistymistä edistävästä palvelusta. Toimitusjohtajan työ kerryttäisi työssäoloehdot, ellei työtä tehdä yrittäjäasemassa.

Työttömyysturva-asiamiehen tehtävä lakkautettaisiin. Työttömyysturva-asiamiehen tehtävänä olevasta työvoimapolitiittisten lausuntojen jälkikäteisestä valvonnasta luovuttaisiin ja työttömyysturva-asioissa siirryttäisiin nykyistä vahvemmin ennakkolliseen oikeudelliseen ohjaukseen.

Vuorotteluvapaan ehdot tiukkenevat

Lakimuutoksen myötä vuorotteluvapaan enimmäiskesto lyhenee ja vuorotteluvapaalle pääsy vaikeutuu työhistoriaedellytyksen pidentyes-sä. Lisäksi pitkän työhistorian pe-

Esimerkkejä indeksitarkistuksen vaikutuksesta

Työttömyyttä edeltänyt palkka	Ansiopäiväraha ennen indeksitarkistusta	Ansiopäiväraha indeksitarkistuksen jälkeen	Erotus kk
2 000 € / kk	1 249,37 € / kk	1 247,86 € / kk	- 1,51 €
2 500 € / kk	1 464,79 € / kk	1 463,29 € / kk	- 1,5 €
3 000 € / kk	1 680,01 € / kk	1 678,72 € / kk	- 1,29 €
3 500 € / kk	1 836,96 € / kk	1 832,66 € / kk	- 4,3 €

Esimerkeissä indeksitarkistusta edeltävä ansiopäiväraha on laskettu vuonna 2015.

Etustasot indeksitarkistuksen jälkeen

	2015	2016	Erotus pv	Erotus kk
Kansaneläkeindeksin pisteluku	1637	1631		
Ansiopäivärahan perusosa	32,80 € / pv	32,68 € / pv	- 0,12 €	- 2,58 €
Lapsikorotus yhdestä lapsesta	5,29 € / pv	5,27 € / pv	- 0,02 €	- 0,43 €
Lapsikorotus kahdesta lapsesta	7,77 € / pv	7,74 € / pv	- 0,03 €	- 0,65 €
Lapsikorotus kolmesta tai useammasta lapsesta	10,02 € / pv	9,98 € / pv	- 0,04 €	- 0,86 €
Ansiopäivärahan taitekohta, jonka ylittävältä palkan osalta korvausaste laskee	3 116,00 € / kk	3 104,60 € /kk		- 11,40 €

Lähde: TYJ

rusteella ei enää makseta korkeampaa vuorottelukorvausta. Myös mahdollisuus vapaan jaksottamiseen poistuu.

Vuodenvaihteesta lukien vuorotteluvapaan enimmäiskesto on 180 päivää, eikä sitä voi enää pitää useammassa jaksossa. Vuorotteluvapaalle pääsemisen työhistoriaedellytys on 20 vuotta. Vuorottelukorvauksen suuruus on 70 % työttömänä maksettavan päivärahan suuruudesta.

Lakimuutos ei vaikuta vapaan pitämiseen, jos sopimus vuorotteluvapaasta on tehty viimeistään 31.12.2015 ja vuorotteluvapaa alkaisi viimeistään 31.3.2016.

Ansiopäivärahan määrä laskee hieman vuonna 2016

Ansiopäivärahan perusosan määrä

laskee 0,4 % vuonna 2016 indeksitarkistuksen seurauksena. Lisäksi ansio-osan ja lapsikorotusten määrät muuttuvat. Indeksitarkistuksen mukainen ansiopäivärahan muutos koskee myös niitä ansiopäivärahan saajia, joiden päiväraha on laskettu vuonna 2015 tai aikaisemmin.

Ansiopäiväraha koostuu perusosasta, ansio-osasta ja mahdollisista lapsikorotuksista. Ansiopäivärahan perusosan suuruus on sama kuin peruspäivärahan. Perusosan määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin perusteella.

Perusosan määrän muuttaminen vaikuttaa myös ansio-osaan. Ansio-osa on 45 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos henkilön palkka ylittää taitekohdan, ansio-osa on ylimenevältä osalta 20 % päiväpal-

kan ja perusosan erotuksesta. Taitekohta lasketaan kertomalla perusosa luvulla 95.

Ansiopäivärahan verotuksen muutos vuodenvaihteessa

Vuonna 2016 palkkaa varten annettua ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa ja vuorottelukorvausta maksettaessa niin, että ennakonpidätys on vähintään 25 %. Jos etuudensaaja kuitenkin toimittaa työttömyyskassaan etuutta varten annetun muutosverokortin, vero pidätetään muutosverokortin mukaisesti ilman korotusta. Aiemmin vähimmäisenakonpidätys on ollut 20 %. Työttömyyskassa suosittelee etuudenhakijoita hakemaan verottajalta ja toimittamaan kassalle muutosverokortin etuutta varten. ■

	Ennakonpidätys 1.1.2016 alkaen	Ennakonpidätys ennen vuodenvaihteen muutosta
Etuudensaaja toimittaa työttömyyskassaan etuutta varten annetun muutosverokortin	Vero pidätetään muutosverokortin mukaan.	Vero pidätetään muutosverokortin mukaan.
Etuudensaaja ei toimita työttömyyskassaan verokorttia.	Kassa käyttää vuoden alussa verottajalta saamia verotustietoja. Vero pidätetään kuitenkin vähintään 25 % suuruisena.	Kassa käyttää vuoden alussa verottajalta saamia verotustietoja. Ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa maksettaessa 2-4 prosenttiyksikköä. Tämän lisäksi vero pidätetään vähintään 20 % suuruisena. Vuorottelukorvausta maksettaessa ennakonpidätysprosenttia lasketaan 3 prosenttiyksikköä.
Etuudensaaja toimittaa kassaan palkkaa varten annetun muutosverokortin.	Vero pidätetään muutosverokortin mukaan, kuitenkin vähintään 25 % suuruisena.	Muutosverokortin mukaista ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa maksettaessa 2-4 prosenttiyksikköä. Tämän lisäksi vero pidätetään vähintään 20 % suuruisena. Vuorottelukorvausta maksettaessa ennakonpidätysprosenttia lasketaan 3 prosenttiyksikköä.

Lähde: TYJ ry, Verohallinto

Ändringarna i arbetslöshetskyddet vid årsskiftet

Vid årsskiftet ändrades lagar som gäller såväl arbetslöshetskyddet som alterneringsledigheten. Dessutom har det skett förändringar i inkomstdagpenningens belopp och beskattningen av arbetslöshetskyddet.

En betydelsefull ändring i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gäller definitionen av företagare, genom vilken de som tidigare inom arbetslöshetskyddet har tolkats utföra eget arbete, såsom de som är sysselsatta via faktureringsamfund, överförs till företagardefinitionen antingen som företagare på heltid eller deltid. Det är TE-byrån som avgör om en sökande anses vara företagare.

Arbetslöshetsdagpenningen minskar vid årsskiftet på samma sätt som grunddagpenningen ändras. Också barnförhöjningarna blir mindre. Beskattningen skärps både då det gäller de inkomstdagpenningar som betalas ut och alterneringsersättningarna.

Ändringar i lagen:

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras vad gäller definitionen av företagare så att den motsvarar definitionen i lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Avvikande från nuvarande lagstiftning förutsätts det inte längre att personen är skyldig att ta en försäkring enligt företagarpensionslagen eller lantbrukarpensionslagen. Lagändringen påverkar bland annat läget för de personer, som tidigare har ansetts utföra eget arbete för att företagarinkomsten är ringa. Eget arbete är i fortsättningen närmast sådant arbete, som man inte utför i tjänstsyfte. Företagarens arbetsvillkor uppfylls också efter lagändringen först då FöPL- eller LFöPL-försäkringsinkomsten är minst 1035 €/mån (2016).

En privat näringsidkare anses ha upphört med företagsverksamheten när hen har avstått från en eventuell pensionsförsäkring. Dessutom förutsätts att den produktiva och ekonomiska verksamheten har upphört.

Skötseln av ett offentligt förtroendeuppdrag anses vara godtagbart skäl till att inte delta i sysselsättningsfrämjande tjänst. Arbetet som verkställande direktör samlar arbetsvillkor, om arbetet inte utförs som företagare.

Arbetslöshetskyddsombudsmannens uppdrag upphör. Arbetslöshetskyddsombudsmannens uppgift att övervaka de arbetskraftspolitiska utlåtande i efterhand upphör och man övergår till en starkare förebyggande juridisk styrning i arbetslöshetskyddsärenden.

Strängare villkor för alterneringsledighet

Lagändringen leder till att alterneringsledigheten blir kortare och det blir svårare att bli alterneringsledig

Exempel på indexjusteringens verkningar

Lönen före arbetslösheten	Inkomstdagpenningen före indexjusteringen	Inkomstdagpenningen efter indexjusteringen	Skillnad mån
2 000 € / mån	1 249,37 € / mån	1 247,86 € / mån	- 1,51 €
2 500 € / mån	1 464,79 € / mån	1 463,29 € / mån	- 1,5 €
3 000 € / mån	1 680,01 € / mån	1 678,72 € / mån	- 1,29 €
3 500 € / mån	1 836,96 € / mån	1 832,66 € / mån	- 4,3 €

I exemplet har inkomstdagpenningen före indexjusteringen räknats ut år 2015.

Förmånsnivåerna efter indexjusteringen

	2015	2016	Skillnad dag	Skillnad mån
Folkpensionsindexets poängtal	1637	1631		
Inkomstdagpenningens grunddel	32,80 € / dag	32,68 € / dag	- 0,12 €	- 2,58 €
Barnförhöjning för ett barn	5,29 € / dag	5,27 € / dag	- 0,02 €	- 0,43 €
Barnförhöjning för två barn	7,77 € / dag	7,74 € / dag	- 0,03 €	- 0,65 €
Barnförhöjning för tre eller flera barn	10,02 € / dag	9,98 € / dag	- 0,04 €	- 0,86 €
Inkomstdagpenningens brytningspunkt, varefter ersättningsgraden sjunker för den överskridande delen	3 116,00 € / dag	3 104,60 € / dag		- 11,40 €

Källa: TYJ

genom att det krävs längre arbetshistoria. Dessutom betalas inte längre en högre alterneringsersättning på grund av lång arbetshistoria. Man kan inte heller periodisera ledigheten.

Från årsskiftet är alterneringsledigheten högst 180 dagar, och man kan inte längre hålla den i flera perioder. För att få alterneringsledigt krävs en arbetshistoria på 20 år. Alterneringsersättningen utgör 70 % av den dagpenning man skulle få som arbetslös.

Lagändringen påverkar inte en alterneringsledighet som man avtalat om senast 31.12.2015 och om alterneringsledigheten börjar senast 31.3.2016.

Inkomstdagpenningen sjunker något år 2016

Inkomstdagpenningens grunddel

sjunker med 0,4 % 2016 till följd av indexjusteringen. Dessutom ändras beloppen för inkomstdelen och barnförhöjningarna. Ändringen av inkomstdagpenningen på grund av indexjusteringen gäller också de inkomstdagpenningstagare, vilkas dagpenning har räknats ut 2015 eller tidigare.

Inkomstdagpenningen består av grunddelen, inkomstdelen och eventuella barnförhöjningar. Inkomstdagpenningens grunddel är den samma som grunddagpenningen. Grunddelens belopp justeras årligen enligt folkpensionsindexet.

Ändringen av grunddelen påverkar också inkomstdelen. Inkomstdelen utgör 45 % av skillnaden mellan daglönen och grunddelen. Om en persons lön överskrider brytningspunkten, är inkomstdelen 20 % av

skillnaden mellan daglönen och grunddelen. Brytningspunkten räknas genom att multiplicera grunddelen med talet 95.

Ändringen av beskattningen av inkomstdagpenningen efter årsskiftet

År 2016 höjs förskottsskatteprocenten för inkomstdagpenning och alterneringsersättning så att förskottsinnehållet är minst 26 %. Om förmånstagaren skickar in ett ändringskattkort till arbetslöshetskassan sker innehållningen enligt ändringskattkortet utan förhöjning. Tidigare har minimiinnehållningsprocenten varit 20 %. Arbetslöshetskassan uppmanar förmånstagarna att vända sig till skattemyndigheten och ansöka om ändrat skattkort och att skicka in det till kassan. ■

	Förskottsinnehållning från 1.1.2016	Förskottsinnehållning före ändringen vid årsskiftet
Förmånstagaren skickar till arbetslöshetskassan det ändrade skattkortet för förmån.	Skatt innehålls enligt ändringskattkortet.	Skatt innehålls enligt ändringskattkortet.
Förmånstagaren skickar inte in skattkort till arbetslöshetskassan.	Kassan använder de beskattningsuppgifter den har fått av skattemyndigheterna i början av året. Skatten är dock minst 25 %.	Kassan använder de beskattningsuppgifter den har fått av skattemyndigheterna i början av året. Förskottsskatteprocenten höjs då inkomstdagpenning betalas med 2-4 procentenheter. Dessutom innehålls en skatt på minst 20 %. Då alterneringsersättning betalas sänks förskottsskatteprocenten med 3 procentenheter.
Förmånstagaren skickar till kassan ett ändrat skattkort för lön.	Skatt innehålls enligt det ändrade skattkortet, dock minst 25 %.	Förskottsskatteprocenten enligt det ändrade skattkortet höjs då inkomstdagpenning betalas med 2-4 procentenheter. Dessutom innehålls en skatt på minst 20 %. Då alterneringsersättning betalas sänks förskottsskatteprocenten med 3 procentenheter.

Källa: TYJ, Skatteförvaltningen

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Collateral – väärä aika, väärä paikka Nelonen 21.00 perjantai 19.2. Väkivalta on ratkaisu moniin aikamme ongelmiin. Esimerkiksi sodat, thainyrkkeilyottelut ja einespakkaukset voitetaan kätevimmin väkivallalla. Myös elokuvien käsikirjoittajille väkivalta on verraton apuväline silloin, kun juoni ajautuu umpikujaan. Olisi nimittäin anteeksiantamatonta, jos kuvan taksisu-hari (**Jamie Foxx**) päästäisi palkkahästä palkkamurhaajan, joka aseella uhaten pakottaa hänet keikkakuskikseen. Etenkin kun ketku on **Tom Cruise**.

Neuvottelija Nelonen 22.00 torstai 25.2. On myös olemassa koulukunta, jonka mielestä ongelmat ratkeavat parhaiten puhumalla. Neuvottelijan tärkein ase onkin puhelin, jolla hierottavien lehmänkauppojen tavoitteena on kiistan osapuolten punttien tasaaminen. Neuvottelutaktiikka edellyttää elokuvan juonelta älyllisyyttä, näyttelijöiltä ilmeikkyyttä sekä mahdolliselta katsojalta kärsivällisyyttä. Niinpä myös **Kevin Spacey** on aluksi äimän käkenä, kun hänen kollegansa ryhtyy kaappariksi.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

American Hustle Nelonen 21.00 sunnuntai 21.2. Väkivalta houkuttelee tyhmyreitä ja neuvottelu kiehtoo tylsimyksiä – siis juuri niitä ihmisryhmiä, joita huijarit elokuvissa vaanivat. Koska huijaaminen on moraalitonta ja usein myös vahingollista, se sepitetään veijaritarinaksi, jolloin maksava katsoja voi nauraa jallituksille hyvällä omallatunnolla ilman epäilyksen häivää. Huijausten tapahtuma-ajoista koomisin on 1970-luku, kuten **Bradley Cooper** ja **Christian Bale** olemuksellaan todistavat.

Limitless Sub 21.00 keskiviikko 24.2. Jos väkivalta, neuvottelu ja valehtelu eivät tuota ratkaisua ongelmiin, on syytä kääntyä lääkärin tai diilerin puoleen. Rajaton-elokuvaan perustuva tv-sarja esittelee luuserin (**Jake McDorman**), jonka elämä muuttuu kertaheittolla, kun hän maistaa ihmelääkettä, joka aktivoi sata prosenttia käyttäjänsä aivoista. Sankariksi muuttunut luuseri löytää pian rinnalleen kauniin FBI-agentin (**Jennifer Carpenter**), jonka kanssa hän alkaa ratkoa erinäisiä pulmia.

Deadpool Ensimmäinen perjantai 12.2. Supersankareille kaikki on paljon helpompaa. Ylivertaisten kykyjensä ansiosta heidän ei tarvitse välittää moraalista, nopeusrajoituksista, EU-säädöksistä saati pukeutumismuotteista. Marvel-elokuvassa **Ryan Reynolds** tulkitsee heppua, joka turvautuu kokeiluasteella olevaan hoitoon parantuakseen syövästä. Tämän seurauksena hänestä tulee huonoihoinen palkkasoturi, joka suoltaa suustaan vitsejä tappaessaan läjäpäin ihmisiä.

Lehdestä reväistä

Ihaks totta, Sherlock?

Eläkevakuutusyhtiö Keva on kehunut, miten hyvä sijoituskohte sähköverkko-yhtiö Caruna on ollut. Ihanko totta? Kyllähän semmoinen monopolifirma ihan kiva sijoituskohte on, kun asiakkaillekin voi vaan ilmoitella, että "sori, hintas nousee 35 %"

Mitäpä siitä, että Keva on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. *Suomen Kuvalehden* numerossa 5.2. ihmeteltiinkin, että miten se 'vastuullisuus' näkyy Kevan sijoituksissa verosuunnittelua taitavasti tekevään Carunaan.

Siirtohinnoista eläkkeisiin

Kevan Ari Huotarin mukaan sähköverkko-yhtiö Caruna on ollut hyvä sijoituskohte.

Eläkevakuutusyhtiö Keva omistaa 12,5 prosenttia sähköverkko-yhtiö Carunasta, joka ilmoitti viime viikolla rajuisista korotuksista sähkösiirtomaksuihin. Myöhemmin kerrottiin, että Caruna oli rakentanut konsernin sisäisen lainajärjestelmän, jonka ansiosta se ei maksaa juurikaan yhteisöveroa Suomessa.

Keva kertoo sitoutuneensa vastuulliseen sijoittamiseen, johon kuuluu muun muassa yhteiskuntavastuu. Kevan sijoitusjohtaja Ari Huotari, sopiai Carunan toiminta yhteen tämän periaatteen kanssa?

"Vastuullisen sijoittamisen periaatte edellyttää, että yhtiö noudattaa lainsäädännön ohella myös esimerkiksi ympäristöä, työoloja ja ihmisoikeuksia koskevia kansainvälisiä sopi-

yritykset hoitivat veloitteen-
sa asianmukaisesti. Käsit-
tämme Carunan tekemät
hinnankorotukset perustuvat
sähköveron varmuuden tur-
vaamiseksi tehtyihin investoin-
teihin ja ovat toimintaa valvo-
van viranomaisen määräysten
mukaisia."

"On myös syytä muistaa, et-
tä Caruna työllistää suoraan
ja välillisesti useita tuhansia
suomalaisia sekä investoi Suo-
meen hyntien 200 miljoonaa
euroa vuodessa."

Miten toimitte, jos sijoitus-
kohte ei enää täytä asetta-
mianne ehtoja?

"Pyrimme ensisijaisesti vai-
kuttamaan kyseisen yhtiön
toimintaan. Mikäli toimenpi-
teistä huolimatta yhtiön toi-
minnassa ei tapahdu edistys-
tä, olemme valmiita myymään
omistukseemme. Pörssi-yhtiön
keuhko- ja maksut on siskert-

Norminpurkutalkoot

Tämä nykyinen eijuuvaarinhousut-hallitus lupasi ensi töikseen ryhtyä norminpurkutalkoisiin. Enpä ollut yhtään yllätynyt tuloksista. Taisi jälleen tulla enemmän porua kuin villoja. Tervetulleen kauppojen aukiolorajoituksen se pystyi murjomaan läpi, mutta jos vanhat merkit pitävät paikansa, sekin perutaan viimeistään pääsiäiseen mennessä.

On se kumma, että suomalaisen yhteiskunnan vapaudesta kovasti puhutaan. Tosiasiassa taitaa Suomea edellä olla säännöksissä vain enää Pohjois-Korea. Itsehän en tosin ole kyseisessä maassa käynyt, joten voin olla väärässäkin. Todennäköisesti tässä asiassa Suomi pitää ykkössijaa kirkaasti hallussaan.

Vaikka en nyt puutukaan lakeihin, joilla säädellään tupakkaa, alkoholia, ravintolatoimintaa tai maahantuontia, niin silti riittää kosolti purnattavaa. Esimerkiksi liikenteen ja autoilun saralta.

Työni sisältää autolla ajamista hieman normaalia enemmän, joten siitä olisi purnausta hyvä aloittaa. Ja ensimmäisenä siitä tulevat mieleen talvinopeusrajoitukset.

Kuvitellaan, että suomalainen poliitikko joutuu tilanteeseen, jossa kysytään ”Mitä aiotte tehdä?” Ensimmäisenä poliitikon päässä kysymyksen ymmärtämisen jälkeen välähtää, että tähän pitää kieltää. Tai ainakin rajoittaa. Ja järjestää virkamies asiaa valvomaan. Ja sanktioida poikkeukset. Missään vaiheessa ei päättäjän päässä käy leimahdusta, että mitään ei välttämättä tarvitse tehdä. Kansalaiset kun voisivat hoitaa asian parhaaksi katsomallaan tavalla.

Tänäkin talvena ehdittiin ajella jurnuttaa talvinopeuksilla pari kuukautta ennen kuin ensimmäistä kertaa oli oikeasti liukasta. Mutta laki on laki. Päätäjä kun on suures-

sa viisaudessaan päättänyt, että talvi alkaa lokakuun lopussa, niin silloinhan se sitten alkaa. Kelistä viis.

Autoilla on ajettu armaan kotimaamme jäisillä ja soraisilla teillä jo vuosikymmeniä, mutta vasta autojen kehittyä ja teiden hiljalleen parannuttua on alettu nopeuksia rajoittamaan. Nyt ei jokin oikein täsmää. Onko niin, että autojen turvavarusteet ovat tehneet autoista jotenkin vaikeammin hallittavia? Vai onko evoluutio hidastanut suomalaisten reaktionopeutta? Varmaa kuitenkin on, että teillämme ajellee valtava joukko turhautuneita ja kiukkuisia kuljettajia kuparin maku suussaan. Ja kameratolpan välähdyksen jälkeen suuhun erittyvä myös voimakas sapen vivahde.

Jälkeenjääneet ja täysin ilman järkeä olevat lait ja määräykset murentavat yleistä lainkuuliaisuutta. Lisäksi välinpitämättömyys ja turhautuneisuus lisääntyvät valtiovaltaa kohtaan. Sen vuoksi olisi erittäin toivottavaa, että vatuloi-va hallituksemme onnistuisi edes näissä norminpurkutavoitteissaan. Vaikka toivoahan aina sopii. Hallituksen toimenpiteistä kun huokuu sellainen sointi, että todennäköisesti norminpurkutalkoista ei jää jäljelle muuta kuin talkoot. Sekin on havaittavissa. Pakkolait nimittäin kurkistelevat oven raosta.

Toivon nyt kuitenkin, että negatiivisuuteni norminpurkutalkoita kohtaan olisi vain hätköintiä. Ei olisi nimittäin hätköintiä minulle mikään ennenkuulumaton tapa reagoida. Pitäisi katsoa kortit loppuun asti. Niin kuin silloin, kun eräs heppu totesi ykskantaan kahvipöydässä ”Thaimaassa ei nainen maksa mitään.” Niljakkaan likainen mielikuvitukseni hyppäsi laukalle ja vedin jo henkeä antaakseni värityneen vastaukseni. Onneksi hengitin syvään. Heppu nimittäin jatkoi, että ”Mies maksaa kaiken”. ■

Esa Ahonen

SIEVI STAR HIKER

Kylmää kyytiä kylmälle

Kun työskentelet hyytävässä kylmyydessä, liukkaalla ja pimeässä, vedä kunnon turvajalkineet jalkaasi. Sievin STAR HIKER sisältää kaikki, mitä hyvältä turvajalkineelta voit vaatia.

- Heijastimet • Lämpöpohjalliset • Lämmin vuori • Pitävä ja joustava pohja
- Iskunvaimennus • Moderni komposiittinen varvassuoja • Integroitu kärkikuppi
- Teräksinen naulaanastumissuoja • Vedenkesto • Öljyn- ja kemikaalien kesto
- Antistaattinen ja ESD • Suomessa tehty

Sievin STAR HIKERit löydät hyvinvarustetuista alan liikkeistä kautta maan.

Star Hiker+ S3
43-52769-312-08M
36-38 EN ISO 20345: S3 SRC

Star Hiker XL+ S3
49-52769-353-08M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Pohjois-Euroopan johtava turva- ja ammattijalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11 • E-mail: info@sievi.com • sievi.com